

Sprawozdanie z działalności

Rozwój rynków

Rozwój przemysłowy hamuje aktywność gospodarczą w strefie euro, stopy procentowe pozostają na niskim poziomie

Na poziomie 1,2 % wzrost produktu krajowego brutto (PKB) w strefie euro w 2019 r. był niższy niż w roku poprzednim (1,9 %). Spowolnienie gospodarcze było związane z bardzo zróżnicowanym rozwojem sytuacji w poszczególnych sektorach. Podczas gdy sektor przemysłowy odnotował zauważalny spadek produkcji, produkcja gospodarcza w sektorze usług i budownictwa rozwijała się solidnie. Stopa bezrobocia spadła w ciągu roku. Średnia roczna stopa inflacji wyniosła 1,2 %, znacznie poniżej dwuprocentowego celu Europejskiego Banku Centralnego (EBC).

Początkowo EBC pozostawił kluczowe stopy procentowe na niezmiennym poziomie do lata 2019 r., przy czym reinwestowane były jedynie płatności z tytułu wykupu z istniejącego portfela obligacji. Na posiedzeniu na początku września EBC przyjął nowy pakiet środków mających na celu złagodzenie polityki pieniężnej. Obejmowała ona m.in. obniżenie stopy depozytowej dla banków komercyjnych z minus 0,4 proc. do minus 0,5 proc. oraz wznowienie zakupów obligacji netto. Ekspansywna orientacja EBC na politykę pieniężną spowodowała, że stopy rynku pieniężnego i rentowności niemieckich obligacji rządowych spadły w ciągu roku do historycznie niskiego poziomu. W okresie od sierpnia do połowy października nawet 30-letnie niemieckie obligacje rządowe po raz pierwszy odnotowały ujemny zysk.

Gospodarka austriacka również straciła na dynamice w ciągu roku. Ze względu na dobre zimowe półrocze 2018/19, wzrost realnego PKB w całym roku 2019 wyniósł 1,6 % (2018: 2,4 %) i tym samym utrzymał się powyżej średniej strefy euro. Produkcja przemysłowa uległa znacznemu pogorszeniu od wiosny 2019 r., po tym jak do tego czasu zaobserwowano znaczne oddzielenie od przemysłowej słabości Niemiec. Dynamika handlu zagranicznego również stale spowalniała w ciągu roku na tle trudnego otoczenia zewnętrznego, ale mimo to dostarczała pozytywnych impulsów. Zauważalne było również spowolnienie inwestycji korporacyjnych w zakłady i urządzenia. Konsumpcja prywatna okazała się natomiast podporą gospodarki, korzystającą z utrzymującej się dobrej koniunktury na rynku pracy i wzrostu realnych dochodów gospodarstw domowych. W 2019 r. wzrost gospodarczy w Stanach Zjednoczonych uległ spowolnieniu, ale ogólnie rzecz biorąc, dynamika utrzymała się na wysokim poziomie. Realny PKB wzrósł o 2,3 % po 2,9 % w 2018 r. Stany Zjednoczone również odczuły wyraźną słabość sektora przemysłowego, ale miało to niewielki wpływ na pozostałe obszary gospodarki. Po stronie popytowej filarem gospodarki okazała się konsumpcja prywatna, korzystająca z kontynuacji pozytywnego trendu na rynku pracy. Kontynuowano wzrost zatrudnienia i kontynuowano spadek stopy bezrobocia.

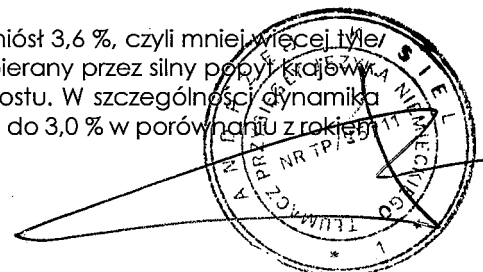
W Chinach impet gospodarczy ponownie zwolnił w 2019 roku. W całym roku 2019 odnotowano realny wzrost PKB o 6,1 % - o około 0,6 punktu procentowego mniej niż w roku poprzednim. Wzrost kredytów nadal spadał w ujęciu rok do roku, a tempo wzrostu nakładów na środki trwałe i produkcji przemysłowej osiągnęło nowy rekordowy poziom. Podczas gdy konflikt handlowy z USA początkowo dał się odczuć jedynie w sondażach nastrojów, w ciągu roku coraz wyraźniej zaznaczał się na eksporcie, a w konsekwencji również na rzeczywistych danych gospodarczych.

Solidna gospodarka w krajach Europy Środkowej i Wschodniej, restrykcyjna polityka fiskalna spowolniła wzrost gospodarczy w Rosji

Inflacja w regionie Europy Środkowej (CE) wzrosła w 2019 r. średnio nieznacznie w stosunku do roku poprzedniego i wyniosła znacznie powyżej 2,6 %. Z kolei w Europie Południowo-Wschodniej (SEE) spadł on nieco poniżej 3 %. Podobnie jak w poprzednim roku, presja inflacyjna została tam spowodowana przede wszystkim przez Rumunię, choć pod koniec 2019 r. zaczęła się ona ponownie zmniejszać. Ogólnie rzecz biorąc, tendencja inflacyjna pozwoliła bankom centralnym Europy Środkowej i Wschodniej na utrzymanie luźnej lub neutralnej polityki pieniężnej. Jednym z wyjątków był Czeski Bank Centralny, który od 2017 r. kontynuuje proces normalizacji stóp procentowych, osiągając na początku 2020 r. kluczowy poziom 2,25 %. Należy również wspomnieć o Narodowym Banku Rumunii, który podjął decyzję o zwalczaniu podstawowych presji inflacyjnych za pomocą restrykcyjnego zarządzania płynnością. Zasadniczo, kontynuacja środków łagodzenia polityki pieniężnej przez wiodące banki centralne EBC i Fed pozwala bankom centralnym Europy Środkowej i Wschodniej na kontynuowanie ekspansywnej polityki pieniężnej. W Rosji, a zwłaszcza na Ukrainie, kluczowa stopa procentowa została obniżona w 2019 r. wraz ze spadkiem inflacji.

Wzrost gospodarczy w regionie CE osłabł stosunkowo umiarkowanie w 2019 r. i wyniósł 3,6 % w całym roku po 4,5 % w roku poprzednim. Na poziomie krajowym Węgry osiągnęły najwyższą wartość na poziomie 4,9 %. Popyt krajowy, zwłaszcza spożycie prywatne, które było wspierane przez solidny wzrost płac i niskie stopy bezrobocia, ponownie okazał się główną siłą napędową gospodarki CE w 2019 roku. Przemysł w regionie CE ma ściśle powiązania handlowe z Niemcami, ale spowolnienie w gospodarce przemysłowej było mniej wyraźne niż w Niemczech, zwłaszcza w przemyśle motoryzacyjnym.

W krajach Europy Środkowo-Wschodniej wzrost gospodarczy w 2019 r. wyniósł 3,6 %, czyli mniej więcej tyle samo co w roku poprzednim (3,7 %). Wzrost gospodarczy był głównie wspierany przez silny popyt krajowy. Na mniejszych rynkach regionu zaobserwowano spowolnienie tempa wzrostu. W szczególności dynamika wzrostu Serbii odnotowała gwałtowny spadek o 1,4 punktu procentowego do 3,0 % w porównaniu z rokiem

2018, podczas gdy Rumunia, największa gospodarka regionu, była w stanie utrzymać silny wzrost na poziomie 4,1 % i tym samym była główną siłą napędową w regionie SEE.

W 2019 r. wzrost PKB w Europie Wschodniej (EE) znacznie spadł do 1,4 %, po tym jak pozytywne efekty jednorazowe (takie jak projekty inwestycyjne zakończone pod koniec 2018 r.) na wzrost w Rosji w poprzednim roku przyniosły 2,4 %. W Rosji wzrost tylko o 1,2% został osiągnięty przy kontynuacji restrykcyjnej polityki fiskalnej i nadwyżkach w budżecie państwa. Popyt krajowy pozostawał słaby. Jednocześnie inflacja rozwijała się w sposób bardziej umiarkowany niż oczekiwano, pomimo wzrostu podatku od wartości dodanej, który pozwolił bankowi centralnemu na znaczne obniżenie kluczowych stóp procentowych od połowy 2019 roku. Ponadto nie było żadnych dalszych sankcji, co również doprowadziło do uznania rosyjskiego rubla. Na Ukrainie rok 2019 upłynął przede wszystkim pod znakiem wydarzeń politycznych, tj. wyborów prezydenckich i parlamentarnych. Nowe kierownictwo stoi teraz przed zadaniem realizacji ambitnych projektów reform. Gospodarka rozwijała się dobrze pomimo niepewnej sytuacji politycznej, a wzrost gospodarczy utrzymał się na poziomie 3,3 % w stosunku do roku poprzedniego. Waluta ta znacznie się umocniła dzięki silnym napływom portfela. Stopa inflacji spadła również na Ukrainie, co dało bankowi centralnemu możliwość ostrych obniżek stóp procentowych w drugiej połowie roku. Natomiast wzrost PKB na Białorusi gwałtownie spadł do 1,2 % w 2019 roku, częściowo z powodu słabego wzrostu w Rosji.

Rozwój realnego PKB - zmiana w stosunku do roku poprzedniego w ujęciu procentowym

Region/ Kraj	2018	2019e	2020f	2021f
Polska	5,2	4,1	3,3	3,2
Słowacja	4,0	2,2	2,0	2,5
Słowenia	4,1	2,5	2,2	2,5
Czechy	2,9	2,4	2,0	2,2
Węgry	5,1	4,9	3,2	3,2
Europa Centralna	4,5	3,6	2,8	2,9
Albania	4,1	2,5	2,8	3,0
Bośnia i Hercegowina	3,7	2,5	2,1	2,6
Bułgaria	3,1	3,5	2,8	2,9
Chorwacja	2,7	2,8	2,5	1,8
Kosowo	3,8	4,1	3,8	3,8
Rumunia	4,0	4,1	3,0	2,0
Serbia	4,4	3,0	3,0	3,0
Europa Południowo-Wschodnia	3,7	3,6	2,9	2,3
Białoruś	3,1	1,2	1,8	1,5
Rosja	2,3	1,2	1,6	1,3
Ukraina	3,3	3,3	3,1	3,5
Europa Wschodnia	2,4	1,4	1,7	1,5
Austria	2,4	1,6	0,8	1,4
Niemcy	1,5	0,6	0,6	1,2
Strefa Euro	1,9	1,2	0,8	1,2

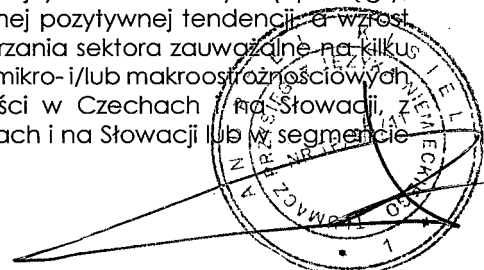
Źródło: Raiffeisen Research (e: szacunek, f: prognoza), kolejne korekty są możliwe dla lat już zakończonych

Sektor Bankowy w Austrii

Pomimo lekkiego załamania gospodarczego w drugiej połowie 2019 roku, austriacki sektor bankowy w 2019 roku był w stanie oprzeć się na solidnych wynikach z lat poprzednich. W szczególności, w 2019 r. działalność na rzecz klientów korporacyjnych nadal dobrze się rozwijała. W dalszym ciągu rosła również wysokość kredytów na nieruchomości, ale nie osiągnęła ona poziomu, który z punktu widzenia nadzoru byłby zdecydowanie zbyt wysoki. Nieco ponad 2 % kredytów zagrożonych pozostało poniżej średniej dla strefy euro wynoszącej 2,9 %, a wskaźnik pokrycia wyniósł znacznie powyżej 50 %. Skonsolidowany zysk z kapitału własnego (przed opodatkowaniem) banków austriackich w 2019 r. wyniósł 9 do 10 % (głównie dzięki niskim rezerwom na odpisy z tytułu utraty wartości w działalności krajowej i zagranicznej) i tym samym znacznie przekroczył średnią dla strefy euro (6 do 7 %). Ta pozytywna tendencja w zakresie zysków została wsparta również przez dalszy pozytywny rozwój działalności w Europie Środkowej i Wschodniej, z dwucyfrową stopą zwrotu z kapitału własnego na głównych rynkach Czech, Rosji, Rumunii i Węgier. Wpływ miały jednak również dostosowania i programy zwiększające efektywność, wdrożone w ostatnich latach w działalności austriackich banków z Europy Środkowej i Wschodniej (np. zmiany w alokacji krajowej, większe skupienie się na działalności detalicznej, usprawnienie sieci oddziałów). W związku z pozytywnym rozwojem całego rynku austriacki sektor bankowy był w stanie w okresie sprawozdawczym jeszcze bardziej poprawić swoją kapitalizację w porównaniu z innymi sektorami bankowymi w Europie Zachodniej, co plasuje go w górnej części rynku europejskiego. Wymogi kapitałowe dla głównych banków austriackich mogłyby jednak stopniowo dalej wzrastać w wyniku ponownej kalibracji bufora ryzyka systemowego i bufora dla innych instytucji o znaczeniu systemowym zalecanych przez Radę Stabilności Rynku Finansowego.

Rozwój sektora bankowego w Europie Środkowo-Wschodniej

W 2019 roku obiecujący był również rozwój sektorów bankowych w Europie Środkowej i Wschodniej. W niektórych krajach Europy Środkowej i Wschodniej (np. w Czechach, na Słowacji i w Rumunii) nastąpił nawet ponowny wzrost akcji kredytowej i wzrost aktywów. Ponadto więcej rynków bankowych (np. Węgry, Serbia oraz Bośnia i Hercegowina) było w stanie uczestniczyć w ogólnej pozytywnej tendencji a wzrost działalności podstawowej odnotowano niemal wszędzie. Ryzyko przegrzania sektora zauważalne na kilku rynkach jest zwalczane przez odpowiednie banki centralne za pomocą mikro- i/lub makroostrożnościowych środków regulacyjnych (np. w przypadku kredytów na nieruchomości w Czechach, na Słowacji, w segmencie antycyklicznymi buforami kapitałowymi na poziomie banków w Czechach i na Słowacji lub w segmencie

detalicznym w Rosji). W Rosji ugruntowane zachodnie banki zagraniczne skorzystały z ogólnego rozjaśnienia otoczenia rynku bankowego (np. wstrząsy na rynku, czasowo zmniejszające się ryzyko sankcji, wzrost lokalnego refinansowania), podczas gdy marże odsetkowe pozostały atrakcyjne. Na przykład zachodnie banki zagraniczne, które działają jako podmioty niszowe, mogły nawet nieznacznie zwiększyć swój udział w rynku rosyjskim w 2019 roku. Prawie wszystkie rynki bankowe Europy Środkowej i Wschodniej (z wyjątkiem Ukrainy i Białorusi) mają obecnie komfortowy wskaźnik kredytów do depozytów (blisko lub znacznie poniżej 100 %), co stanowi solidną podstawę przyszłego wzrostu. Poczyniono również znaczne postępy w ograniczaniu liczby kredytów zagrożonych. Szczególnie w krajach Europy Środkowej i Południowo-Wschodniej wskaźnik NPL spadł odpowiednio do nieco poniżej 5 i 7 % w 2019 r., osiągając najniższy poziom od 2008 r. Na trzech rynkach Europy Środkowej, które są szczególnie ważne dla zachodnich banków zagranicznych, w Czechach, na Słowacji i na Węgrzech, wskaźnik NPL na koniec 2019 r. wynosił nawet blisko 3 %. W związku z pozytywnym rozwojem rynku jako całości, zwrot z kapitału własnego w sektorze bankowym Europy Środkowej i Wschodniej był w stanie skonsolidować się w dwucyfrowym przedziale w 2019 roku. Przede wszystkim rynki bankowe w Europie Południowo-Wschodniej i na Ukrainie charakteryzowały się znacznym ożywieniem w 2018 i 2019 roku, a wszystkie trzy regiony (CE, SEE, EE) odnotowały w 2019 roku również dwucyfrowe stopy zwrotu z kapitału własnego. W związku z tym największe banki zachodnioeuropejskie działające w Europie Środkowej i Wschodniej były w stanie osiągnąć dwucyfrową stopę zwrotu z kapitału własnego również w 2019 r.

Otoczenie regulacyjne

Zmiany wymogów ostrożnościowych (CRD IV/CRR), jak również ram odbudowy i likwidacji (BRRD, SRMR)

Wnioski Komisji Europejskiej dotyczące zmiany dyrektywy w sprawie wymogów kapitałowych IV (rozporządzenie w sprawie wymogów kapitałowych) oraz dyrektywy w sprawie reorganizacji i likwidacji banków (BRRD) zostały sfinalizowane przez europejskiego ustawodawcę. Przepisy te będą w dużej mierze obowiązywać odpowiednio od 2021 i 2022 roku. Dla RBI szczególne znaczenie ma zwolnienie oprogramowania z odliczeń w sensie równych reguł gry z USA. Oczekuje się dalszej poprawy sytuacji w zakresie kapitału regulacyjnego dzięki nowym regulacjom dotyczącym wsparcia wymogów II filaru. Ponadto niezbędna jest harmonizacja wymogów sprawozdawczych dla banków. Przetomowe znaczenie miały również czynniki ograniczające aktywa ważne ryzykiem dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) oraz projekty infrastrukturalne.

Bazylea IV

Pod koniec 2017 roku Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego sfinalizował nowe międzynarodowe zasady określania wymogów kapitałowych w ramach 1 filaru (Bazylea IV). Głównym celem jest zapewnienie większej porównywalności kalkulacji ryzyka banków. W tym celu nie tylko w znacznym stopniu zmieniono standardowe modele, ale również ograniczono dozwolone obszary stosowania własnych modeli banków i zmieniono ich wymagania. Ponadto wymóg kapitałowy obliczony przy zastosowaniu modeli wewnętrznych banku musi w przyszłości, po stopniowej korekcie w fazie przejściowej do roku 2027, wynosić co najmniej 72,5% wartości obliczonych przy zastosowaniu modeli standardowych (dolny pułap produkcji).

Docelowa data wdrożenia przez Komitet Bazylejski to 1 stycznia 2022 r., ale normy nie zostały jeszcze w pełni wdrożone do prawa w UE, więc obecnie nie ma szczegółowych wymogów dotyczących oczekiwanej daty wdrożenia.

BCBS 239

Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego wydał 14 zasad dotyczących agregacji danych o ryzyku i sprawozdawczości w zakresie ryzyka przez instytucje kredytowe (BCBS 239). Odzwierciedlają one uznanie przez Komitet Bazylejski, że jakość danych i odpowiednie zarządzanie mają zasadnicze znaczenie dla zarządzania bankami i ich sprawnego funkcjonowania.

Ze względu na swoją klasyfikację jako instytucji o znaczeniu systemowym, RBI będzie przestrzegać tych zasad. W tym celu opracowano kompleksowy plan działania i wdrożenia obejmujący całą grupę i jest on obecnie wdrażany w koordynacji z właściwymi organami nadzoru w celu zapewnienia zgodności z zasadami BCBS-239.

Reorganizacja i restrukturyzacja bankowa

W Austrii dyrektywę w sprawie regulacji sektora bankowego (BRRD) wdrożono na mocy ustawy federalnej w sprawie reorganizacji i likwidacji banków (BaSAG). Przegląd BRRD był negocjowany w ramach procedury rozmów trójstronnych do końca 2018 r. Ma ona zostać wdrożona w ciągu maksymalnie dwóch lat po jej opublikowaniu w drodze zmiany do BaSAG.

Zgodnie z wymogami prawnymi RBI posiada plan restrukturyzacji grupy. Plan ten określa środki, które mogą być konieczne do przywrócenia stabilności finansowej. Według BaSAG organy rachunkowe muszą również sporządzić plany ugodowe w ścisłej współpracy z RBI na podstawie bazowej strategii ugodowej (wiele punktów wejścia lub jeden punkt wejścia). RBI stosuje metodę rozliczania wielu punktów wejścia (MPE). Grupy likwidacyjne są określane przez właściwe organy dla podmiotów określonych jako istotne z punktu widzenia likwidacji. Plan likwidacji powinien ułatwiać skuteczne wykorzystanie narzędzi likwidacyjnych i zawierać strategię likwidacji oraz plan jej wdrożenia. Organ likwidacyjny określa, które instrumenty likwidacyjne (sprzedaż przedsiębiorstwa, instytucja pomostowa, wydzielenie aktywów i udział wierzycieli) mają być wykorzystane. Wskaźniki regulacyjne dla minimalnych wymogów kapitałowych

zobowiązań kwalifikowanych (wskaźniki MREL) zostaną określone dla każdej grupy likwidacyjnej i mają zostać wdrożone w pierwszym kwartale 2020 r.

Dyrektywa o usługach płatniczych (Payment Services Directive 2)

Nowa dyrektywa w sprawie usług płatniczych (PSD 2), obowiązująca od 13 stycznia 2018 r., przyniosła daleko idące zmiany w odniesieniu do otwartej bankowości, poza zwiększoną ochroną konsumentów i wyższymi regulacjami dotyczącymi bezpieczeństwa płatności internetowych. Dyrektywa umożliwia innym uczestnikom rynku - tak zwanym dostawcom zewnętrznym (TPP), takim jak inne banki, dostawcy usług płatniczych i dostawcy finetów - oferowanie usług płatniczych klientom banków. Jednocześnie standard techniczny PSD 2 reguluje sposób udzielania dostępu do rachunków i danych klientów, pod warunkiem, że klienci wyrazili na to zgodę. Zasady te, wraz z bardziej rygorystycznymi zasadami bezpieczeństwa w zakresie dostępu do rachunków płatniczych oraz autoryzacji transakcji płatniczych (silne uwierzytelnienie klienta - SCA), weszły w życie 14 września 2019 roku. Wcześniej omówiono szczegóły wdrożenia na szczeblu europejskim do lata 2019 r. i ustanowiono okres przejściowy w niektórych obszarach w celu wprowadzenia niektórych nowych wymogów. RBI wdrożył nowe przepisy w ramach różnych projektów w centrali grupy oraz w dotkniętych nimi bankach sieciowych.

Podstawowe przepisy dotyczące ochrony danych osobowych (DSGVO)

RBI uważa, że kompleksowa ochrona wszystkich przekazywanych lub udostępnianych mu danych, w szczególności osób fizycznych (np. klientów lub pracowników), stanowi integralną część jego działalności gospodarczej i przywiązuje do tego dużą wagę. Oprócz obowiązkowych wymogów prawnych, do gromadzenia, przechowywania, przetwarzania i przekazywania danych osobowych osób fizycznych w RBI mają zastosowanie wewnętrzne zasady i procesy, które są zakotwiczone w określonej strukturalnej i proceduralnej organizacji ochrony danych. Przestrzeganie tych zasad i procesów jest zarządzane przez jednostki organizacyjne Group Data Privacy&QualityGovernance oraz Group Information & Cyber Security i Group Business Continuity Management & Physical Security i monitorowane przez Inspektora Ochrony Danych.

Rynek kapitałowy i zrównoważone finansowanie

Rok 2019 charakteryzował się nowymi wydarzeniami w dziedzinie zrównoważonego finansowania. Celem Zielonego Ładu Komisji Europejskiej jest uczynienie z EURPY pierwszego kontynentu neutralnego dla klimatu do roku 2050. Wprowadzane są różne środki, począwszy od efektywnych cen CO2 i mechanizmów dostosowania limitów emisji CO2 dla wybranych sektorów po czystą energię i mobilizację przemysłu na rzecz czystej i określonej gospodarki. Do wspierania tych celów wezwany zostanie również sektor finansowy. Zrównoważone finansowanie jest głównym tematem na rok 2020 i lata następne. W branży finansowej, oprócz zwiększonych wymogów dotyczących przejrzystości i ujawniania informacji w odniesieniu do produktów finansowych, ważną kwestią w nadchodzących latach będzie uwzględnienie w unijnych ramach nadzoru zagrożeń dla klimatu i środowiska.

Kolejna inicjatywa Unii Rynku Kapitałowego ma na celu zmniejszenie zależności MŚP od kredytów bankowych, zróżnicowanie ich możliwości finansowania na rynku kapitałowym oraz zachęcenie MŚP do zwiększenia emisji obligacji i akcji na rynkach publicznych. Ramy prawne dotyczące obligacji zabezpieczonych również mają zostać zharmonizowane. Celem jest ustanowienie minimalnych wymogów harmonizacji, które muszą spełniać wszystkie obligacje zabezpieczone wprowadzane do obrotu w UE.

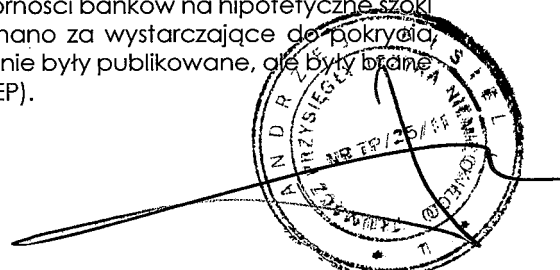
Zgodność regulacyjna (§ 39 (6) BWG)

W 2018 r. wytyczne dotyczące zarządzania wewnętrznego EUNB zostały transponowane do prawa austriackiego. W trakcie tego procesu wprowadzono nowe przepisy do austriackiego prawa bankowego (§ 39 ust. 6 BWG), które weszły w życie z dniem 1 stycznia 2019 roku. Przepisy te ustanawiają rozszerzone wymagania dotyczące zgodności z przepisami w celu monitorowania i zapewnienia zgodności z obowiązującym prawem austriackim w ramach banku. Wdrożenie w RBI opiera się na już istniejących procesach i narzędziach, które zostały rozszerzone o dodatkowe podejścia.

Prawo wymaga między innymi, aby wszystkie instytucje kredytowe, biorąc pod uwagę charakter, zakres i złożoność ich działalności gospodarczej, ustanowiły na piśmie odpowiednie zasady i procedury, regularnie je aktualizowały i na bieżąco ich przestrzegały. Niniejsze zasady i procedury mają na celu wykrycie ryzyka ewentualnego nieprzestrzegania przepisów wymienionych w § 69 ust. 1 BWG przez ich kierownictwo, członków rady nadzorczej i pracowników, jak również ryzyka związanego z takim nieprzestrzeganiem oraz ograniczenie tego ryzyka do minimum.

Nadzór bankowy

W 2019 r. Europejski Organ Nadzoru Bankowego (EBC) skupił się na następujących obszarach: 1. ryzyko kredytowe, ze szczególnym uwzględnieniem kryteriów udzielania kredytów i ogólnej jakości kredytowej; 2. zarządzanie ryzykiem w związku z modelami wewnętrznymi (zakończenie Ukierunkowanego Przeglądu Modeli Wewnętrznych, TRIM) i wewnętrznymi procesami bankowymi mającymi na celu zapewnienie odpowiedniego kapitału i płynności (ICAAP, ILAAP); oraz 3. zarządzanie ryzykiem związanym z ryzykiem informatycznym i cybernetycznym. Ponadto RBI 2019 uczestniczył w ogólnounijnym teście warunków skrajnych w zakresie płynności przeprowadzonym przez EBC, w ramach którego organ nadzoru przeprowadził analizę wrażliwości ryzyka płynności w celu oceny odporności banków na hipotetyczne szoki w zakresie płynności. Rezerwy płynności 103 badanych banków uznano za wystarczające do pokrycia symulowanych wpływów netto. Poszczególne wyniki każdego banku nie były publikowane, ale były brane pod uwagę w corocznym procesie przeglądu i oceny nadzorczej (SREP).

Rozwój działalności Raiffeisen Bank International AG

Rozwój biznesu

RBI AG jest jednym z wiodących banków korporacyjnych i inwestycyjnych w Austrii. W segmencie klientów korporacyjnych obsługuje 1000 najlepszych firm w Austrii, a także wielu międzynarodowych i wielonarodowych klientów kluczowych. W zakresie finansowania eksportu, finansowania handlu, zarządzania środkami pieniężnymi, skarbu i stałych dochodów, klienci ci korzystają z kompleksowego know-how i oferty usług RBI AG.

Biznes z bankami i klientami instytucjonalnymi jest połączony w segmencie biznesowym Klienci instytucjonalni. Rozwinął się on z pierwotnej bankowości korespondencyjnej i dziś oznacza holistyczne podejście w biznesie z bankami, firmami ubezpieczeniowymi i innymi klientami instytucjonalnymi. Kompleksowa oferta produktów i usług obejmuje usługi w zakresie transakcji płatniczych i rozliczeniowych, usługi banku powierniczego i depozytowego, finansowanie kredytów, a także transakcje na rynku kapitałowym i papierami wartościowymi.

Segment biznesowy Rynki Kapitałowe obejmuje obrót własny i obcy. RBI AG oferuje swoim klientom indywidualne rozwiązania w zakresie zarządzania płynnością i bilansem, jak również kontroli ryzyka stopy procentowej i ryzyka walutowego. Jego szczególne atuty to oprocentowanie, waluta i produkty kredytowe dla regionu DACH i CEE. Oferowane są produkty gotówkowe, pochodne i strukturyzowane, a także pożyczki w formie obligacji i sekurytyzacja należności. Profesjonalny zespół strukturyzacji oraz odpowiednia siła sprzedaży i pozycjonowania zapewniają pomyślną realizację projektów.

Obszary biznesowe działalności operacji skarbowych oraz udział w Grupie to obszary w zakresie zarządzania portfelem finansowym i inwestycyjnym Banku.

Bankowość korporacyjna

Obszar działalności korporacji obejmuje obsługę austriackich i międzynarodowych klientów korporacyjnych. Oprócz największych firm austriackich, są to klienci korporacyjni z Europy Zachodniej, prowadzący działalność gospodarczą w Europie Środkowo-Wschodniej, kluczowi klienci z Europy Środkowej i Wschodniej oraz międzynarodowe spółki handlowe i towarowe.

W Austrii strategicznie skoncentrowano się na uporządkowanym pozyskiwaniu klientów i dalszym wykorzystywaniu potencjału zarobkowego Grupy poprzez wykorzystanie narzędzi zarządzania strategicznego i ukierunkowanych inicjatyw sprzedażowych. Podstawowym elementem w tym zakresie był Globalny System Zarządzania Kontem, który umożliwia skoordynowane doradztwo i wsparcie dla klientów działających w skali międzynarodowej, a także kompleksową ofertę produktów w całej sieci. W celu dalszego wzmocnienia kompetencji wspierających naszych menedżerów ds. relacji z klientami oraz w celu dalszego zwiększenia korzyści dla klientów, struktura organizacyjna pionu korporacyjnego została w minionym roku finansowym całkowicie zrestrukturyzowana według klastrów branżowych.

Ponadto, dzięki naszym innowacyjnym rozwiązaniom cyfrowym, udało nam się znacząco zwiększyć doświadczenie klientów w minionym roku podatkowym. Byliśmy pierwszym bankiem w naszym regionie, który zdigitalizował proces KYC (KnowYour Customer), zmniejszając tym samym wysiłek wymagany przez naszych klientów korporacyjnych nawet o 50%. Wstępnie wypełnione dane oraz możliwość przesyłania dokumentów i interakcji online z RBI to główne czynniki zwiększające wydajność. Drugim kamieniem milowym było wprowadzenie "eSpeedtrack", który umożliwia naszym klientom ubieganie się online o subsydiowany kredyt na finansowanie eksportu. Doskonałe opinie klientów potwierdzają wyznaczone przez nas priorytety, a kolejne etapy rozbudowy naszej cyfrowej platformy dla klientów są już w przygotowaniu.

Mimo, że utrzymujące się niskie stopy procentowe i presja na marże kredytowe w segmencie klientów korporacyjnych obciążają stronę dochodową, to jednak doskonały wynik został osiągnięty dzięki zwiększeniu wolumenu działalności i silnej sprzedaży przyzwołej produktów i usług bankowych. Oprócz tradycyjnej działalności kredytowej, do osiągnięcia pozytywnego wyniku w minionym roku obrotowym w znacznym stopniu przyczyniły się także: strukturyzowane finansowanie projektów i przejęć, finansowanie nieruchomości, finansowanie eksportu i handlu oraz bankowość transakcyjna, w szczególności dzięki doskonałej znajomości produktów Banku.

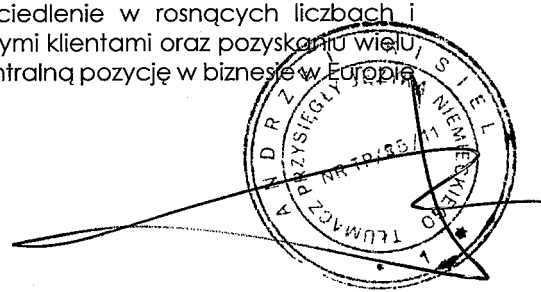
W 2019 r. działalność korporacyjna ponownie uzyskała ocenę w zakresie innowacyjności produktów.

Ponadto należy podkreślić ponowny pozytywny rozwój w obszarze działalności "AssetBased Finance and Factoring", gdzie dzięki wysokiej reputacji i kompetencji w zakresie rozwiązań osiągnięto dalszy znaczący wzrost przychodów. W segmencie biznesowym dłużnych rynków kapitałowych RBI AG był w stanie znacząco skorzystać z pozytywnego rozwoju rynku i skonsolidować swoją decydującą rolę w zakresie emisji pożyczek wekslowych i emisji obligacji uprzywilejowanych.

Do bardzo dobrego wyniku segmentu działalności korporacyjnej w 2019 r. przyczynił się także dalszy bardzo pozytywny rozwój jakości kredytowej i kosztów ryzyka.

Klienci instytucjonalni

Pomimo globalnego spowolnienia wzrostu, które dotknęło nasze główne rynki w Europie Środkowej i Wschodniej, w 2019 r. znacząco wzrosła liczba transakcji z klientami instytucjonalnymi, nawet w porównaniu z bardzo zadowalającym rokiem poprzednim. Znalazło to odzwierciedlenie w rosnących liczbach i wolumenie transakcji, rozszerzeniu relacji biznesowych z dotychczasowymi klientami oraz pozyskaniu wielu nowych klientów. W ten sposób RBI po raz kolejny udowodniło swoją centralną pozycję w biznesie w Europie Środkowej i Wschodniej oraz z niej.

Podobnie jak w latach ubiegłych, koncentrowano się na sprzedaży produktów bankowych, które są łatwe w obsłudze pod względem kapitałowym i płynności, a przychody z działalności prowizyjnej osiągnęły nowy rekordowy poziom. Oprócz tradycyjnie dobrych wyników w transakcjach płatniczych, które po raz kolejny rozwinęły się z ponadprzeciętnym sukcesem, podkreślając w ten sposób silną rolę RBI jako pomostu między Zachodem i Wschodem w biznesie z bankami, firmami ubezpieczeniowymi i zarządzającymi aktywami, całą działalność na rynku kapitałowym, taka jak nowe emisje obligacji, związana z nimi sprzedaż papierów wartościowych, handel walutami klientów, pożyczki papierów wartościowych i finansowanie oparte na aktywach, również odnotowała znaczący wzrost. Równie stabilny wzrost odnotowano w biznesie z funduszami inwestycyjnymi oraz w usługach przechowywania papierów wartościowych (Securities Services), które uzupełniają pozytywny obraz. W wyniku rosnącej cyfryzacji i ciągłych innowacji we wszystkich obszarach produktów istotnych dla biznesu z klientami instytucjonalnymi, dużą uwagę zwraca się na wyraźne dostosowanie gamy produktów i usług do rzeczywistych potrzeb klientów oraz na poprawę efektywności przetwarzania.

Tradycyjna działalność kredytowa z bankami jest stabilna na niskim poziomie i w dużej mierze opiera się na długoterminowych relacjach z klientami o wysokim potencjale sprzedaży krzyżowej. Wysiłki te zostały bardzo dobrze uzupełnione przez wspomniane powyżej ofensywa produktowe.

Deglobalizacja sektora finansowego, która rozpoczęła się po kryzysie finansowym, doprowadziła do powstania regionalnych specjalistów. Ten trend wspiera pozycjonowanie Grupy RBI jako wiodącej instytucji w Europie Środkowej i Wschodniej, działającej jako pomost między Wschodem i Zachodem. Sukces osiągnięty w biznesie z klientami instytucjonalnymi w ostatnich latach oraz stały potencjał wzrostu potwierdzają to po raz kolejny.

Rynki kapitałowe

Rok 2019 upłynął pod znakiem kwestii politycznych, takich jak Brexit i spór handlowy między USA, Azją i Europą. Ponadto banki centralne w dużej mierze utrzymały swoją ekspansywną politykę pieniężną.

W tym środowisku wiele rynków akcji odnotowało w ciągu roku wzrost cen o 20 - 30 procent. Pozytywnie rozwinęły się również zachodnie rynki obligacji. Spready kredytowe zmniejszyły się średnio o kolejne 45 punktów bazowych. Na większości rynków walutowych obrót parami walutowymi odbywał się w stosunkowo wąskich przedziałach, a zmienność obrotów została zredukowana do jeszcze niższych poziomów.

Pomimo tej historycznie niskiej zmienności, obrót walutami osiągnął zadowalające wyniki roczne i jeszcze bardziej zwiększył udział obrotu elektronicznego.

W segmencie Money Market and Securities Finance wynik z roku poprzedniego został przekroczony pomimo utrzymującej się nadwyżki płynności i ujemnego otoczenia stóp procentowych.

Obrót obligacjami osiągnął rekordowy wynik w 2019 roku. Wynikało to ze wzmożonej działalności w zakresie obrotu obligacjami EUR w Austrii i Europie Wschodniej. Bardzo udane zaangażowanie w Serbii, Rumunii, Rosji i na Ukrainie, jak również produkty niszowe "obligacje w walucie lokalnej Europy Środkowej i Wschodniej" również przyczyniły się znacząco do tego. Przychody z klientami międzynarodowymi w tych segmentach znacząco wzrosły. Biznes z klientami instytucjonalnymi był ogólnie bardzo udany.

Punktem kulminacyjnym na rynku kapitałowym były po raz pierwszy wyemitowane w Austrii "zielone" obligacje o stałym dochodzie, na które pozyskano zarówno klientów instytucjonalnych, jak i detalicznych.

Działalność skarbowa

Do refinansowania średnio- i długoterminowego RBI AG wykorzystuje depozyty i emisje długoterminowe. Większość emisji jest emitowana w ramach Programu Emisji Długu RBI AG 25 000 000 000 EUR, w ramach którego obligacje mogą być emitowane w różnych walutach, formatach i strukturach.

W 2019 r. RBI AG ponownie w coraz większym stopniu wykorzystywał międzynarodowe obligacje o dużej wartości w różnych formatach oprócz depozytów długoterminowych do realizacji swojego planu finansowania. Po udanej emisji obligacji podporządkowanych o wartości 500 mln EUR we wrześniu, której towarzyszyła oferta wykupu istniejących obligacji efektywnych kapitałowo, we wrześniu przeprowadzono ekologiczną emisję uprzywilejowaną o wartości 750 mln EUR, a w listopadzie wyemitowano obligacje bankowe finansowane kwotą 500 mln EUR. Weksel uprzywilejowany jest zabezpieczony hipoteką i jest pierwszą publiczną obligacją tego formatu przez RBI AG. RBI AG pokryło pozostały popyt za pomocą niezabezpieczonych ofert prywatnych w małych ilościach.

Łączny wolumen zgromadzonych depozytów i emisji w ciągu roku wyniósł około 4 518 837,25 EUR, a ich ważony termin zapadalności wynosił około 6 lat. Na koniec 2019 r. łączna wartość niezabezpieczonych obligacji pozostających w obrocie, z wyłączeniem dodatkowego kapitału podstawowego, wynosiła około 7 103 873 203 EUR.

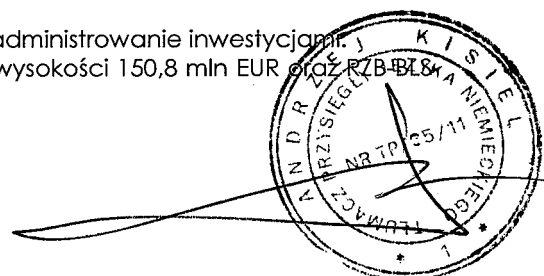
Uczestnictwo grupowe

Poza 13 bankami zależnymi w Europie Środkowej i Wschodniej, do spółek zależnych RBI AG należy wiele innych austriackich i międzynarodowych spółek zależnych w strategicznym sektorze usług finansowych. Są one uzupełniane przez szereg innych udziałów, głównie w sektorze usług bankowych.

Celem strategii inwestycyjnej RBI AG jest zabezpieczenie i rozszerzenie strategicznych interesów RBI AG oraz ciągły wzrost wartości całego portfela inwestycyjnego.

Grupa RBI Group Participations jest odpowiedzialna za zarządzanie i administrowanie inwestycjami.

W Raiffeisen Bank Aval JSC, Kijów, dokonano znacznych odpisów w wysokości 150,8 mln EUR oraz RZB-BL&K Holding GmbH w wysokości 23,8 mln EUR.

Raiffeisen Informatik GmbH & Co KG (R-IT), w której RBI AG posiada pośrednio prawie 47 procent udziałów, sprzedała na początku roku swój 100 procentowy udział w Comparex AG szwajcarskiej spółce SoftwareONE Holding AG (SWO). W zamian za to R-IT otrzymała około 14,6 proc. kapitału zakładowego w SWO. Pod koniec października 2019 r. R-IT umieściła część kapitału zakładowego SWO na szwajcarskiej giełdzie w ramach IPO, zmniejszając swój udział do około 7,9%.

Działalność detaliczna

Ze sprzedaży podstawowej działalności bankowej w Polsce i późniejszego połączenia pozostałych operacji Raiffeisen Bank Polska S.A. w Warszawie w nowo utworzony polski oddział RBI AG w listopadzie 2018 roku, RBI AG otrzymał portfel detalicznych kredytów hipotecznych w walutach obcych. Na dzień 31 grudnia 2019 r. wartość bilansowa netto portfela kredytowego (pomniejszona o odpisy z tytułu utraty wartości) wynosiła około 2,9 mld EUR i składała się z kredytów we frankach szwajcarskich w wysokości 2,1 mld EUR (2018 r.: 2,3 mld EUR), kredytów w EUR w wysokości 0,7 mld EUR (2018 r.: 0,7 mld EUR) oraz kredytów w złotych polskich w wysokości 0,1 mld EUR (2018 r.: 0,1 mld EUR).

Oddział nie prowadzi działalności depozytowej ani w zakresie obsługi nowych klientów i koncentruje się na administrowaniu przejmowanymi kredytami walutowymi do momentu ich ostatecznej zapadalności oraz na obsłudze kredytobiorców. RBI AG nie ma innych zamiarów aktywnego rozwoju działalności detalicznej w Polsce.

W 2019 roku otoczenie biznesowe coraz częściej charakteryzowały spory prawne klientów kredytów hipotecznych CHF z bankami. W związku z tą otwartą sytuacją prawną utworzono rezerwę w wysokości 48,8 mln EUR.

Oddziały i przedstawicielstwa

RBI AG posiada łącznie pięć oddziałów we Frankfurcie, Londynie, Warszawie, Singapurze i Pekinie. Jako oddziały usługowe, oddziały te wspierają centralę RBI w Wiedniu oraz Banki Sieciowe RBI w działaniach związanych z obsługą klienta i sprzedażą. Oprócz oddziałów, RBI AG jest również reprezentowane przez przedstawicielstwa w Paryżu, Sztokholmie, Bombaju, Seulu, Ho Chi Minh City i Zuhai (Chiny).

W Polsce RBI AG jest reprezentowany przez oddział, który powstał w wyniku sprzedaży pod koniec października 2018 roku podstawowej działalności bankowej dawnego Raiffeisen Bank Polska S.A. W trakcie tej transakcji pozostały portfel dawnego Raiffeisen Bank Polska S.A. został przeniesiony do nowo utworzonego oddziału RBI AG w Warszawie. Na portfel ten składa się portfel kredytów o wartości około 2,9 mld euro, głównie walutowych kredytów hipotecznych od klientów detalicznych. Oddział nie prowadzi działalności depozytowej ani w zakresie obsługi nowych klientów i koncentruje się na administrowaniu przejmowanymi kredytami walutowymi do momentu ich ostatecznej zapadalności oraz na obsłudze kredytobiorców. Ponadto oddział przeprowadza restrukturyzację i rozliczenia niektórych kredytów dla klientów korporacyjnych oraz pełni funkcję likwidatora dla wybranych funduszy inwestycyjnych.

Bazując na rozległej wiedzy o lokalnych rynkach Azji Południowo-Wschodniej i kontaktach z firmami, bankami i władzami, oddział w Singapurze wspiera klientów w działaniach sprzedażowych, ale także w tworzeniu oddziałów lub partnerstw z lokalnymi firmami. Oczekuje się, że umowa o wolnym handlu między Singapurem a Unią Europejską, która weszła w życie pod koniec 2019 roku, zwiększy działalność handlową.

W ramach inicjatywy "Belt and Road Initiative" w Europie Środkowej i Wschodniej, oddział w Pekinie wspiera rosnącą liczbę chińskich firm i instytucji finansowych w ich szerokiej działalności w tym regionie, oferując pełny zakres usług bankowych RBI. Indywidualna obsługa chińskich klientów przez oddział oraz organizacja wykładów i seminariów w Pekinie zwiększyła poziom świadomości RBI wśród chińskich firm działających na arenie międzynarodowej. Oddział w Pekinie osiągnął kamień milowy w 2019 r., inicjując udział RBI AG w pożyczce konsorcjalnej w wysokości 3,5 mld EUR dla dużego przedsiębiorstwa międzynarodowego z Hongkongu. W oddziale we Frankfurcie dalej rozwijano doradztwo i strukturyzację różnych form finansowania należności, a także lokalną działalność w zakresie wsparcia sprzedaży RBI we współpracy ze spółkami zależnymi niemieckich klientów korporacyjnych, szczególnie w Europie Środkowej i Wschodniej. W 2019 r. zakupiono i wdrożono kolejne upoważnienia do finansowania należności dla klientów na różnych rynkach zbytu RBI AG, a następnie kontynuowano rozwój działalności. W biznesie klientów korporacyjnych głównym zadaniem, obok pozyskiwania nowych klientów, jest wsparcie sprzedaży sieci RBI AG. Rosnące zapotrzebowanie niemieckich klientów korporacyjnych średniej wielkości na osoby kontaktowe w Niemczech odzwierciedla centralizację kompetencji administracyjnych i decyzyjnych po stronie klienta. Nawiązanie kontaktu z decydentami w siedzibie klienta wzmacnia relacje z klientami w Europie Środkowo-Wschodniej i otwiera potencjał sprzedaży krzyżowej.

Oddział w Londynie, który w tym roku obchodził 30-lecie istnienia, ma trzy główne obszary działalności. Zespół sprzedaży w Londynie obsługuje klientów instytucjonalnych w Wielkiej Brytanii, Irlandii, Skandynawii, na Bliskim Wschodzie i w Azji. Skupia się na obligacjach o statym dochodzie w krajach CEE/CIS, w tym na obligacjach rządowych i korporacyjnych w EUR/USD oraz w walucie lokalnej, zarówno pierwotnej, jak i wtórnej. Zespół Fund Finance, którego głównym produktem jest Subskrypcyjny Kredyt jest częścią naszej strategii franczyzy AssetBased Finance w Wiedniu. Dla klientów korporacyjnych z siedzibą w Wielkiej Brytanii i Irlandii, nasz CorporateDesk zapewnia informacje i dostęp do szeregu produktów i usług finansowych oferowanych przez centralę i Banki Sieciowe. W ramach Brexit oddział będzie ubiegał się o licencję kraju trzeciego na prowadzenie przyszłej działalności gospodarczej.

Z wyjątkiem Oddziału w Polsce, działalność operacyjna oddziałów jest księgowana w Centrali w Wiedniu.

Wskaźniki wyników finansowych

Sporządzanie bilansu

Suma bilansowa Raiffeisen Bank International AG (RBI AG) wzrosła w roku obrotowym 2019 o 5,0 mld EUR, czyli 7,7 % do 69,4 mld EUR. Wzrost sumy bilansowej wynikał w szczególności ze wzrostu kredytów i pożyczek dla klientów o 3,0 mld EUR oraz dla banków o 2,4 mld EUR.

Po stronie aktywów rezerwa gotówkowa i salda w bankach centralnych zmniejszyły się o 0,2 mld EUR do 10,3 mld EUR. Wynikało to z umiarkowanego spadku depozytów w Oesterreichische Nationalbank. Kredyty i pożyczki dla banków wzrosły o 37,1 %, czyli 2,4 mld EUR, do łącznej kwoty 9,0 mld EUR. Rozwój ten wynikał głównie ze zwiększenia o 1,6 mld EUR kwoty pożyczek i zaliczek z tytułu umów z przyrzeczeniem odkupu. Ponadto należności od żyroskopów i transakcji rozliczeniowych wzrosły o 0,6 mld EUR.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom wzrosły o 12,0 %, czyli 3,0 mld EUR, do 28,0 mld EUR, przy czym wolumen kredytów wzrósł o 1,9 mld EUR ze względu na wzrost działalności gospodarczej. Poziom rezerw na odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom pozostał niezmienny w porównaniu z rokiem poprzednim i wyniósł 0,9 mld EUR. Wolumen umów z przyrzeczeniem odkupu zawartych z klientami wzrósł o 1,9 mld EUR, ale wartość zabezpieczeń gotówkowych z transakcji pożyczek papierów wartościowych spadła o 0,8 mld EUR.

Obligacje i inne papiery wartościowe o stałym dochodzie wzrosły o 18,2 %, czyli 0,5 mld EUR, w stosunku do roku poprzedniego do 3,5 mld EUR. Wzrost ten spowodowany jest głównie wzrostem liczby odkupionych emisji własnych. Wolumen akcji i innych papierów wartościowych o zmiennym dochodzie wzrósł o 67,3 %, czyli 0,2 mld EUR, do 0,5 mld EUR.

Pozycja udziały w przedsiębiorstwach powiązanych wzrosła o 0,2 mld EUR do 10,8 mld EUR. Zmiana ta wynikała w szczególności z wymogu dokonania odpisu aktualizującego w stosunku do spółki powiązanej. Pozostałe aktywa wzrosły o 0,1 mld EUR lub 5,0 % w stosunku do roku poprzedniego do 3,0 mld EUR. Rozwój ten wynika głównie ze zwiększonego zasobu złotych monet, które nie są prawnym środkiem płatniczym.

Po stronie pasywów depozyty banków wzrosły o 1,3 mld EUR, czyli 5,0 %, do 27,9 mld EUR, co było spowodowane głównie znacznym wzrostem o 0,9 mld EUR w transakcjach na rynku pieniężnym. Depozyty banków stanowiły 40 % sumy bilansowej, a tym samym znaczący udział w bazie finansowania RBI AG.

Depozyty klientów wzrosły o 1,5 mld EUR, tj. 8,8 %, do 19,2 mld EUR. Wzrost ten wynikał głównie ze znacznego wzrostu depozytów terminowych o 1,6 mld EUR.

Pozycje zobowiązań sekurytyzowanych i kapitału zapasowego zgodnie z CRR wzrosły o 23,0 %, czyli 1,8 mld EUR, w stosunku do roku poprzedniego, do 9,7 mld EUR. Wolumen emisji nowych emisji wyniósł 2,9 mld EUR w 2019 r. (w 2018 r.: 3,3 mld EUR), co zostało skompensowane w 2019 r. sprzedażą sekurytyzowanych zobowiązań o wartości 1,1 mld EUR z tytułu planowanych i przedterminowych spłat (w 2018 r.: 1,9 mld EUR). Pozostałe zobowiązania pozostały na mniej więcej niezmiennym poziomie rok do roku.

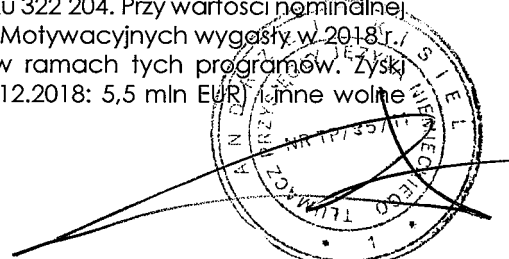
Rezerwy obejmują 92,4 mln EUR (31.12.2018: 65,7 mln EUR) na odprawy, 73,5 mln EUR (31.12.2018: 71,5 mln EUR) na emerytury, 6,0 mln EUR (31.12.2018: 0,3 mln EUR) na podatki oraz 237,0 mln EUR (31.12.2018: 171,8 mln EUR) na inne rezerwy. Zwiększenie rezerw na odprawy obejmuje rezerwy na dobrowolne odprawy w wysokości 20 mln EUR. Wzrost rezerw na podatki opiera się na alokacji na rezerwy na zagraniczny podatek od przeniesienia własności nieruchomości w związku z fuzjami spółek w ramach Grupy RBI. Wzrost pozostałych rezerw wynikał przede wszystkim z utworzenia rezerw na ryzyko procesowe w wysokości 48,8 mln EUR w wyniku sporów prawnych dotyczących kredytów walutowych w Polsce.

Całkowita kwota ryzyka wyniosła 40,1 mld EUR na koniec 2019 r. (w 2018 r.: 39,3 mld EUR). Ryzyko kredytowe wynosiło 34,8 mld EUR (w 2018 r.: 33,9 mld EUR), ryzyko operacyjne - 3,1 mld EUR (w 2018 r.: 3,0 mld EUR), a ryzyko rynkowe - 1,9 mld EUR (w 2018 r.: 2,4 mld EUR). Całkowita kwota ryzyka wzrosła o około 0,8 mld EUR w porównaniu z rokiem poprzednim. Wzrost ten wynika głównie z nowej działalności, która doprowadziła do zwiększenia kwoty ryzyka kredytowego.

Kapitał podstawowy (hard core capital- CET1 capital) wzrósł do 7,9 mld EUR na koniec 2019 r. (2018 r.: 7,8 mld EUR), głównie z powodu zatrzymania zysku w wysokości 0,1 mld EUR. Kapitał podstawowy (Tier 1) wyniósł 9,0 mld EUR (w 2018 r.: 8,9 mld EUR). Dodatkowe fundusze własne wyniosły 1,8 mld EUR (w 2018 r.: 2,3 mld EUR). Spadek ten wynikał głównie ze spłaty emisji i amortyzacji regulacyjnej w ciągu 5 lat pozostających do terminu zapadalności. Fundusze własne ogółem wyniosły 10,9 mld EUR, co stanowi wzrost o 0,4 mld EUR w stosunku do roku poprzedniego.

Na poziomie 19,7 % wskaźnik CET1 był o 0,1 % niższy od wskaźnika z roku poprzedniego, który wynosił 19,8 %. Wskaźnik kapitału podstawowego wyniósł 22,5 % i był o 0,2 % niższy niż w roku poprzednim. Całkowity współczynnik kapitałowy wyniósł 27,1 % (2018 r.: 28,6 %). Wszystkie współczynniki kapitałowe były wystarczająco wyższe od odpowiednich wymogów (w tym wszystkie wymogi dotyczące buforów i Filaru 2). Zaangażowane rezerwy kapitałowe w wysokości 4,3 mln EUR (31.12.2018 r.: 4,3 mln EUR) oraz niezaangażowane rezerwy kapitałowe w wysokości 97,1 mln EUR (31.12.2018 r.: 97,1 mln EUR) nie uległy zmianie w ciągu roku obrotowego.

Liczba akcji własnych przeznaczonych na Program Motywacyjny Akcji (SIP) dla kluczowych pracowników Spółki (Zarządu i wyższej kadry kierowniczej) oraz członków Zarządów spółek zależnych od banków powiązanych, nabytych w latach 2005-2009, wyniosła na koniec 2019 roku 322 204. Przy wartości nominalnej 1,0 mln EUR odpowiada to 0,1 % kapitału zakładowego. Programy Akcji Motywacyjnych wygasły w 2018 r. i więc nie ma dalszych zobowiązań do przydzielania akcji własnych w ramach tych programów. Zysk zatrzymane obejmują ustawowe rezerwy w wysokości 5,5 mln EUR (31.12.2018: 5,5 mln EUR) i inne wolne

rezerwy w wysokości 2,3 mld EUR (31.12.2018: 2,2 mld EUR). Z pozostałych wolnych rezerw kwota 265,3 mln EUR (31.12.2018 r.: 217,1 mln EUR) jest przeznaczona na Federalny IPS. W oparciu o porozumienie w sprawie ustanowienia systemu ochrony instytucjonalnej oraz odpowiednią rezolucję Federalnej Rady ds. Ryzyka IPS, w roku budżetowym 2019 przeznaczono wkład w wysokości 48,2 mln EUR (31 grudnia 2018 r.: 46,4 mln EUR) na inne rezerwy dochodów jako rezerwę dla Federalnej Rady ds. Rezerwa dla federalnego IPS nie kwalifikuje się do uwzględnienia w obliczeniu kapitału CRR. Ponadto kwota 86,0 mln EUR (31.12.2018: 648,0 mln EUR) została przeniesiona z dochodu netto do innych wolnych rezerw. Na dzień 31.12.2019 r. rezerwa na zobowiązania pozostała niezmieniona na poziomie 535,1 mln EUR (31.12.2018 r.: 535,1 mln EUR).

Dochodowość

W roku obrotowym 2019 wynik odsetkowy netto Raiffeisen Bank International AG (RBI AG) wzrósł o 12,3 %, czyli 38,3 mln EUR, do 349,2 mln EUR. Wzrost wyniku odsetkowego netto wynika przede wszystkim z kredytów i pożyczek udzielonych klientom w oddziale w Polsce, gdyż odpowiadające im przychody odsetkowe w porównywalnym okresie ubiegłego roku zostały odzwierciedlone w wynikach RBI AG tylko za dwa miesiące w związku z połączeniem pod koniec października 2018 roku. Ponadto, do wzrostu wyniku odsetkowego netto przyczyniły się wyższe przychody z tytułu ujemnych odsetek z obszaru depozytów oraz niższe koszty refinansowania z działalności klientów.

Wzrost przychodów z papierów wartościowych i udziałów kapitałowych o 72,5 mln EUR do 708,8 mln EUR wynikał przede wszystkim ze wzrostu przychodów z akcji i udziałów w spółkach stowarzyszonych o 58,6 mln EUR, który był wynikiem wyższych przychodów z tytułu dywidend od spółek stowarzyszonych w 2019 roku. Przychody z tytułu udziałów kapitałowych wynikały głównie z przychodów RS Beteiligungs GmbH w wysokości 470,0 mln EUR, Raiffeisen Bank Aval w wysokości 81,0 mln EUR oraz AO Raiffeisenbank w wysokości 91,8 mln EUR.

Saldo przychodów i kosztów z tytułu prowizji wzrosło z 25,5 mln EUR do 227,7 mln EUR. Na transakcje płatnicze (75,1 mln EUR) przypadła większa część przychodów prowizyjnych, tj. 33,0 %, następnie na działalność kredytową - 24,2 % (55,0 mln EUR), a na papiery wartościowe - 22,6 % (51,5 mln EUR).

Saldo przychodów/wydatków z transakcji finansowych spadło o 91,1 mln EUR do straty w wysokości 51,2 mln EUR (w 2018 r.: przychody w wysokości 39,9 mln EUR). Zmiana ta wynikała głównie z pogorszenia wyniku na transakcjach instrumentami pochodnymi związanymi z rynkiem walutowym o 127,7 mln EUR, który wyniósł minus 32,1 mln EUR (w 2018 r.: 95,6 mln EUR). Natomiast udział w zyskach z oprocentowanych instrumentów pochodnych i papierów wartościowych wzrósł do minus 17,0 mln EUR (w 2018 r.: minus 55,1 mln EUR).

Pozostałe przychody operacyjne wzrosły o 88,8 mln EUR do 269,9 mln EUR. W pozycji tej ujęto dochody z tytułu płatności na rzecz banków powiązanych w wysokości 86,8 mln EUR (w 2018 r.: 89,0 mln EUR), dochody z tytułu wcześniejszego zakończenia transakcji zabezpieczających w związku ze sprzedażą portfeli papierów wartościowych stanowiących podstawę tych transakcji zabezpieczających w wysokości 117,1 mln EUR (w 2018 r.): 22,8 mln EUR), dochody z rozwiązania pozostałych rezerw w wysokości 0,8 mln EUR (w 2018 r.: 43,5 mln EUR), dochody z pozycji przejściowych w wysokości 26,1 mln EUR (w 2018 r.: 14,3 mln EUR) oraz dochody z rozwiązania rezerw na przewidywane straty na instrumentach pochodnych w portfelu bankowym w wysokości 33,1 mln EUR (w 2018 r.: 2,9 mln EUR).

W rezultacie przychody operacyjne osiągnęły wartość 1.504,4 mln EUR, co stanowi wzrost o 9,8 % w stosunku do roku poprzedniego.

Koszty operacyjne ogółem wzrosły w porównaniu z rokiem ubiegłym o 29,6 procent do 1.102,4 mln EUR.

Wydatki na personel wzrosły o 31,1 mln EUR do 409,9 mln EUR w porównaniu z rokiem poprzednim. Prawie jedna trzecia tego wzrostu wynikała z funkcjonowania Oddziału w Polsce, który w wyniku połączenia z RBI AG pod koniec października 2018 roku został włączony do przychodów i kosztów tylko przez dwa miesiące w roku porównawczym. Pozostały wzrost wynikał z jednej strony ze zwiększenia średniej liczby pracowników, a z drugiej z rezerwy na środki restrukturyzacyjne. Wydatki na rezerwy emerytalne kształtowały się dodatkowo, co doprowadziło do jednorazowego negatywnego wpływu na rezerwy emerytalne w roku porównawczym z uwagi na korektę tabel śmiertelności. Pozostałe wydatki administracyjne wzrosły o 18,6 mln EUR, czyli 5,2 %, do 376,5 mln EUR. Wydatki na pozostałe wydatki administracyjne obejmowały zasadniczo koszty informatyczne w wysokości 148,6 mln EUR (w 2018 r.: 151,3 mln EUR), czynsze w wysokości 35,8 mln EUR (w 2018 r.: 30,0 mln EUR) oraz opłaty za usługi doradcze i audytorskie w wysokości 49,7 mln EUR (w 2018 r.: 43,9 mln EUR). Pozostałe koszty operacyjne obejmują również roczny wkład w wysokości 19,5 mln EUR (w 2018 r.: 16,5 mln EUR) na rzecz bankowego funduszu naprawczego. Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych wzrosła o 1,6 mln EUR do 10,7 mln EUR (w 2018 r.: 9,2 mln EUR).

Pozostałe koszty operacyjne w RBI AG wzrosły w 2019 r. o 202,5 mln EUR do 305,4 mln EUR. Wydatki na rezerwy na przewidywane straty na instrumentach pochodnych zmniejszyły się o 2,3 mln EUR do 17,5 mln EUR (w 2018 r.: 19,8 mln EUR), wydatki z tytułu wcześniejszego zakończenia transakcji zabezpieczających w związku ze sprzedażą portfeli papierów wartościowych stanowiących podstawę tych transakcji zabezpieczających wzrosły o 150,5 mln EUR do 196,6 mln EUR, pozostałe rezerwy zmniejszyły się o 12,9 mln EUR do 9,2 mln EUR, wydatki na pozycje przejściowe wzrosły o 4,5 mln EUR do 10,4 mln EUR. W pozostałych kosztach operacyjnych znajdują się również rezerwy w wysokości 48,8 mln EUR wynikające ze sporów prawnych dotyczących kredytów walutowych w Polsce.

Po odjęciu całkowitych kosztów operacyjnych od przychodów operacyjnych, RBI AG zanotowało wynik operacyjny w wysokości 401,9 mln EUR w roku obrotowym 2019, co stanowi spadek o 22,7 %, czyli 127,7 mln EUR w porównaniu z tym samym okresem w 2018 roku.

W rezultacie wskaźnik kosztów do przychodów (koszty operacyjne podzielone przez przychody operacyjne) wyniósł 73,3 % (2018 r.: 62,1 %).

Podobnie jak w roku poprzednim, saldo przychodów/kosztów z tytułu sprzedaży i wyceny należności i papierów wartościowych posiadanych jako aktywa obrotowe wykazało ujemne saldo w wysokości 105,9 mln EUR (w roku 2018: minus 31,6 mln EUR). Zmiana ta wynikała z jednej strony z umiarkowanego spadku wyniku z wyceny i zbycia papierów wartościowych posiadanych jako aktywa obrotowe oraz instrumentów pochodnych portfela bankowego w wysokości 3,5 mln EUR (w 2018 r.: 4,8 mln EUR), a z drugiej strony z ujemnej zmiany wyniku z wyceny kredytów i pożyczek oraz gwarancji do minus 109,4 mln EUR (w 2018 r.: minus 36,4 mln EUR). Potrzeba korekty wartości pozostała na niskim poziomie w 2019 r. ze względu na dobre otoczenie makroekonomiczne. Umiarkowany wzrost zapotrzebowania na rezerwy na straty kredytowe w porównaniu z rokiem poprzednim wynikał głównie z rozwiązania rezerw na straty kredytowe w roku obrotowym 2018. W obszarze rezerw na specyficzne straty kredytowe, RBI AG odnotował alokację netto rezerw na straty kredytowe w wysokości 98,2 mln EUR. Był to wzrost o 104,9 mln EUR w porównaniu z rokiem poprzednim. Na rezerwy portfelowe dokonano przydziału netto w wysokości 15,3 mln EUR, co stanowi poprawę o 23,3 mln EUR w porównaniu z rokiem poprzednim. Spadek wynikał z jednorazowego efektu w wyniku zmiany metody w roku obrotowym 2018, w którym zgodnie z prawem spółek zastosowano również model obliczeniowy MSSF 9 do ustalania rezerw portfelowych od dnia 1 stycznia 2018 r., a także z rozpoznania oczekiwanego ryzyka kredytowego, którego nie można było odzwierciedlić w modelu ze względu na zdarzenia nadzwyczajne.

Saldo przychodów/kosztów z tytułu sprzedaży i wyceny aktywów finansowych zmieniło się z 143,3 mln EUR w 2018 r. do 234,4 mln EUR w 2019 r., głównie ze względu na wyższe odpisy aktualizujące w wysokości 16,4 mln EUR oraz niższe o 38,3 mln EUR odpisy z tytułu utraty wartości w jednostkach stowarzyszonych. Saldo zysków i strat ze zbycia wzrosło o 28,5 mln EUR i jest związane z zyskami ze zbycia długoterminowych papierów wartościowych.

Wynikiem tego był zysk z normalnej działalności (POA) za miniony rok obrotowy w wysokości 530,4 mln EUR (2018: 631,4 mln EUR).

Zwrot z kapitału własnego przed opodatkowaniem (zysk przed opodatkowaniem podzielony przez średni kapitał własny w 2019 r.) wyniósł 5,5% (2018 r.: 8,0%).

W 2019 r. podatek dochodowy to wydatek w wysokości 28,8 mln EUR (w 2018 r. przychód w wysokości 4,9 mln EUR), co wynika głównie z odpisania aktywów z tytułu podatku odroczonego w polskim oddziale. Wydatki na inne podatki wyniosły 62,5 mln EUR (w 2018 r.: 53,4 mln EUR), głównie z powodu opłaty stabilizacyjnej dla banków w wysokości 61,7 mln EUR (w 2018 r.: 56,2 mln EUR).

RBI AG nie wykazuje żadnych zysków z połączeń w roku obrotowym 2019. Zysk z połączenia w roku obrotowym 2018 dotyczył w całości wyniku wkładu z działalności Raiffeisen Bank Polska S.A. w Warszawie (2018: 442,4 mln EUR) pozostałego po sprzedaży podstawowej działalności bankowej do Banku BGZ BNP Paribas S.A.

Zwrot z kapitału własnego po opodatkowaniu (zysk po opodatkowaniu podzielony przez średni kapitał własny w 2019 r.) wyniósł 4,5 % (2018 r.: 4,2 %).

Zysk za rok 2019 wyniósł 439,1 mln EUR (2018: 1 025,2 mln EUR).

Biorąc pod uwagę zmianę stanu rezerw w wysokości 134,2 mln EUR oraz zysk przeniesiony z roku poprzedniego w wysokości 26,7 mln EUR, zysk bilansowy wyniósł 331,7 mln EUR.

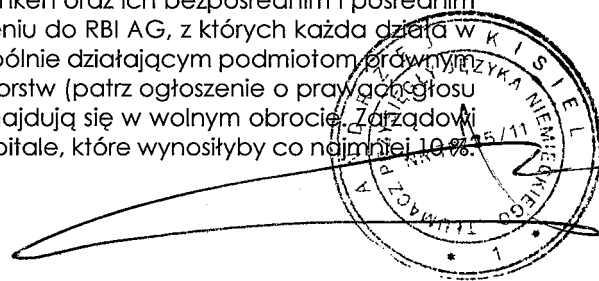
Kapitał, udziały, prawo głosu i uprawnienia kontrolne

Poniższe informacje są zgodne z postanowieniami § 243a (1) UGB:

(1) Na dzień 31 grudnia 2019 roku kapitał zakładowy Spółki wynosi 1.003.265.844,05 EUR i dzieli się na 328.939.621 akcji zwykłych na okaziciela z prawem głosu. Z tego 322.204 (31 grudnia 2018: 322.204) to akcje własne na dzień 31 grudnia 2019 r., tak więc na dzień bilansowy pozostawało 328.617.417 akcji. Dalsze szczegóły znajdują się w notach do sprawozdania finansowego w nocy (31) Kapitał własny.

(2) Statut spółki nie zawiera żadnych ograniczeń w zakresie prawa głosu lub przenieszenia akcji. Raiffeisen-Landesbanken oraz bezpośrednio i pośrednio spółki zależne Raiffeisen-Landesbanken są stronami umowy konsorcjalnej w odniesieniu do RBI AG (umowa konsorcjalna). Oprócz prawa głosu i prawa pierwokupu, umowa konsorcjalna przewiduje między innymi, że przez okres trzech lat od daty połączenia RZB AG z RBI AG, tj. od dnia 18 marca 2017 r., sprzedaż akcji RBI posiadanych przez Raiffeisen-Landesbanken (z kilkoma wyjątkami) nie będzie możliwa (okres blokady), jeżeli łączny udział Raiffeisen-Landesbanken w RBI AG (bezpośrednio lub pośrednio) spadnie tym samym poniżej 50 % kapitału zakładowego plus jedna akcja. Po upływie okresu blokady obowiązuje próg udziału w kapitale zakładowym RBI AG wynoszący 40 %.

(3) Zgodnie z ostatnim zawiadomieniem o prawach głosu z dnia 20 sierpnia 2019 r., RLB NÖ-Wien Sektorbeteiligungs GmbH posiada około 22,24 % kapitału zakładowego Spółki. Ponadto prawa głosu posiadane bezpośrednio lub pośrednio przez Raiffeisen-Landesbanken oraz ich bezpośrednio i pośrednio spółki zależne z łącznej liczby 193 449 778 akcji, co odpowiada udziałowi w prawach głosu wynoszącemu około 58,81 procent, mają zostać przypisane Raiffeisen-Landesbanken oraz ich bezpośrednio i pośrednio spółkom zależnym na podstawie umowy konsorcjalnej w odniesieniu do RBI AG, z których każda działa w porozumieniu zgodnie z §§ 130 i 133 nr 7 ustawy o giełdzie jako wspólnie działającym podmiotom prawnym w rozumieniu § 1 nr 6 austriackiej ustawy o przejęciach przedsiębiorstw (patrz ogłoszenie o prawach głosu opublikowane dnia 20 sierpnia 2019 r.). Pozostałe akcje RBI AG znajdują się w wolnym obrocie. Zarządowi nie są znane żadne inne bezpośrednio lub pośrednio udziały w kapitale, które wynosiłyby co najmniej 10%.

(4) Statut spółki nie zawiera żadnych specjalnych praw kontroli akcjonariuszy. Zgodnie z umową syndykatową dla RBI AG dziewięciu członków Rady Nadzorczej RBI AG może być nominowanych przez Raiffeisen-Landesbanken. Oprócz członków nominowanych przez Raiffeisen-Landesbanken, w skład Rady Nadzorczej RBI AG wchodzi trzech niezależnych przedstawicieli "freefloat", których nie można przypisać austriackiej grupie bankowej Raiffeisen.

(5) Nie ma kontroli praw głosu w przypadku posiadania akcji pracowniczych.

(6) Zgodnie ze statutem osoby, które osiągnęły wiek 68 lat, nie mogą być powoływane na członków zarządu lub ponownie powoływane na kolejną kadencję. W przypadku Rady Nadzorczej osoby, które ukończyły 75 lat nie mogą być wybierane na członków Rady Nadzorczej lub powoływane ponownie na kolejną kadencję. Ponadto członkiem rady nadzorczej nie może być osoba, która w spółkach giełdowych posiada już łącznie osiem mandatów w radach nadzorczych. Przewodnictwo w radzie nadzorczej spółki giełdowej liczy się podwójnie. Zwyczajne Walne Zgromadzenie może odstąpić od tego ograniczenia zwykłą większością oddanych głosów, o ile jest to prawnie dopuszczalne. Każda osoba zgłoszona do wyborów, która posiada więcej mandatów w radach nadzorczych lub przewodniczy spółkom giełdowym, musi ujawnić to walnemu zgromadzeniu. Poza tym nie istnieją żadne przepisy poza prawem dotyczące powoływania i odwoływania członków Zarządu i Rady Nadzorczej. Statut Spółki stanowi, że o ile obowiązujące przepisy prawa nie wymagają innej większości, Zwyczajne Walne Zgromadzenie podejmuje uchwały zwykłą większością głosów oddanych. W przypadkach, w których prawo wymaga większości kapitałowej oprócz większości oddanych głosów, dokonuje się tego zwykłą większością kapitału zakładowego reprezentowanego w chwili podejmowania uchwały. Na podstawie tego przepisu członkowie Rady Nadzorczej mogą być przedterminowo odwołani zwykłą większością głosów oddanych. Rada Nadzorcza może uchylać zmiany w Statucie, które mają wpływ tylko na jego treść. Prawo to może być delegowane do komisji. Poza przepisami prawa nie istnieją żadne inne postanowienia dotyczące zmian w Statucie Spółki.

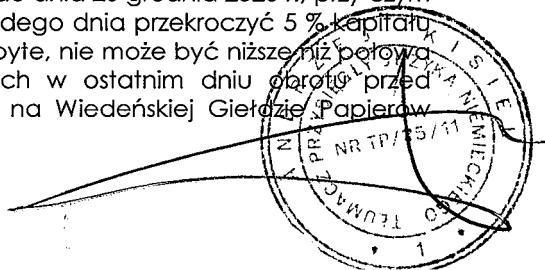
(7) Od Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy w dniu 13 czerwca 2019 r. Zarząd został upoważniony, zgodnie z § 169 austriackiej ustawy o spółkach akcyjnych, do podwyższenia kapitału zakładowego - w razie potrzeby w kilku transzach - o kwotę do 501.632.920,50 EUR poprzez emisję do 164.469 nowych akcji najpóźniej do dnia 2 sierpnia 2024 r., za zgodą Rady Nadzorczej, 810 nowych akcji zwykłych na okaziciela z prawem głosu w zamian za wkłady pieniężne i/lub niepieniężne (również w drodze pośredniego prawa poboru za pośrednictwem banku zgodnie z § 153 ust. 6 AktG) oraz w celu ustalenia ceny emisyjnej i warunków emisji w porozumieniu z Radą Nadzorczą. Upoważnia się ponadto Zarząd, za zgodą Rady Nadzorczej, do wyłączenia ustawowego prawa poboru akcjonariuszy (i) jeżeli podwyższenie kapitału następuje w zamian za wkłady niepieniężne lub (ii) jeżeli podwyższenie kapitału następuje w zamian za wkłady pieniężne, a akcje wyemitowane z wyłączeniem prawa poboru nie przekraczają łącznie 10 % kapitału zakładowego Spółki (wyłączenie prawa poboru).

Do chwili obecnej nie wykorzystano niniejszego upoważnienia z czerwca 2019 r. do wykorzystania kapitału docelowego.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy z dnia 21 czerwca 2018 r. upoważniło Zarząd zgodnie z postanowieniami § 65 ust. 1 nr 8 oraz ust. 1a i 1b austriackiej ustawy o spółkach akcyjnych do nabycia i w razie potrzeby umorzenia akcji własnych bez konieczności ponownego zwracania się w tej sprawie do Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy. Udział akcji własnych, które mają być nabyte i już nabyte, nie może przekraczać łącznie 10 procent kapitału zakładowego spółki. Czas trwania upoważnienia do nabycia akcji własnych jest ograniczony do 30 miesięcy od daty podjęcia uchwały przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie, tj. do 20 grudnia 2020 roku. Najniższa cena do zapłaty za odkup wynosi 1,00 EUR za akcję, najwyższa cena do zapłaty za odkup nie może być wyższa o więcej niż 10 % od średniej, nieważonej ceny zamknięcia giełdy z 10 dni handlowych poprzedzających wykonanie tego upoważnienia. Zezwolenie to może być wykonywane w całości, w części lub w kilku częściach oraz w jednym lub kilku celach - z wyjątkiem obrotu papierami wartościowymi - przez Spółkę, przez spółkę zależną (art. 189a ust. 7 UGB) lub przez osoby trzecie na ich rachunek.

Zarząd został również upoważniony na podstawie art. 65 ust. 1b AktG, za zgodą Rady Nadzorczej, do podjęcia decyzji o sposobie zbywania akcji własnych Banku w inny sposób niż za pośrednictwem giełdy lub oferty publicznej, z wyłączeniem w całości lub w części prawa poboru akcjonariuszy, oraz do określenia warunków sprzedaży. Prawo poboru akcjonariuszy może być wyłączone tylko wtedy, gdy akcje własne są wykorzystywane w zamian za wkład niepieniężny, w celu nabycia przedsiębiorstw, operacji, części operacji lub udziałów w jednym lub kilku przedsiębiorstwach w Niemczech lub za granicą. Zezwolenie to może być wykonywane w całości lub w części, bądź w kilku częściach i w ramach realizacji jednego lub kilku celów przez Spółkę, przez spółkę zależną (§ 189a nr 7 austriackiego kodeksu handlowego) lub przez osoby trzecie na ich rachunek, i jest ważne przez okres pięciu lat od daty podjęcia uchwały, tj. do 20 czerwca 2023 r.

Od czasu udzielenia zezwolenia w czerwcu 2018 r. nie nabyto ani nie sprzedano żadnych akcji własnych. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy z dnia 21 czerwca 2018 r. upoważniło również Zarząd zgodnie z postanowieniami § 65 ust. 1 nr 7 austriackiej ustawy o spółkach akcyjnych do nabywania akcji własnych w celu obrotu papierami wartościowymi, który może być prowadzony również w obrocie pozagiełdowym, na okres 30 miesięcy od daty podjęcia uchwały, tj. do dnia 20 grudnia 2020 r., przy czym portfel handlowy nabytych w tym celu akcji nie może na koniec każdego dnia przekroczyć 5 % kapitału zakładowego Spółki. Wynagrodzenie za akcje, które mają zostać nabyte, nie może być niższe niż połowa ceny zamknięcia na Wiedeńskiej Giełdzie Papierów Wartościowych w ostatnim dniu gwarancyjnym przed nabyciem i nie może przekraczać dwukrotności ceny zamknięcia na Wiedeńskiej Giełdzie Papierów

Wartościowych w ostatnim dniu obrotu przed nabyciem. Zezwolenie to może być wykonywane w całości, w części lub w kilku ratach przez Spółkę, przez spółkę zależną (§ 189a ust. 7 austriackiego kodeksu handlowego) lub przez osoby trzecie na ich rachunek.

(8) Istnieją następujące istotne umowy, których stroną jest Spółka i które stają się skuteczne, zmieniają się lub kończą w przypadku zmiany kontroli nad Spółką w następstwie oferty przejęcia:

- RBI AG jest posiadaczem polisy ubezpieczeniowej D&O obowiązującej w całej Grupie. Ochrona ubezpieczeniowa istnieje nadal w przypadku połączenia z innym podmiotem prawnym Grupy RBI. W przypadku połączenia z osobą prawną spoza Grupy RBI, umowa ubezpieczenia automatycznie wygasa z końcem okresu ubezpieczenia, w którym połączenie staje się skuteczne. W tym przypadku ochrona ubezpieczeniowa istnieje jedynie w odniesieniu do roszczeń odszkodowawczych wynikających z naruszeń obowiązków popełnionych przed połączeniem, które są zgłaszane ubezpieczycielowi przed ewentualnym zakończeniem ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy udziałów kapitałowych RBI w całej grupie, a następnie w uzgodnionym późniejszym okresie zgłoszenia wynoszącym pięć lat.
- RBI AG jest członkiem Stowarzyszenia Zawodowego Banków Raiffeisen. W przypadku zmiany kontroli w RBI AG, w ramach której akcjonariusze spoza austriackiej grupy bankowej Raiffeisen uzyskują kontrolę, może nastąpić utrata członkostwa w Stowarzyszeniu Zawodowym Banków Raiffeisen oraz członkostwo w Austriackim Stowarzyszeniu Gwarancji Klientów Raiffeisen. RBI AG pełni również centralną funkcję instytucji Raiffeisen Banking Group na szczeblu federalnym. W przypadku zmiany kontroli w RBI AG, powiązane umowy (centralna instytucja w sieci płynności zgodnie z § 27a BWG; członkostwo w Federalnym IPS zgodnie z art. 113 ust. 7 CRR) mogą zostać rozwiązane lub zmienione.
- Umowy o refinansowanie spółki oraz umowy o finansowanie przez osoby trzecie spółek zależnych gwarantowanych przez spółkę przewidują niekiedy, że w przypadku zmiany kontroli pożyczkodawcy mogą żądać wcześniejszej spłaty finansowania.

(9) Pomiędzy Spółką i jej Zarządem a członkami Rady Nadzorczej lub pracownikami nie istnieją żadne umowy dotyczące wynagrodzenia w przypadku publicznej oferty przejęcia

Niefinansowe wskaźniki wydajności

Skonsolidowane sprawozdanie niefinansowe, które należy sporządzić po raz pierwszy zgodnie z § 267a austriackiego kodeksu handlowego (UGB) na podstawie NaDiVeG (ustawa o zrównoważonym rozwoju i poprawie różnorodności), prezentowane jest jako oddzielny raport niefinansowy (raport zrównoważonego rozwoju). Raport zawierający szczegółowe informacje na temat zmian w zarządzaniu zrównoważonym rozwojem jest publikowany na stronie internetowej www.rbinternational.com → O nas → O zarządzaniu zrównoważonym rozwojem, a także zawiera informacje zgodnie z § 243a UGB dla spółki matki.

Ład korporacyjny

Więcej informacji można znaleźć w rozdziale Raportu na temat ładu korporacyjnego w Raporcie RBI oraz na stronie internetowej RBI (www.rbinternational.com → Investors → Corporate Governance)

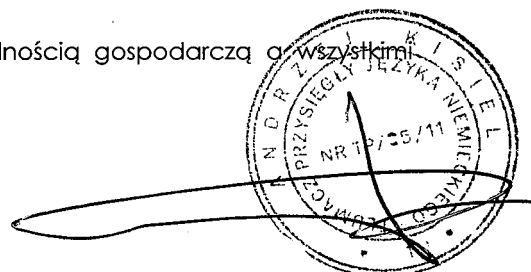
Sprawozdanie na temat ryzyka

Aktywne zarządzanie ryzykiem stanowi dla RBI AG podstawową kompetencję. Aby skutecznie identyfikować, klasyfikować i kontrolować ryzyko, bank stale rozwija kompleksowy system zarządzania ryzykiem. Zarządzanie ryzykiem stanowi integralną część ogólnego zarządzania bankiem i, oprócz ram prawnych i regulacyjnych, uwzględnia w szczególności rodzaj, zakres i złożoność transakcji, jak również wynikające z nich ryzyka. Raport na temat ryzyka wyjaśnia zasady i organizację zarządzania ryzykiem oraz przedstawia aktualną pozycję ryzyka dla wszystkich istotnych rodzajów ryzyka.

Zasady zarządzania ryzykiem

RBI AG posiada system zasad dotyczących ryzyka oraz procedury pomiaru i monitorowania ryzyka, których celem jest kontrolowanie i zarządzanie ryzykiem wszystkich banków i specjalnych spółek banku. Politykę ryzyka oraz zasady zarządzania ryzykiem określa Zarząd RBI AG, przy czym zasady ryzyka banku obejmują między innymi następujące zasady:

- Zintegrowane zarządzanie ryzykiem
Ryzyko kredytowe i krajowe, ryzyko rynkowe i płynności, ryzyko partycypacji i ryzyko operacyjne są zarządzane jako główne rodzaje ryzyka w całej Grupie. W tym celu ryzyka te są mierzone, ograniczane, sumowane i porównywane z dostępnymi funduszami na pokrycie ryzyka:
- Jednolite metody
W celu zapewnienia spójnego i konsekwentnego podejścia do zarządzania ryzykiem stosuje się jednolite metody oceny i ograniczania ryzyka. Takie podejście jest skuteczne w opracowywaniu metod zarządzania ryzykiem i stanowi podstawę do jednolitego zarządzania Grupą we wszystkich krajach i segmentach działalności RBI AG.
- Bieżące planowanie
Strategie ryzyka i kapitał podwyższonego ryzyka są weryfikowane i zatwierdzane w trakcie rocznego procesu budżetowania i planowania. Szczególną uwagę zwraca się również na unikanie koncentracji ryzyka.
- Niezależna kontrola
Istnieje wyraźny podział personalny i funkcjonalny pomiędzy działalnością gospodarczą a wszystkimi działaniami związanymi z zarządzaniem ryzykiem i kontrolą ryzyka.
- Obliczenia wstępne i końcowe

Ryzyka są konsekwentnie uwzględniane w sprzedaży produktów oraz w pomiarze wyników skorygowanych o ryzyko. Gwarantuje to, że transakcje zawierane są z reguły tylko przy uwzględnieniu stosunku ryzyka do zwrotu oraz że unika się zachęt do podejmowania wysokiego ryzyka.

Organizacja zarządzania ryzykiem

Zarząd RBI AG zapewnia odpowiednią organizację i dalszy rozwój zarządzania ryzykiem. Decyduje ona o procedurach stosowanych do identyfikacji, pomiaru i monitorowania ryzyka oraz podejmuje środki kontroli na podstawie przygotowanych ocen i analiz. W realizacji tych zadań Zarząd jest wspierany przez niezależne jednostki zarządzania ryzykiem oraz specjalne komitety.

Zasadniczo zarządzanie ryzykiem w RBI AG odbywa się na kilku poziomach. RBI AG opracowuje i wdraża odpowiednie koncepcje jako nadrzędna instytucja kredytowa i we współpracy z poszczególnymi jednostkami zależnymi Grupy. Z jednej strony centralne jednostki zarządzania ryzykiem są odpowiedzialne za właściwe i odpowiednie wdrożenie procesów zarządzania ryzykiem w całym przedsiębiorstwie, z drugiej zaś strony wdrażają politykę ryzyka w odpowiednich kategoriach ryzyka lub kontrolują działalność RBI AG w ramach zatwierdzonych budżetów ryzyka.

Centralną i niezależną funkcję kontroli ryzyka, wymaganą przez austriackie prawo bankowe, pełni jednostka organizacyjna ds. kontroli ryzyka Grupy. Do jej zadań należy opracowanie zasad kontroli ryzyka w całej Grupie i w ramach poszczególnych kategorii ryzyka oraz niezależne i neutralne raportowanie profilu ryzyka do Komitetu Ryzyka Rady Nadzorczej, Zarządu i poszczególnych dyrektorów oddziałów.

Komitety Ryzyka

Komitet ds. Ryzyka Grupy jest nadrzędnym organem decyzyjnym dla wszystkich obszarów Grupy związanych z ryzykiem. Decyduje ona o metodach i koncepcjach zarządzania ryzykiem, które mają być stosowane w całej Grupie oraz w kluczowych obszarach, a także odpowiada za bieżące opracowywanie i wdrażanie metod i parametrów pomiaru ryzyka oraz doskonalenie narzędzi zarządzania. Obejmuje to również gotowość do podejmowania ryzyka, różne budżety i limity ryzyka na poziomie całego banku oraz monitorowanie bieżącej sytuacji w zakresie ryzyka, z uwzględnieniem odpowiednich zasobów kapitałowych i odpowiednich limitów ryzyka. Zatwierdza on różne działania w zakresie zarządzania ryzykiem i kontroli (np. alokację budżetów ryzyka) oraz wspiera Zarząd w tych działaniach.

Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami Grupy ocenia i zarządza strukturą bilansową i ryzykiem płynności oraz określa metodologię wewnętrznego systemu cen transferowych. W tym kontekście wykonuje ona kluczowe zadania związane z długoterminowym planowaniem refinansowania i określaniem środków zabezpieczających przed strukturalnym ryzykiem stopy procentowej i ryzykiem walutowym. Komitet ds. Zabezpieczenia Kapitału jest podkomitetem Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami Grupy i zarządza ryzykiem walutowym pozycji kapitałowej Grupy.

Komitet Ryzyka Rynkowego zarządza ryzykiem rynkowym wynikającym z transakcji w ramach portfela handlowego i bankowego oraz ustala odpowiednie limity i procedury. W szczególności, wyniki działalności gospodarczej, obliczone ryzyka i zmierzone wykorzystanie limitów, jak również wyniki analiz scenariuszy i testów warunków skrajnych związanych z ryzykiem rynkowym są włączone do tego zarządzania.

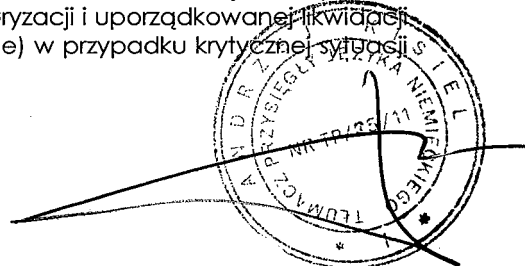
Komitety kredytowe składają się z przedstawicieli z frontu i zaplecza administracyjnego, a ich personel jest zróżnicowany w zależności od klienta dla klientów korporacyjnych, instytucji finansowych, sektora publicznego i handlu detalicznego. Decydują oni o szczególnych kryteriach udzielania kredytów dla poszczególnych segmentów klientów i krajów oraz podejmują wszystkie decyzje kredytowe, które ich dotyczą, w ramach procesu zatwierdzania kredytu oraz przydziału uprawnień do udzielania kredytów w oparciu o ocenę ratingową i ilościową.

Komitet Kredytów Trudnych jest głównym organem w procesie oceny i podejmowania decyzji dotyczących problematycznych klientów. Jego przewodniczącym jest Chief Risk Officer (CRO). Pozostali członkowie z prawem głosu to członkowie Zarządu odpowiedzialni za działy klientów, Dyrektor Finansowy (CFO) oraz właściwi dyrektorzy działów i departamentów z działu Zarządzania Ryzykiem i Ekspozycjami Specjalnymi.

Komitet ds. Sekurytyzacji jest organem decyzyjnym zajmującym się wnioskami o ograniczenie dotyczące stanowisk sekurytyzacyjnych w ramach konkretnych uprawnień decyzyjnych i przygotowuje propozycje zmian w strategii sekurytyzacji dla zarządu. Komitet ds. Sekurytyzacji służy również jako platforma wymiany informacji na temat pozycji sekurytyzacyjnych i rozwoju rynku.

Komitet Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym i Kontrolingu Grupy, któremu przewodniczy CRO, składa się z przedstawicieli pionów biznesowych (detalicznego, rynkowego i klientów korporacyjnych) oraz przedstawicieli Compliance (w tym przestępstw finansowych), Internal Control System (ICS), Operations, Security and Risk Controlling. Organ ten jest odpowiedzialny za zarządzanie ryzykiem operacyjnym (w tym ryzykiem zachowania) w celu opracowania i ustanowienia strategii ryzyka operacyjnego opartej na profilu ryzyka i strategii biznesowej oraz, na tej podstawie, podejmowania decyzji dotyczących środków, kontroli i akceptacji ryzyka.

Komitet ds. Sytuacji Nadzwyczajnych i Odzyskiwania Należności jest organem decyzyjnym powoływanym przez Zarząd. Skład komitetu może się różnić w zależności od intensywności lub ukierunkowania (np. kapitał i/lub płynność) wymogów specyficznych dla danej sytuacji. Głównym zadaniem komitetu jest utrzymanie lub przywrócenie stabilności finansowej w rozumieniu ustawy o restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków (BaSAG) oraz BRRD (Banking Recovery and Resolution Directive) w przypadku krytycznej sytuacji finansowej

Zapewnienie jakości i kontrola

Zapewnienie jakości w odniesieniu do zarządzania ryzykiem oznacza zapewnienie integralności, niezawodności i dokładności procesów, modeli, procedur obliczeniowych i źródeł danych. Ma to na celu zapewnienie, że Grupa przestrzega wszystkich wymogów prawnych i spełnia najwyższe standardy jakości w zakresie działań związanych z zarządzaniem ryzykiem.

Aspekty te są koordynowane przez dział Compliance Grupy, który na bieżąco analizuje system kontroli wewnętrznej i jest odpowiedzialny za monitorowanie jego wdrażania w przypadku konieczności wprowadzenia zmian.

Dwie ważne funkcje w niezależnym audycie pełnią działy Audytu i Compliance. Wykorzystanie niezależnego działu audytu wewnętrznego jest wymogiem prawnym i centralnym elementem systemu kontroli wewnętrznej. Dział audytu wewnętrznego dokonuje okresowych przeglądów wszystkich procesów biznesowych i tym samym wnosi istotny wkład w ich zabezpieczenie i doskonalenie. Przygotowane w tym celu sprawozdania są kierowane bezpośrednio do Zarządu i są regularnie omawiane na jego posiedzeniach.

Dział Compliance jest odpowiedzialny za wszelkie kwestie związane ze zgodnością z wymogami prawnymi jako uzupełnienie i element systemu kontroli wewnętrznej. W ten sposób zgodność z obowiązującymi przepisami jest monitorowana w codziennych procesach.

Ponadto w ramach badania rocznego sprawozdania finansowego zewnętrzne firmy audytorskie przeprowadzają całkowicie niezależne i obiektywne badanie wolne od potencjalnych konfliktów interesów.

Ogólne zarządzanie ryzykiem bankowym

Zapewnienie odpowiednich zasobów kapitałowych jest jednym z głównych celów firmy. W tym celu wymagana kapitalizacja jest regularnie oceniana na podstawie ryzyka określonego przy użyciu modeli wewnętrznych, przy czym przy wyborze stosowanych modeli uwzględnia się istotność ryzyka ocenianego w rocznej ocenie ryzyka. Ta koncepcja zarządzania ryzykiem Grupy uwzględnia wymogi kapitałowe zarówno z perspektywy regulacyjnej (trwałość i kontynuacja działalności), jak i ekonomicznej (docelowa perspektywa ratingu). Odpowiada to zatem metodzie ilościowej oceny adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP), wymaganej przez prawo i opisanej w wytycznych ICAAP opublikowanych przez Europejski Bank Centralny. Cały proces ICAAP Grupy podlega corocznemu przeglądowi w ramach oceny regulacyjnej Grupy Instytucji Kredytowych RBI.

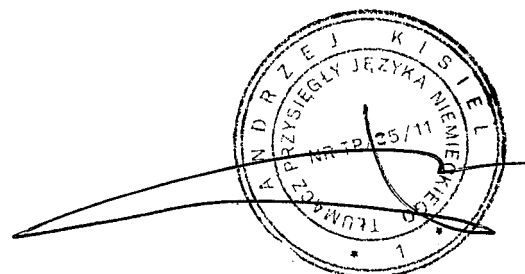
Ramy Apetytu na ryzyko (RiskAppetite Framework - RAF) ograniczają ogólne ryzyko Grupy zgodnie ze strategicznymi celami biznesowymi i przydzielają obliczony kapitał na ryzyko do poszczególnych rodzajów ryzyka i obszarów działalności. Podstawowym celem RAF jest ograniczenie ryzyka, zwłaszcza w przypadku niekorzystnych scenariuszy i dużych indywidualnych zagrożeń, w taki sposób, aby spełnione były minimalne wskaźniki regulacyjne. W związku z tym ramy prawne dotyczące apetytu na ryzyko są ściśle powiązane z ICAAP i ILAAP (Internal Liquidity Adequacy Assessment Process) i określają limity ryzyka koncentracji dla rodzajów ryzyka klasyfikowanych jako istotne w ocenie ryzyka. Istnieje również powiązanie z planem restrukturyzacji, ponieważ limity zdolności do podejmowania ryzyka i tolerancji ryzyka w ramach RAF są skoordynowane z odpowiednimi limitami w ramach monitorowania progów. Komitet ds. Ryzyka Rady Nadzorczej otrzymuje również regularne raporty na temat apetytu na ryzyko oraz strategii ryzyka Grupy i jej realizacji, zgodnie z decyzją Zarządu

Podjęcie	Ryzyko	Metoda pomiarowa	Poziom ufnosci
Perspektywa ekonomiczna			
Kapitał ekonomiczny	Ryzyko, że nieoczekiwane straty przewyższą kapitał wewnętrzny ekonomicznego punktu widzenia	Nieoczekiwana strata w horyzoncie czasowym 90 procent zryzyka jednego roku (kapitał ekonomiczny) nie może przekraczać bieżącej wartości kapitału podstawowego.	99,90 procent
Value-at-Risk	Ryzyko spadku kapitałowego regulacjami CRR	możliwość do ponoszenia ryzyka (oczekiwany zysk i kapitał niezwiązany dla celów regulacyjnych) musi przekraczać wartość dodatkowych środków własnych narażoną na ryzyko (horyzont ryzyka: 1 rok) Grupy.	95 procent – zakłada gotowość właścicieli do zapewnienia
Perspektywa normatywna			
Scenariusze stresowe	Ryzyko spadku kapitału podstawowego w trakcie cyklu gospodarczego	Prognozy kapitałowe i dochodowe na trzyletni okres planowania przy założeniu znacznego pogorszenia koniunktury makroekonomicznej tymczasowego zmniejszenia ryzyka lub	Około 95 procent - w oparciu o decyzję kierownictwa o wdrożeniu potencjalnie
		ustabilizowania środków kapitałowych	

Perspektywa ekonomiczna – Kapitał ekonomiczny

Mierzy ono ryzyko za pomocą kapitału ekonomicznego, który jest porównywalną miarą ryzyka dla wszystkich rodzajów ryzyka. Jest on obliczany jako suma nieoczekiwanych strat z transakcji w różnych kategoriach ryzyka. Ponadto ogólny bufor jest uwzględniany w przypadku innych rodzajów ryzyka, które nie są wyraźnie określone ilościowo.

Poniższa tabela przedstawia udział rodzajów ryzyka w kapitale ekonomicznym:

w tys. €	2019	Udział	2018	Udział
Ryzyko inwestycyjne	3.798.288	66,0%	1.957.305	62,2%
Ryzyko kredytowe Klienci korporacyjni	611.625	10,6%	511.939	16,3%
Ryzyko kredytowe Klienci detaliczni	419.895	7,3%	45.090	1,4%
Ryzyko rynkowe	276.088	4,8%	119.952	3,8%
Ryzyko operacyjne	100.542	1,7%	102.268	3,2%
Ryzyko kredytowe Instytucje kredytowe	85.187	1,5%	74.081	2,4%
Ryzyko makroekonomiczne	68.510	1,2%	33.301	1,1%
Ryzyko innych środków trwałych	66.163	1,1%	55.900	1,8%
Ryzyko kredytowe sektor publiczny	43.403	0,8%	83.282	2,6%
Ryzyko związane z CVA	12.418	0,2%	14.691	0,5%
Bufor ryzyka	274.106	4,8%	149.890	4,8%
Razem	5.756.226	100,0%	3.147.698	100,0%

Kapitał ekonomiczny wzrósł o 2 608 528 tys. EUR do 5 756 226 tys. EUR na koniec 2019 roku. Chociaż korekta modelu stosowanego obecnie do pokrycia innych jednostek stowarzyszonych i udziałów kapitałowych doprowadziła do wzrostu ryzyka związanego z udziałami kapitałowymi o 1 840 983 tysiące EUR do 3 798 288 tysięcy EUR na dzień 31 grudnia 2019 r., oczekuje się, że ogólne opracowanie nowego modelu doprowadzi do ponownego znacznego obniżenia ryzyka związanego z udziałami kapitałowymi w ciągu 2020 r. Wzrost liczby klientów detalicznych obciążonych ryzykiem kredytowym o 374 805 tys. EUR do 419 895 tys. EUR wynikał z wprowadzenia kapitału regulacyjnego już posiadanego w I filarze do kapitału ekonomicznego w zakresie walutowych kredytów hipotecznych w Polsce.

RBI AG stosuje poziom zaufania 99,90 % (2018 r.: 99,92 %) w celu obliczenia kapitału ekonomicznego na koniec 2019 r. Zgodnie z wytycznymi ICAAP wydanymi przez Europejski Bank Centralny, od końca 2019 r. kapitał warstwy drugiej nie będzie już stosowany do obliczania kapitału wewnętrznego.

Kapitał ekonomiczny jest ważnym instrumentem w ogólnym zarządzaniu ryzykiem bankowym i jest wykorzystywany w alokacji budżetów ryzyka. W tym celu limity kapitału ekonomicznego są przydzielane poszczególnym działom przedsiębiorstwa w ramach rocznego procesu budżetowania i uzupełniane limitami wielkości, wrażliwości lub wartości zagrożonej dla zarządzania operacyjnego. W RBI AG planowanie to prowadzone jest przez trzy lata na zasadzie rotacji i odnosi się zarówno do przyszłego rozwoju kapitału ekonomicznego, jak i dostępnego kapitału wewnętrznego. Kapitał ekonomiczny ma zatem istotny wpływ na planowanie przyszłych pożyczek oraz na ogólny limit ryzyka rynkowego.

Pomiar wyników skorygowanych o ryzyko również opiera się na tej miary ryzyka. W tym przypadku stopa zwrotu jednostki gospodarczej jest ustalana w odniesieniu do kapitału ekonomicznego przypisanego tej jednostce (stosunek stopy zwrotu skorygowanej o ryzyko do kapitału skorygowanego o ryzyko, RORAC). Powoduje to uzyskanie porównywalnego wskaźnika efektywności dla wszystkich jednostek biznesowych Banku, który z kolei jest brany pod uwagę jako kluczowy element ogólnego zarządzania Bankiem, związanej z tym przyszłej alokacji kapitału oraz wynagrodzeń osób zarządzających przedsiębiorstwem..

Perspektywa ekonomiczna - podejście Value-at-Risk

Równoległe z podejściem do kapitału ekonomicznego, ocena odpowiedniej kapitalizacji jest przeprowadzana z naciskiem na zdolność do ponoszenia ryzyka w odniesieniu do kapitału regulacyjnego i wymogów kapitałowych.

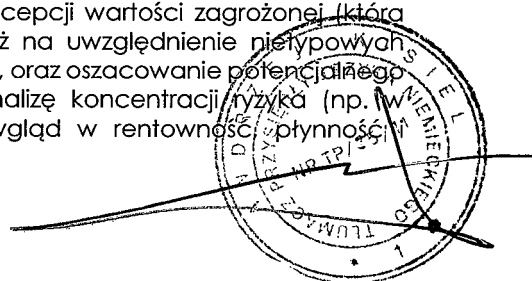
Zgodnie z celem zabezpieczenia spodziewane zyski, spodziewane rezerwy na ryzyko i nadwyżki kapitałowe (z uwzględnieniem różnych obciążeń kapitałowych) są zaliczane do zdolności do ponoszenia ryzyka. Porównuje się to z wartością zagrożoną (łącznie z oczekiwanymi stratami), której obliczenia opierają się na metodach porównywalnych (o niższym poziomie ufności wynoszącym 95 %) do metod stosowanych w podejściu do kapitału ekonomicznego. Dzięki takiemu podejściu Bank zapewnia wystarczającą kapitalizację z perspektywy regulacyjnej z pożądanym poziomem prawdopodobieństwa

Perspektywa normatywna – scenariusze testowe

Analiza scenariuszy warunków skrajnych w normatywnej perspektywie ICAAP ma na celu zapewnienie przez RBI AG wystarczająco wysokiego współczynnika kapitału podstawowego na koniec wieloletniego okresu planowania, nawet w nieoczekiwane pogarszającym się otoczeniu makroekonomicznym. Analiza ta opiera się na wieloletnim makroekonomicznym teście warunków skrajnych, w którym symulowane są hipotetyczne zmiany na rynku w przypadku znacznego, lecz realistycznego pogorszenia koniunktury gospodarczej. Stosowane parametry ryzyka obejmują krzywe dochodowości, kursy walutowe i ceny papierów wartościowych, ale także zmiany prawdopodobieństwa niewypłacalności lub migracji ratingów w portfelu kredytowym.

Główny nacisk w tym zintegrowanym teście warunków skrajnych kładzie się na wynikający z niego współczynnik kapitału podstawowego na koniec wieloletniej analizy. Nie powinno to spaść poniżej trwałej wartości, a zatem nie powinno powodować konieczności znacznego zwiększenia kapitału lub głębszych ograniczeń wielkości działalności. Wymagany obecnie kapitał podstawowy wynika zatem z potencjału pogorszenia koniunktury gospodarczej. Zakładany scenariusz pogorszenia koniunktury zakłada tworzenie niezbędnych rezerw na straty kredytowe oraz potencjalne efekty procykliczne (prowadzące do wzrostu regulacyjnych wymogów kapitałowych), a także efekty walutowe i inne składniki wyceny i dochodów. Znane już zmiany regulacyjne są uwzględniane w okresie planowania.

Perspektywa ta uzupełnia zatem zwykły pomiar ryzyka oparty na koncepcji wartości zagrożonej (która zasadniczo opiera się na danych historycznych). Pozwala to również na uwzględnienie nietypowych sytuacji rynkowych, których nie można było zaobserwować w przeszłości, oraz oszacowanie potencjalnego wpływu tych zmian. Test warunków skrajnych umożliwia również analizę koncentracji ryzyka (np. w niektórych poszczególnych pozycjach, branżach lub regionach) i zapewnia wgląd w rentowność i płynność.

wypłacalność w wyjątkowych okolicznościach. W oparciu o to, RBI AG aktywnie zarządza dywersyfikacją portfela, np. poprzez ustalanie górnych limitów łącznej ekspozycji w poszczególnych sektorach i krajach lub poprzez stałe dostosowywanie odpowiednich standardów kredytowych

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe RBI AG dotyczy przede wszystkim ryzyka niewypłacalności wynikającego z transakcji z klientami prywatnymi i korporacyjnymi, innymi bankami i kredytobiorcami publicznymi. Jest to zdecydowanie najważniejsza kategoria ryzyka dla RBI AG, jak wynika z wewnętrznych i regulacyjnych wymogów kapitałowych. W związku z tym ryzyko kredytowe jest monitorowane i analizowane zarówno w odniesieniu do poszczególnych kredytów i klientów, jak i portfela. Zarządzanie ryzykiem kredytowym i decyzje kredytowe opierają się na polityce ryzyka kredytowego, podręcznikach ryzyka kredytowego oraz metodach i procesach zarządzania ryzykiem kredytowym opracowanych w tym celu. System kontroli wewnętrznej ryzyka kredytowego obejmuje różne formy działań monitorujących, które są bezpośrednio zintegrowane z monitorowanymi przeptywami pracy - od momentu złożenia przez klienta wniosku kredytowego do podjęcia przez Bank decyzji kredytowej i spłaty kredytu.

W obszarze niedetalicznym nie udziela się żadnych kredytów bez uprzedniego przejścia przez proces decyzyjny w sprawie udzielenia kredytu. Oprócz udzielania nowych kredytów proces ten stosowany jest również do podwyższania, przedłużania, kredytowania w rachunku bieżącym oraz w przypadku zmian okoliczności istotnych z punktu widzenia ryzyka, na których opierała się pierwotna decyzja o udzieleniu kredytu (np. sytuacja finansowa kredytobiorcy, przeznaczenie lub zabezpieczenie). Dotyczy to również ustalania związanych z kredytobiorcami limitów transakcji handlowych i emisyjnych, innych limitów dotyczących ryzyka kredytowego i inwestycji kapitałowych.

Decyzje o udzieleniu kredytu podejmowane są na podstawie hierarchicznego porządku kompetencji, w zależności od wielkości i rodzaju kredytu. Do podejmowania indywidualnych decyzji kredytowych oraz regularnej oceny ryzyka kontrahenta zawsze wymagana jest zgoda działów frontowych i backoffice. W przypadku rozbieżnych głosów poszczególnych decydentów, przydział uprawnień przewiduje procedurę eskalacji na kolejny wyższy szczebel władzy.

Poniższa tabela przedstawia całkowitą ekspozycję kredytową w podziale na klasy aktywów:

w tys. €	2019	Udział	2018	Udział
Klienci korporacyjni	38.680.405	48,2%	34.248.392	46,9%
Finansowanie projektów	2.700.623	3,4%	2.285.772	3,1%
Klienci detaliczni	3.085.385	3,8%	3.231.751	4,4%
Banki	20.493.647	25,5%	16.405.224	22,5%
Sektor publiczny	15.266.165	19,0%	16.835.683	23,1%
Razem	80.226.225	100,0%	73.006.822	100,0%

Portfel kredytowy – Klienci korporacyjni

Wewnętrzne procedury ratingowe dla klientów korporacyjnych uwzględniają czynniki jakościowe, a także różne wskaźniki bilansowe i dochodowe, które obejmują różne aspekty wiarygodności kredytowej klientów dla różnych branż i krajów. Ponadto, model dla małych klientów korporacyjnych zawiera również komponent zachowania konta.

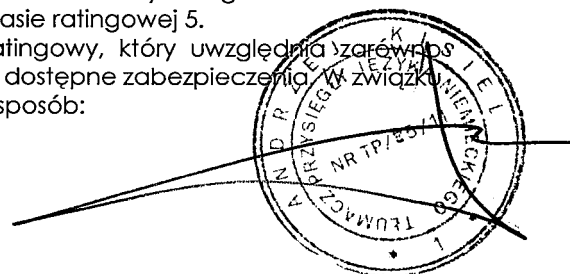
Poniższa tabela przedstawia ekspozycję kredytową według ratingu wewnętrznego dla klientów korporacyjnych (dużych, średnich i małych klientów korporacyjnych) Poszczególne poziomy skali ratingowej zostały jednak zgrupowane w dziewięciu głównych poziomach, co zapewnia lepszą czytelność.

w tys. €	2019	Udział	2018	Udział
1 Ryzyko minimalne	5.054.831	13,1%	4.669.102	13,6%
2 Doskonała zdolność kredytowa	9.091.087	23,5%	8.739.378	25,5%
3 Bardzo dobra zdolność kredytowa	8.899.440	23,0%	6.764.990	19,8%
4 Dobra zdolność kredytowa	6.347.374	16,4%	4.976.510	14,5%
5 Solidna zdolność kredytowa	5.842.365	15,1%	5.787.680	16,9%
6 Akceptowalna zdolność kredytowa	2.390.989	6,2%	1.832.702	5,4%
7 Marginalna zdolność kredytowa	132.822	0,3%	308.633	0,9%
8 Ślaba zdolność kredytowa / poniżej standardu	61.625	0,2%	331.012	1,0%
9 Bardzo słaba zdolność kredytowa / wątpliwa	77.948	0,2%	35.010	0,1%
10 Niespłacalny	767.332	2,0%	791.786	2,3%
NR Nieklasyfikowany	14.591	0,0%	11.589	0,0%
Razem	38.680.405	100,0%	34.248.392	100,0%

Łączne zaangażowanie kredytowe wobec klientów korporacyjnych wzrosło o 4 432 013 tys. EUR w porównaniu z końcem 2018 roku do 38 680 405 tys. EUR.

Wzrost klasy ratingowej 3 o 2 134 450 tys. EUR do 8 899 440 tys. EUR wynikał głównie ze wzrostu finansowania kredytowego w Austrii i Luksemburgu, transakcji repo i rynku pieniężnego w Wielkiej Brytanii oraz finansowania ramowego w Austrii i Niemczech. Wzrost finansowania ramowego w Austrii został częściowo zniwelowany przez spadek w Wielkiej Brytanii i Szwajcarii. Klasa ratingowa 4 odnotowała wzrost o 1 370 864 tys. EUR do 6 347 374 tys. EUR, co wynikało z finansowania kredytowego we Francji i Holandii, gwarancji udzielonych w Austrii i Słowenii oraz finansowania ramowego w Hiszpanii, Włoszech i Rumunii. Pozytywny wpływ miała również poprawa oceny klientów szwajcarskich w klasie ratingowej 5. Wzrost klasy ratingowej 6 o 558 287 tys. EUR do 2 390 989 tys. EUR wynika z nowego finansowania kredytowego w Niemczech i Rumunii. Nastąpiło również obniżenie oceny klienta rumuńskiego w klasie ratingowej 5.

Dla finansowania projektów stosuje się pięciostopniowy model ratingowy, który uwzględnia zarówno indywidualne prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązań, jak i dostępne zabezpieczenia. W związku z tym wielkość finansowania projektu jest podzielona w następujący sposób:

w tys. €		2019	Udział	2018	Udział
6,1	Doskonała zdolność kredytowa projektu - bardzo niskie ryzyko	2.204.156	81,6%	1.690.396	74,0%
6,2	Dobra zdolność kredytowa projektu - niskie ryzyko	272.336	10,1%	225.636	9,9%
6,3	Wystarczająca zdolność kredytowa projektu - średnie ryzyko	34.435	1,3%	2.164	0,1%
6,4	Słaba zdolność kredytowa projektu - wysokie ryzyko	51.707	1,9%	39.582	1,7%
6,5	Niespłacalny	137.988	5,1%	154.513	6,8%
NR	Nieklasyfikowany	0	0,0%	173.481	7,6%
Razem		2.700.623	100,0%	2.285.772	100,0%

Na dzień 31 grudnia 2019 r. ekspozycja kredytowa należności wykazywanych w pozycji "projectfinance" wzrosła o 414 851 tys. EUR. Wzrost klasy ratingowej 6.1 o 513 760 tys. EUR do 2 204 156 tys. EUR wynikał ze specjalnego finansowania w Austrii, nowego finansowania ramowego w Niemczech oraz poprawy ratingu klientów serbskich. Przeniesienie klientów holenderskich i austriackich do klasy ratingowej 6.1 oraz wygaście finansowanie projektów w Serbii doprowadziło do obniżenia należności bez ratingu o 173.481 tys. EUR.

Portfel kredytowy – Klienci detaliczni

Poniższa tabela przedstawia łączne zaangażowanie kredytowe według ratingu wewnętrznego dla klientów detalicznych:

w tys. €		2019	Udział	2018	Udział
0,5	Ryzyko minimalne	1.987.319	64,4%	2.029.459	62,8%
1,0	Doskonała zdolność kredytowa	334.073	10,8%	346.466	10,7%
1,5	Bardzo dobra zdolność kredytowa	60.625	2,0%	83.580	2,6%
2,0	Dobra zdolność kredytowa	91.101	3,0%	100.462	3,1%
2,5	Solidna zdolność kredytowa	71.236	2,3%	70.450	2,2%
3,0	Akceptowalna zdolność kredytowa	80.258	2,6%	126.938	3,9%
3,5	Marginalna zdolność kredytowa	52.688	1,7%	33.980	1,1%
4,0	Słaba zdolność kredytowa / poniżej standardu	33.054	1,1%	53.444	1,7%
4,5	Bardzo słaba zdolność kredytowa / wątpliwa	28.031	0,9%	10.909	0,3%
5,0	Niespłacalny	229.002	7,4%	243.197	7,5%
NR	Nieklasyfikowany	117.997	3,8%	132.867	4,1%
Razem		3.085.385	100,0%	3.231.751	100,0%

Portfel kredytowy - Banki

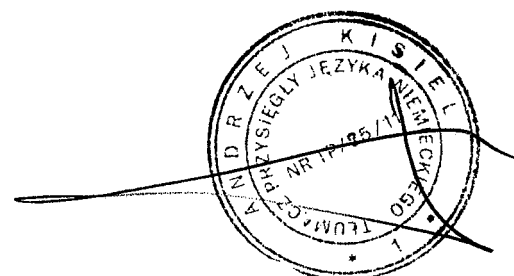
Poniższa tabela przedstawia całkowitą ekspozycję kredytową wobec banków (z wyłączeniem banków centralnych) według ratingu wewnętrznego. Prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania w tej klasie aktywów jest określane przez połączenie danych wewnętrznych i zewnętrznych ze względu na małą liczbę klientów (lub możliwych do zaobserwowania przypadków niewykonania zobowiązania) w poszczególnych poziomach ratingu.

w tys. €		2019	Udział	2018	Udział
1	Ryzyko minimalne	2.446.446	11,9%	2.561.163	15,6%
2	Doskonała zdolność kredytowa	8.732.473	42,6%	6.680.272	40,7%
3	Bardzo dobra zdolność kredytowa	6.526.657	31,8%	5.002.354	30,5%
4	Dobra zdolność kredytowa	1.674.380	8,2%	1.030.192	6,3%
5	Solidna zdolność kredytowa	519.358	2,5%	669.620	4,1%
6	Akceptowalna zdolność kredytowa	474.008	2,3%	266.501	1,6%
7	Marginalna zdolność kredytowa	101.149	0,5%	15.516	0,1%
8	Słaba zdolność kredytowa / poniżej standardu	6.080	0,0%	169.061	1,0%
9	Bardzo słaba zdolność kredytowa / wątpliwa	1.625	0,0%	121	0,0%
10	Niespłacalny	3.297	0,0%	8.288	0,1%
NR	Nieklasyfikowany	8.174	0,0%	2.136	0,0%
Razem		20.493.647	100,0%	16.405.224	100,0%

Łączne zaangażowanie kredytowe wyniosło 20 493 647 tys. EUR i wzrosło w porównaniu z końcem 2018 roku o 4 088 423 tys. EUR. Wzrost o 2.052.201 tys. EUR w kategorii ratingowej 2 do 8.732.473 tys. EUR wynikał głównie z kredytów w rachunku bieżącym, finansowania ramowego i kredytowego oraz transakcji repo i swap klientów austriackich. Oprócz poprawy ratingów banków rosyjskich z kategorii 3 do kategorii 2, wzrost wartości rubla rosyjskiego i transakcji swapowych doprowadził do wzrostu zobowiązań. Ponadto wzrosty kredyty i pożyczki dla banków w Wielkiej Brytanii i Chorwacji, a także finansowanie ramowe w Polsce i transakcje repo we Francji i Wielkiej Brytanii. Rzeczywisty wzrost klasy ratingowej 3, który wynikał z transakcji repo w Niemczech, Hiszpanii, Włoszech i Niderlandach, został częściowo zrównoważony przez poprawę ratingu rosyjskich instytucji kredytowych. Wzrost klasy ratingowej 4 o 644 188 tys. EUR do 1 674 380 tys. EUR wynikał ze wzrostu liczby transakcji repo w Wielkiej Brytanii oraz z obniżenia oceny ratingowej brytyjskich klientów z klasy ratingowej 3.

Portfel kredytowy – Sektor publiczny

Institucje publiczne, banki centralne, a także władze regionalne i inne organizacje państwowe reprezentują kolejną grupę klientów. Poniższa tabela przedstawia całkowitą ekspozycję kredytową wobec sektora publicznego (w tym banków centralnych) według ratingu wewnętrznego:

w tys. €		2019	Udział	2018	Udział
A1	Ryzyko minimalne	799.917	5,2%	1.054.165	6,3%
A2	Doskonała zdolność kredytowa	12.313.328	80,7%	13.447.712	79,9%
A3	Bardzo dobra zdolność kredytowa	995.814	6,5%	930.867	5,5%
B1	Dobra zdolność kredytowa	439.215	2,9%	693.841	4,1%
B2	Solidna zdolność kredytowa	601.338	3,9%	490.222	2,9%
B3	Akceptowalna zdolność kredytowa	80.094	0,5%	169.494	1,0%
B4	Marginalna zdolność kredytowa	2.139	0,0%	19.057	0,1%
B5	Słaba zdolność kredytowa / poniżej standardu	31.498	0,2%	3.836	0,0%
C	Bardzo słaba zdolność kredytowa / wątpliwa	2.816	0,0%	26.488	0,2%
D	Niespłacalny	0	0,0%	0	0,0%
NR	Niekasyfikowany	6	0,0%	0	0,0%
Razem		15.266.165	100,0%	16.835.683	100,0%

W porównaniu z końcem 2018 r. zaangażowanie kredytowe w sektorze publicznym spadło o 1 569 518 tys. euro do 15 266 165 tys. euro. Największy spadek odnotowano w klasie ratingowej A2 (minus 1 134 384 tys. EUR), co wynikało z niższych depozytów w Oesterreichische Nationalbank oraz redukcji portfela obligacji Republiki Austrii i Francji.

Zarządzanie portfelem kredytowym

Portfel kredytowy RBI AG jest zarządzany m.in. w oparciu o strategię portfelową. Strategia ta ogranicza udzielanie pożyczek w różnych krajach, sektorach gospodarki lub rodzajach produktów, a tym samym pozwala uniknąć niepożądanego koncentracji ryzyka. Ponadto na bieżąco analizowane są długoterminowe możliwości rozwoju na poszczególnych rynkach. Umożliwia to podejmowanie strategicznych decyzji na wczesnym etapie w odniesieniu do przyszłej ekspozycji kredytowej.

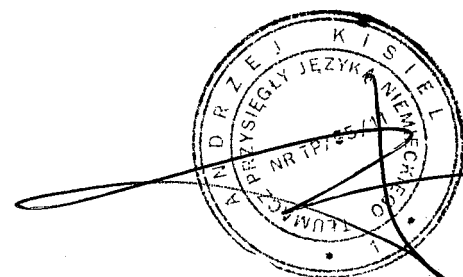
Portfel kredytowy RBI AG jest szeroko zdywersyfikowany zarówno pod względem regionów, jak i branż. Geograficzny podział należności bilansowych i pozabilansowych odzwierciedla szeroką dywersyfikację działalności kredytowej na rynkach europejskich. Należności te są podzielone na regiony według kraju ryzyka klientów w następujący sposób (kraje o zaangażowaniu kredytowym przekraczającym 1 mld EUR są przedstawione osobno).

w tys. €	2019	Udział	2018	Udział
Austria	31.511.680	39,3%	32.145.939	44,0%
Niemcy	9.199.917	11,5%	7.889.752	10,8%
Wielka Brytania	7.720.265	9,6%	4.753.446	6,5%
Polska	4.336.679	5,4%	4.527.834	6,2%
Francja	3.578.953	4,5%	3.411.128	4,7%
Szwajcaria	2.382.958	3,0%	2.090.161	2,9%
Luxemburg	2.258.681	2,8%	1.621.344	2,2%
Hiszpania	1.818.209	2,3%	1.014.978	1,4%
Rosja	1.806.941	2,3%	1.461.724	2,0%
USA	1.524.811	1,9%	1.431.375	2,0%
Czechy	1.458.982	1,8%	1.382.293	1,9%
Daleki Wschód	1.361.744	1,7%	1.416.584	1,9%
Rumunia	1.197.562	1,5%	1.193.745	1,6%
Holandia	1.136.170	1,4%	1.127.720	1,5%
Inne	8.932.672	11,1%	7.538.798	10,3%
Razem	80.226.225	100,0%	73.006.822	100,0%

Wartość portfela kredytowego RBI AG wzrosła o 7 219 403 tys. EUR do 80 226 225 tys. EUR. Austria odnotowała spadek o 634 259 tys. EUR do 31 511 680 tys. EUR, co wynikało z depozytów w Oesterreichische Nationalbank, zmniejszenia portfela obligacji w Republice Austrii oraz transakcji repo. W Niemczech wzrost o 1.310.165 tys. EUR do 9.199.917 tys. EUR wynikał głównie z transakcji finansowania ramowego i kredytowego oraz transakcji repo. Wzrost liczby transakcji repo i swap doprowadził do wzrostu o 2 966 819 tys. euro do 7 720 265 tys. euro w Wielkiej Brytanii. Wynikało to z finansowania ramowego i transakcji repo. Wzrost w Luksemburgu o 637 337 tysięcy EUR do 2 258 681 tysięcy EUR był w dużej mierze wynikiem finansowania kredytowego. W Hiszpanii odnotowano wzrost o 803.231 tys. EUR do 1.818.209 tys. EUR. W pozostałych przypadkach wzrost o 1.393.874 tys. EUR do 8.932.672 tys. EUR był spowodowany głównie przez Włochy, Belgię, Węgry i Kanadę.

W kontekście polityki ryzyka i ratingu kredytowego RBI AG brany jest również pod uwagę sektor w którym działa kredytobiorca. Największy udział w portfelu kredytowym sektora przypada na sektor bankowy, przy czym duża część tego sektora przypada na austriacki sektor Raiffeisen. Sektor publiczny jest przede wszystkim związany z portfelami papierów wartościowych Republiki Austrii jako emitenta.

Poniższa tabela przedstawia ekspozycję kredytową według struktury branżowej klientów:

w tys. €	2019	Udział	2018 ¹	Udział
Kredyty i ubezpieczenia	33.380.067	41,6%	27.210.155	37,3%
Obsługa nieruchomości, wynajem majątku ruchomego, usługi biznesowe	9.278.559	11,6%	8.682.556	11,9%
Administracja publiczna, obrona narodowa, ubezpieczenie społeczne	5.477.586	6,8%	7.546.563	10,3%
Produkcja i manufaktura	11.572.886	14,4%	9.770.091	13,4%
Handel; Konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych i artykułów gospodarstwa domowego	8.038.019	10,0%	7.526.255	10,3%
Rolnictwo i leśnictwo, rybołówstwo i hodowla ryb, górnictwo i kopalnictwo	1.203.627	1,5%	1.783.486	2,4%
Budownictwo	1.806.554	2,3%	1.452.684	2,0%
Transport i komunikacja	706.742	0,9%	273.949	0,4%
Edukacja, zdrowie, usługi weterynaryjne i socjalne, inne usługi publiczne i osobiste	951.200	1,2%	1.002.144	1,4%
Zaopatrzenie w energię i wodę	1.573.852	2,0%	865.571	1,2%
Gospodarstwa domowe	2.945.901	3,7%	3.077.530	4,2%
Pozostałe	3.291.232	4,1%	3.815.839	5,2%
Razem	80.226.225	100,0%	73.006.822	100,0%

1 Dane z poprzedniego roku zostały skorygowane w związku ze zoptymalizowaną alokacją poszczególnych rodzajów działalności dużych i konglomeratowych przedsiębiorstw.

Szczegółowa analiza portfela kredytowego opiera się na podziale na poziomy ratingu. Rating klienta jest dostosowany do indywidualnych potrzeb, a zatem oddzielony dla różnych klas aktywów. Do oceny wiarygodności kredytowej stosuje się wewnętrzne procedury klasyfikacji ryzyka (modele ratingowe i scoringowe), które są również zatwierdzane centralnie. Modele ratingowe w głównych segmentach niedetalicznych - klientach korporacyjnych i bankach - przewidują po 27 poziomów wiarygodności kredytowej, a dziesięć dla sektora publicznego. Dostępne są odpowiednie narzędzia programowe (np. do oceny firmy, oceny i domyślnej bazy danych) do generowania i walidacji oceny.

Zabezpieczenie kredytu stanowi kluczową strategię i aktywnie realizowany środek redukcji potencjalnego ryzyka kredytowego. Wartość zabezpieczenia i wpływ innych środków zmniejszających ryzyko są oceniane w trakcie podejmowania decyzji o udzieleniu pożyczki. W każdym przypadku za wartość tagodzącą ryzyko uważana jest wartość, którą RBI AG spodziewa się zrealizować w rozsądnym okresie czasu. Uznane zabezpieczenie jest zdefiniowane w katalogu zabezpieczeń i odpowiednich wytycznych dotyczących wyceny. Wartość zabezpieczenia jest obliczana przy użyciu jednolitych metod, które zawierają standardowe wzory obliczeniowe z wartościami rynkowymi, z góry określonymi rabatami i opiniami ekspertów.

Niewykonanie zobowiązań kredytowych i proces rozliczeniowy

Portfel kredytowy i kredytobiorcy są na bieżąco monitorowani. Głównym celem tego monitorowania jest zapewnienie, że pożyczki są wykorzystywane zgodnie z ich przeznaczeniem oraz śledzenie sytuacji ekonomicznej pożyczkobiorców. W segmentach niedetalicznych Klienci Korporacyjni, Banki i Sektor Publiczny taka ocena kredytowa jest przeprowadzana co najmniej raz w roku. Obejmuje on zarówno odnowiony rating kredytowy, jak i aktualizację wyceny zabezpieczeń finansowych i rzeczywistych.

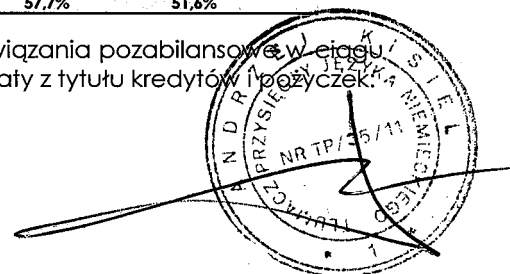
Kredyty problemowe - tj. te ekspozycje, w przypadku których oczekuje się istotnych trudności lub niewykonania zobowiązań przez kredytobiorców - wymagają dalszego przetwarzania. W obszarach niedetalicznych, o kredytach z utratą wartości decydują rundy kredytów problemowych. Kredyty problemowe są przekazywane specjalistom lub jednostkom restrukturyzacyjnym (działem treningowym) w przypadku konieczności restrukturyzacji kredytów. Poprzez zaangażowanie pracowników tego działu na wczesnym etapie, mogą oni osiągnąć redukcję strat z tytułu kredytów problemowych.

Niewykonanie zobowiązania kredytowego jest oceniane na podstawie kryteriów ilościowych i jakościowych. Po pierwsze, kredytobiorcę uważa się za zalegającego z płatnościami, jeżeli jego płatności wynikające z umowy są zaległe o ponad 90 dni. Po drugie, uznaje się, że kredytobiorca nie wywiązuje się ze swoich zobowiązań płatniczych, jeśli spełnia kryteria mało prawdopodobnej płatności, które wskazują, że klient ma znaczne trudności finansowe i jest mało prawdopodobne, aby wywiązał się ze swoich zobowiązań płatniczych. Zobowiązanie kredytowe nie jest już klasyfikowane jako niewykonanie zobowiązania, jeśli - po upływie co najmniej trzech miesięcy (sześciu miesięcy od dnia przeprowadzenia restrukturyzacji detalicznej) - klient wykazał się w tym okresie dobrą dyscypliną płatniczą i nie stwierdzono żadnych dalszych oznak wskazujących na wysokie prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania.

Poniższa tabela przedstawia ekspozycję narażoną na ryzyko niewykonania zobowiązania zgodnie z obowiązującą definicją zawartą w dokumencie EBA Wdrażającym Standard Techniczny (ITS) w sprawie sprawozdawczości nadzorczej ("Forbearance and non-performing exposures"). Obejmuje ono zobowiązanie niewykonane.

w tys. €	NPE		Wskaźnik NPE		Wskaźnik pokrycia NPE	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Banki	3.289	7.757	0,0%	0,1%	86,9%	92,5%
Inne spółki finansowe	54.564	52.100	0,6%	0,7%	43,9%	84,8%
Spółki niefinansowe	708.529	913.041	4,6%	6,4%	58,7%	50,9%
Gospodarstwa domowe	185.495	203.359	6,1%	6,4%	60,9%	46,9%
Pożyczki i należności	951.877	1.176.257	2,0%	2,9%	58,4%	51,9%
Obligacje	11.340	8.952	0,2%	0,1%	-	-
Razem	963.217	1.185.209	1,8%	2,5%	57,7%	51,6%

Poniższa tabela przedstawia kształtowanie się odpisów i rezerw na zobowiązania pozabilansowe w ciągu roku obrotowego oraz klasy aktywów, na których oparte są rezerwy na straty z tytułu kredytów i pożyczek

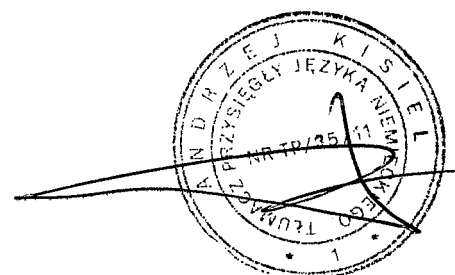

w tys. €	Stan 1.1.2019	na Zwiększenia	Rozwiązanie ¹	Zawiązanie ²	Reklasyfikacja, różnice kursowe ³	Stan na 31.12.2019
Indywidualne korekty wartości	844.079	588.827	-490.578	-112.157	14.984	845.155
Banki	7.175	18	-1	-4.506	173	2.859
Klienci korporacyjni	738.156	490.940	-435.416	-102.016	12.025	703.689
Klienci detaliczni	95.302	40.143	-19.585	-5.635	2.745	112.970
Sektor publiczny	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania pozabilansowe	3.447	57.726	-35.576	0	41	25.638
Odписы	106.848	130.616	-115.348	0	1.617	123.733
Banki	941	800	-1.372	0	41	410
Klienci korporacyjni	49.821	72.627	-60.242	0	1.035	63.241
Klienci detaliczni	40.781	22.313	-17.896	0	958	46.156
Sektor publiczny	280	1.400	-1.296	0	-1	383
Zobowiązania pozabilansowe	15.025	33.476	-34.542	0	-416	13.543
Razem	950.927	719.443	-605.926	-112.157	16.601	968.888

1 Uwzględniono tu zmiany w wewnętrznych zwolnieniach dotyczących stóp procentowych

2 Pozycja ta obejmuje przychody z tytułu odsetek związanych od klientów o obniżonej wartości oraz zmiany w wewnętrznych zwolnieniach z obowiązku płacenia odsetek, a także alokacje z rezerw na SLLP.

3 Pozycja ta obejmuje przeklasyfikowanie rezerw oraz zmiany w kategoriach klientów

Ryzyko kraju

Ryzyko kraju obejmuje ryzyko transferu i wymienialności, a także ryzyko polityczne. Wynika to z transakcji transgranicznych lub inwestycji bezpośrednich w państwach trzecich. RBI AG jest narażony na to ryzyko poprzez swoją działalność gospodarczą na rynkach konwergencji w Europie Środkowej i Wschodniej, jak również w Azji, gdzie ryzyko polityczne i gospodarcze w niektórych przypadkach jest nadal uważane za znaczące.

Aktywne zarządzanie ryzykiem kraju w RBI AG odbywa się w oparciu o zdefiniowaną przez Zarząd politykę ryzyka kraju, która w ramach systemu limitów portfela kredytowego ustala ściśle określony górny limit dla transakcji transgranicznych z poszczególnymi krajami. W związku z tym w codziennej działalności jednostki organizacyjne muszą składać wnioski o przyznanie limitów w odniesieniu do danych państw, oprócz limitów dla poszczególnych klientów w odniesieniu do transakcji transgranicznych. Bez względu na wysokość limitów dla różnych krajów jest określana na podstawie modelu, który uwzględnia zarówno wewnętrzny rating kraju, jak i jego wielkość, a także kapitał własny RBI AG.

Ryzyko kraju jest również uwzględniane w obliczaniu produktu i pomiarze wyników skorygowanych o ryzyko poprzez system wewnętrznych cen transferowych. W ten sposób bank stanowi zachętę dla jednostek gospodarczych do ubezpieczania się od ryzyka kraju (np. za pośrednictwem agencji ubezpieczeń kredytów eksportowych) lub gwarancji z krajów trzecich. Oszacowania wynikające z analizy ryzyka kraju są jednak wykorzystywane nie tylko do ograniczenia całkowitego wolumenu transakcji transgranicznych, ale także do ograniczenia całkowitego zaangażowania (tj. także tego, które jest refinansowane przez lokalne depozyty) w poszczególnych krajach. W ten sposób RBI AG dostosowuje swoją działalność gospodarczą do oczekiwanego rozwoju gospodarczego na różnych rynkach i promuje szeroką dywersyfikację portfela kredytowego.

Ryzyko niewypłacalności kontrahenta

Niewykonanie zobowiązań przez kontrahenta w transakcjach dotyczących instrumentów pochodnych, transakcjach z przyrzeczeniem odkupu i transakcjach udzielania i zaciągania pożyczek papierów wartościowych może spowodować straty wynikające z kosztu zastąpienia równoważnej umowy. Ryzyko to jest mierzone przez RBI AG przy użyciu metody wyceny rynkowej, która uwzględnia bieżącą wartość rynkową oraz z góry określony bufor dla możliwych zmian wartości należności w przyszłości. Obliczona w ten sposób łączna kwota potencjalnych oczekiwanych należności kredytowych z tytułu transakcji pochodnych zawarta jest w tabelach dla poszczególnych segmentów klientów. Dla celów wewnętrznego zarządzania potencjalne zmiany cen mające wpływ na wartość godziwą tych instrumentów są ustalane na podstawie historycznych zmian wartości godziwej, w zależności od kategorii instrumentu.

Warunkiem wstępnym zawierania umów na instrumenty pochodne jest zgodność z procesem zatwierdzania kredytu, do którego stosuje się te same procedury klasyfikacji, ograniczania i monitorowania ryzyka, co w przypadku tradycyjnej działalności kredytowej. Instrumenty ograniczające ryzyko kredytowe, np. netting i zabezpieczenia, stanowią kluczową strategię ograniczania tego ryzyka. Zasadniczo celem RBI AG jest zawarcie znormalizowanej umowy ramowej ISDA dotyczącej kompensowania dwustronnego oraz odpowiadającego jej Załącznika o wsparciu kredytowym (CreditSupportAnnex - CSA) w celu codziennego zabezpieczania odpowiednich bieżących wartości rynkowych dla wszystkich istotnych transakcji na instrumentach pochodnych zawieranych z uczestnikami rynku.

Ryzyko inwestycyjne

Portfel bankowy obejmuje również ryzyko związane z inwestycjami kapitałowymi notowanymi i nienotowanymi na giełdzie, które są wykazywane oddzielnie w tej kategorii ryzyka. The majority of direct or indirect equity investments of RBI AG are fully consolidated in the consolidated balance sheet and their risk is therefore recorded in detail. Metody kontroli, pomiaru i monitorowania opisane w innych rodzajach ryzyka są zatem stosowane do ryzyka wynikającego z tych inwestycji.

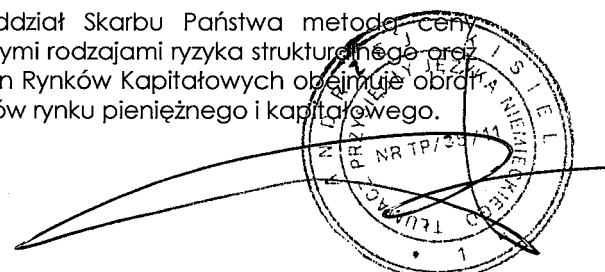
Ryzyko partycypacji i ryzyko niewykonania zobowiązania mają podobne przyczyny: po pogorszeniu się sytuacji finansowej inwestycji następuje zazwyczaj obniżenie ratingu (lub niewykonanie zobowiązania) tej jednostki. Obliczanie wartości zagrożonej lub kapitału ekonomicznego dla udziałów kapitałowych opiera się na rozszerzeniu metody ryzyka kredytowego zgodnie z pakietem Bazylea III.

Udziały RBI AG są zarządzane przez Departament Udziałów. Pion ten monitoruje ryzyko związane z długoterminowymi inwestycjami kapitałowymi i jest odpowiedzialny również za wyniki, które z nich wynikają. Nowe inwestycje są dokonywane wyłącznie przez Zarząd RBI AG na podstawie odrębnego badania zakupu.

Ryzyko rynkowe

RBI AG definiuje ryzyko rynkowe jako potencjalną negatywną zmianę ceny rynkowej pozycji handlowych i inwestycyjnych. Ryzyko rynkowe jest określane przez wahania kursów walutowych, stóp procentowych, spreadów kredytowych, cen akcji i towarów, a także przez inne istotne parametry rynkowe, takie jak np. sugerowane wahania cen.

Ryzyko rynkowe oddziałów klientów przenoszone jest na oddział Skarbu Państwa metodą ceny transferowej. Skarb Państwa jest odpowiedzialny za zarządzanie tymi rodzajami ryzyka strukturalnego oraz za zapewnienie przestrzegania ogólnych limitów bankowych. Pion Rynków Kapitałowych obejmuje obrót własny, animację rynku oraz obsługę klientów w zakresie produktów rynku pieniężnego i kapitałowego.

Organizacja zarządzania ryzykiem rynkowym

RBI AG mierzy, monitoruje i kontroluje wszystkie rodzaje ryzyka rynkowego na poziomie całego banku.

Zadanie strategicznego zarządzania ryzykiem rynkowym jest realizowane przez Komitet Ryzyka Rynkowego, który jest odpowiedzialny za zarządzanie i kontrolę wszystkich ryzyk rynkowych. Ogólny limit bankowy ustalany jest przez cały Zarząd, z uwzględnieniem zdolności do ponoszenia ryzyka oraz budżetu zysków. Przydział tego limitu do podlimitów jest koordynowany z odpowiednimi działami w zależności od strategii, modelu biznesowego i apetytu na ryzyko.

Departament Zarządzania Ryzykiem Rynkowym zapewnia, że zakres działalności i produktów jest zgodny ze zdefiniowaną i uzgodnioną strategią oraz apetytem na ryzyko. Jest on odpowiedzialny za rozwój i doskonalenie procesów zarządzania ryzykiem, regulacji, metod pomiaru, infrastruktury i systemów zarządzania ryzykiem dla wszystkich kategorii ryzyka rynkowego oraz ryzyka kredytowego związanego z instrumentami pochodnymi. Ponadto, dział ten jest odpowiedzialny za niezależny codzienny pomiar i raportowanie wszystkich ryzyk rynkowych.

Wszystkie produkty, w których utrzymywane są otwarte pozycje, są określone w katalogu produktów. Nowe produkty są umieszczane na tej liście dopiero po pomyślnym zakończeniu procesu wprowadzania produktu. Aplikacje produktowe podlegają ogólnej analizie ryzyka i są zatwierdzane tylko wtedy, gdy mogą być odzwierciedlone w systemach frontowych i backoffice oraz systemach zarządzania ryzykiem Banku.

System limitów

RBI AG stosuje kompleksowe podejście do zarządzania ryzykiem w odniesieniu do portfela handlowego i bankowego (metoda całkowitego zwrotu). Zarządzanie ryzykiem rynkowym jest stosowane konsekwentnie w odniesieniu do wszystkich ksiąg handlowych i bankowych. Poniższe parametry są codziennie mierzone i ograniczane w systemie zarządzania ryzykiem rynkowym:

- Wartość zagrożona (VaR) przedział ufności 99 procent, horyzont 1 dzień.

Limit VaR ogranicza maksymalną stratę, która przy przedziale ufności wynoszącym 99 procent nie zostanie przekroczona w ciągu jednego dnia. Jest to główne narzędzie zarządzania na rynkach płynnych w normalnej sytuacji rynkowej. Pomiar wartości zagrożonej opiera się na hybrydowym podejściu symulacyjnym, w którym generowanych jest 5 000 scenariuszy dla portfela regulacyjnego i 1 000 scenariuszy dla portfela bankowego, i które łączy zalety symulacji historycznej z zaletami symulacji Monte Carlo. Stosowane parametry rynkowe oparte są na historycznych szeregach czasowych trwających 500 dni. Nowoczesne funkcje, takie jak deklarowanie zmienności i losowa zmiana czasu, są realizowane w założeniach rozkładu, aby móc dobrze odwzorować niekończące się i asymetryczne rozkłady. Model ten został zatwierdzony przez austriacki urząd ds. rynku finansowego jako wewnętrzny model pomiaru wymogów kapitałowych. Wyniki wartości zagrożonej są wykorzystywane nie tylko do ograniczania ryzyka, ale także do alokacji kapitału ekonomicznego, dla którego do ryzyka stopy procentowej stosuje się dłuższe szeregi czasowe, wynoszące 7 lat.

- Wrażliwość (na zmiany kursów walutowych i stóp procentowych, gamma, vega, kapitał własny i ceny towarów).

Limity wrażliwości mają na celu uniknięcie koncentracji w normalnych sytuacjach rynkowych i są głównym narzędziem zarządzania w sytuacjach skrajnych lub w niepłynnych lub strukturalnie trudnych do zmierzenia rynkach.

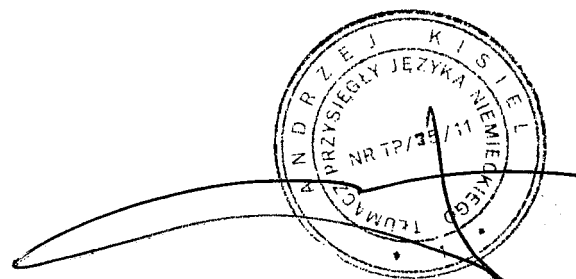
- Stop Loss

Limit ten wspiera dyscyplinę traderów w zarządzaniu własnymi pozycjami, aby nie pozostawiać potencjalnych strat bez ograniczeń, lecz ściśle je ograniczać.

Ten wieloetapowy system limitów jest uzupełniony przez kompleksową koncepcję testów warunków skrajnych, w której potencjalne zmiany wartości całego portfela są określane poprzez zastosowanie różnych scenariuszy. Koncentracje ryzyka ujawnione w tych testach warunków skrajnych są zgłaszane Komitetowi ds. Ryzyka Rynkowego i uwzględniane w procesie przyznawania limitów. Raporty z testów warunków skrajnych dla każdego portfela są częścią codziennej sprawozdawczości na temat ryzyka rynkowego.

Value-At-Risk (VAR)

Poniższe tabele przedstawiają wartości ryzyka (VaR 99 procent, 1 dzień) dla ryzyka rynkowego w księgach handlowych i bankowych dla każdego rodzaju ryzyka. Strukturalne ryzyko stopy procentowej, jak również ryzyko marży wynikające z portfela obligacji, które są utrzymywane jako bufor płynności, zdominowały wartość VAR RBI AG.

Księga handlowa VaR 99% 1d w tys. €	VaR per 31.12.2019	Średni VaR	Maximum VaR	Minimum VaR
Ryzyko walutowe	287	832	2.999	105
Ryzyko stopy procentowej	1.362	1.262	2.233	698
Ryzyko spreadu kredytowego	424	598	1.005	294
Ryzyko Vega	219	122	257	50
Podstawowe ryzyko	302	405	746	216
Razem	1.663	1.641	3.913	1.026

Księga handlowa VaR 99% 1d w tys. €	VaR per 31.12.2018	Średni VaR	Maximum VaR	Minimum VaR
Ryzyko walutowe	678	1.883	4.864	413
Ryzyko stopy procentowej	1.351	828	1.733	389
Ryzyko spreadu kredytowego	728	719	1.611	431
Ryzyko Vega	78	142	405	62
Podstawowe ryzyko	775	594	1.265	276
Razem	1.262	2.299	4.979	1.200

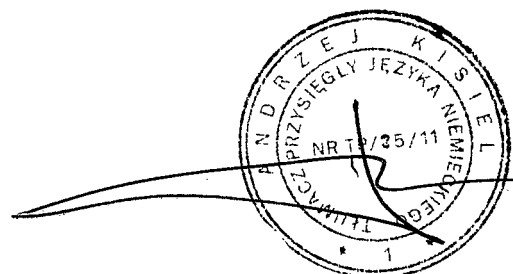
Księga bankowa VaR 99% 1d w tys. €	VaR per 31.12.2019	Średni VaR	Maximum VaR	Minimum VaR
Ryzyko walutowe	3	1	3	0
Ryzyko stopy procentowej	11.871	3.418	11.871	1.471
Ryzyko spreadu kredytowego	9.593	3.663	9.918	2.265
Ryzyko Vega	173	337	3.667	52
Podstawowe ryzyko	1.112	1.424	1.905	1.047
Razem	13.754	5.804	13.754	3.645

Księga bankowa VaR 99% 1d w tys. €	VaR per 31.12.2018	Średni VaR	Maximum VaR	Minimum VaR
Ryzyko walutowe	0	0	72	0
Ryzyko stopy procentowej	1.803	2.710	5.815	700
Ryzyko spreadu kredytowego	3.745	3.436	6.447	2.282
Ryzyko Vega	86	197	664	82
Podstawowe ryzyko	1.541	1.534	2.432	1.032
Razem	4.711	4.844	7.289	3.634

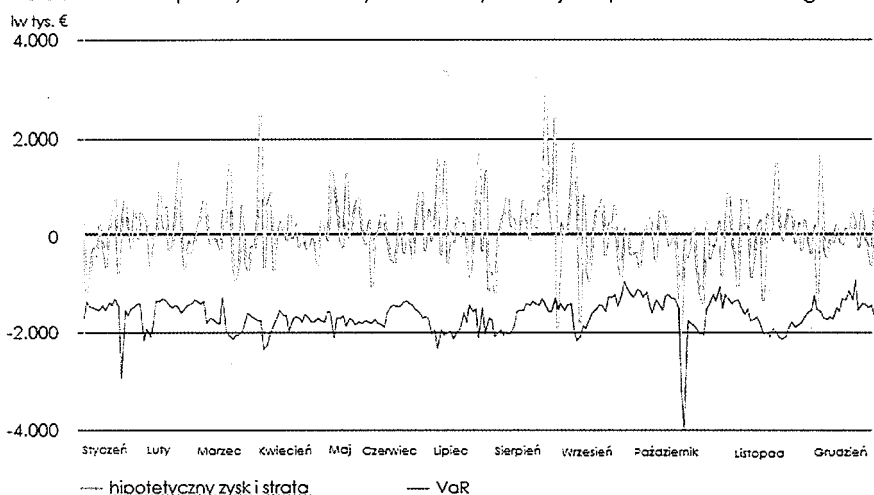
Razem VaR 99% 1d w tys. €	VaR per 31.12.2019	Średni VaR	Maximum VaR	Minimum VaR
Ryzyko walutowe	289	832	2.999	105
Ryzyko stopy procentowej	13.241	4.267	13.241	1.650
Ryzyko spreadu kredytowego	9.853	3.717	10.243	2.283
Ryzyko Vega	367	395	3.766	77
Podstawowe ryzyko	1.170	1.538	1.998	1.099
Razem	14.550	6.416	14.550	4.105

Razem VaR 99% 1d w tys. €	VaR per 31.12.2018	Średni VaR	Maximum VaR	Minimum VaR
Ryzyko walutowe	678	1.883	4.864	413
Ryzyko stopy procentowej	2.322	2.741	5.981	682
Ryzyko spreadu kredytowego	3.842	3.466	5.946	2.260
Ryzyko Vega	100	257	694	98
Podstawowe ryzyko	1.841	1.763	2.754	1.219
Razem	4.470	5.217	7.616	3.679

Oprócz jakościowych analiz rentowności, stosowane metody pomiaru ryzyka są stale monitorowane za pomocą procedur weryfikacji historycznej i statystycznej i są dostosowywane w przypadku wykrycia słabych punktów modelowania. Poniższy wykres porównuje codziennie wartość VAR z hipotetycznymi zyskami i stratami w regulacyjnym portfelu handlowym RBI AG. VAR oznacza maksymalną stratę, która nie zostanie przekroczona w ciągu jednego dnia z przedziałem ufności wynoszącym 99 procent. Odpowiednio hipotetyczny zysk lub strata reprezentuje zysk lub stratę na następny dzień na podstawie faktycznie zaistniałych ruchów rynkowych. W zeszłym roku doszło do hipotetycznego przekroczenia limitu..

Value-at-Risk i hipotetyczne zmiany wartości rynkowej dla portfela handlowego

W marcu nastąpiła silna pozytywna zmiana w zakresie hipotetycznych zysków i strat w stosunku do stabilnej wartości zagrożonej (VaR). Wynikało to z codziennych wahań rynkowych długoterminowych stóp procentowych w EUR wynoszących do -9BP. Podobnie jak w sierpniu, portfel Receiver AT1 został naruszony, co również wyjaśniło hipotetyczny zysk w momencie spadku stóp procentowych. Pod koniec marca portfel AT1 został zredukowany, co znalazło odzwierciedlenie w zmienności hipotetycznych zysków i strat oraz obniżonej wartości zagrożonej (VaR).

Główną przyczyną wahań hipotetycznych zysków i strat w sierpniu była zmienność stóp procentowych EUR. Ponadto, na początku sierpnia dokonano pomiaru i zgłoszono do regulatora hipotetyczne naruszenie w zakresie badań wstecznych. Wynikało to z dużych dziennych wahań wartości rynkowej długoterminowych stóp procentowych w EUR. Głównym motorem był portfel Receiver AT1, mierzony w modelu wewnętrznym jako bezterminowy z terminem zapadalności 2099 roku.

Strategiczne pozycje zabezpieczające w centrali doprowadziły do zmiany wartości zagrożonej i hipotetycznych zysków i strat w związku ze zbliżającą się decyzją Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości dotyczącą kredytów we frankach szwajcarskich w Polsce. Te pozycje zostały zamknięte w ciągu kilku dni.

Ryzyko stopy procentowej w Księdze Handlowej

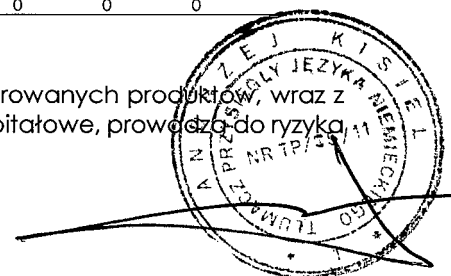
Poniższa tabela przedstawia największe zmiany wartości bieżącej w portfelu handlowym w przypadku równoległego wzrostu stóp procentowych o jeden punkt bazowy (oddzielnie dla głównych walut). Strategia portfela handlowego jest w dużej mierze niezmienniona.

2019	> 6 do 12											> 10 do 15		> 15 do 20	
w tys. €	Razem	do 3 m	> 3 do 6 m	> 6 do 12	> 1 do 2 I	> 2 do 3 I	> 3 do 5 I	> 5 do 7 I	> 7 do 10 II	I	I	ponad 20 I			
CHF	-5	-4	-2	-2	3	0	2	-2	-1	1	0	0			
CNY	4	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0			
CZK	-9	0	-4	-14	11	5	-6	0	4	-6	0	0			
EUR	-177	13	-15	2	-7	-22	-32	-34	36	-27	-20	-73			
GBP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
HRK	2	0	0	0	1	-1	1	0	0	0	0	0			
HUF	8	-4	4	6	1	-8	6	1	4	-1	0	0			
NOK	3	0	0	0	-1	2	2	0	0	0	0	0			
PLN	24	2	6	2	0	-3	13	0	4	0	0	0			
RON	-15	0	0	-1	5	-3	7	-13	-3	-7	0	0			
RUB	-7	-1	-2	-5	-1	-1	6	-2	-1	0	0	0			
USD	-47	-3	-6	-8	-19	-18	26	-5	14	-29	13	-12			
Inne	-16	1	0	-1	-3	-3	-6	-3	-1	0	0	0			

2018	> 6 do 12											> 10 do 15		> 15 do 20	
w tys. €	Razem	do 3 m	> 3 do 6 m	> 6 do 12	> 1 do 2 I	> 2 do 3 I	> 3 do 5 I	> 5 do 7 I	> 7 do 10 II	I	I	ponad 20 I			
CHF	-1	-10	-2	14	-2	3	-3	5	-6	0	1	0			
CNY	4	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0			
CZK	8	9	-9	2	5	-2	1	-1	3	0	0	0			
EUR	-207	20	-18	23	-38	-29	-8	-59	41	-30	-20	-87			
GBP	-1	0	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	0			
HRK	0	0	0	0	0	1	-2	0	0	0	0	0			
HUF	0	-6	2	3	1	-4	7	2	-4	0	0	0			
NOK	1	0	0	0	0	-2	2	0	0	0	0	0			
PLN	34	-3	15	5	8	-8	2	0	16	0	0	0			
RON	-2	-1	1	0	4	6	0	-5	-1	-7	0	0			
RUB	-8	1	-1	3	-3	-1	-6	0	0	0	0	0			
USD	-12	-6	1	-5	5	-13	-12	2	10	-10	14	2			
Inne	-1	0	0	0	0	0	-1	0	0	0	0	0			

Ryzyko stopy procentowej w Księdze Bankowej

Różne terminy zapadalności i warunki dostosowania stóp procentowych oferowanych produktów, wraz z refinansowaniem poprzez depozyty klientów oraz poprzez rynki pieniężne i kapitałowe, prowadzą do ryzyka

stopy procentowej w RBI AG. Ryzyko to wynika przede wszystkim z faktu, że wrażliwość oczekiwanych płatności na stopy procentowe, ich rytm dostosowania stóp procentowych i inne cechy fakultatywne nie są w pełni kompensowane. Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym istnieje w głównych walutach: euro i dolarach amerykańskich.

Ryzyko to jest zasadniczo zabezpieczane poprzez połączenie transakcji bilansowych i pozabilansowych, przede wszystkim za pomocą swapów procentowych oraz - w mniejszym stopniu - transakcji terminowych typu forward na stopę procentową i opcji. Zarządzanie strukturą bilansową jest podstawowym zadaniem Pionu Skarbu, który jest wspierany w tym zakresie przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami Grupy. Opiera się to na scenariuszach i analizach symulujących przychody odsetkowe w celu zapewnienia optymalnej pozycji zgodnie z opinią o stopie procentowej i w zakresie apetytu na ryzyko.

Oprócz obliczania wartości zagrożonej do ilościowego określenia ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej stosowane są również klasyczne metody analizy kapitału i ustalania stóp procentowych. Zmiana wartości bieżącej księgi bankowej w przypadku równoległego wzrostu stopy procentowej o jeden punkt bazowy została przedstawiona odrębnie dla głównych walut w poniższej tabeli.

2019 w tys. €	Razem	> 6 do 12										
		do 3 m	> 3 do 6 m	> 6 do 12	> 1 do 2 l	> 2 do 3 l	> 3 do 5 l	> 5 do 7 l	> 7 do 10 l	> 10 do 15 l	> 15 do 20 l	ponad 20 l
CHF	-249	-40	-1	-1	-2	-12	-31	-13	-39	-50	-38	-23
CNY	-2	0	-1	-1	0	0	0	0	0	0	0	0
CZK	-2	5	-1	0	0	-2	-3	0	-2	0	0	0
EUR	-2268	148	-13	21	-704	-560	-799	-197	-362	99	44	55
GBP	-17	-3	-5	0	1	-1	-7	-1	0	0	0	0
HUF	3	0	0	0	-1	-1	6	-1	0	0	0	0
PLN	-15	-5	-1	-1	-1	0	-1	-5	0	0	0	0
SGD	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
USD	-89	19	-20	-18	-2	-8	-14	-4	-1	-25	-17	0
Inne	-7	0	0	1	0	0	-1	0	0	-2	-4	-2

2018 w tys. €	Razem	> 6 do 12										
		do 3 m	> 3 do 6 m	> 6 do 12	> 1 do 2 l	> 2 do 3 l	> 3 do 5 l	> 5 do 7 l	> 7 do 10 l	> 10 do 15 l	> 15 do 20 l	ponad 20 l
CHF	-367	48	1	-1	-9	-9	-34	-40	-84	-134	-82	-23
CNY	-3	0	-1	-2	0	0	0	0	0	0	0	0
CZK	23	1	0	-8	13	5	13	0	1	-2	0	0
EUR	629	-58	-12	453	-268	62	21	89	276	145	-51	-27
GBP	3	-3	9	0	0	0	-1	0	0	0	0	0
HUF	2	0	0	0	-1	0	2	0	0	0	0	0
PLN	8	2	0	1	2	7	5	-5	-3	-1	0	0
SGD	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
USD	-140	11	-24	-1	-14	-11	-18	-6	-13	-40	-24	0
Inne	-16	0	0	1	1	-1	-3	-11	-3	0	0	0

Ryzyko spreadu kredytowego

System zarządzania ryzykiem rynkowym bierze pod uwagę zależne od czasu krzywe rozprzestrzeniania się obligacji i swapów ryzyka kredytowego jako czynniki ryzyka dla określenia ryzyka spreadu kredytowego. Obejmuje ona wszystkie instrumenty rynku kapitałowego w portfelu handlowym i bankowym.

Zarządzanie płynnością

Zasady

Zarządzanie płynnością wewnętrzną stanowi kluczowy proces biznesowy w ramach ogólnego zarządzania bankiem, ponieważ zapewnia stałą dostępność środków niezbędnych do pokrycia należności w codziennej działalności.

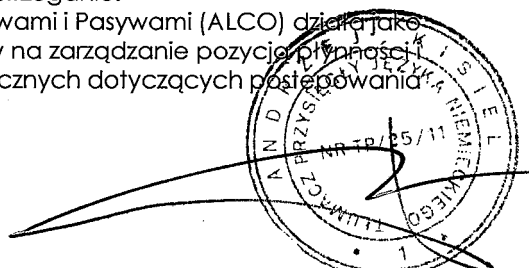
Adekwatność płynności jest zapewniona zarówno z perspektywy ekonomicznej, jak i regulacyjnej. W odniesieniu do wymiaru ekonomicznego, RBI AG określił ramy zarządzania, które obejmują wewnętrzne limity i środki kontroli oraz stosuje się do "Zasad prawidłowego zarządzania ryzykiem płynności i nadzoru" (Principles for Sound Liquidity Risk Management and Supervision) określonych przez Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego oraz rozporządzenia w sprawie zarządzania ryzykiem instytucji kredytowych (KI-RMV) wydanego przez austriacki organ regulacyjny.

Element regulacyjny jest objęty zarówno zgodnością z wymogami sprawozdawczymi określonymi w umowie bazylejskiej III (minimalny wskaźnik płynności lub wskaźnik pokrycia płynności, strukturalny wskaźnik płynności lub wskaźnik stabilnego finansowania netto oraz dodatkowe wskaźniki monitorowania płynności), jak i zgodnością z limitami regulacyjnymi.

Organizacja i odpowiedzialność

Odpowiedzialność za zapewnienie odpowiedniej płynności finansowej spoczywa na całym Zarządzie. Członkowie Zarządu odpowiedzialni w swojej funkcji wspólnie z Dyrektorem Finansowym (Treasury) i Dyrektorem ds. Ryzyka (Risk Controlling). W związku z tym procesy związane z ryzykiem płynności realizowane są zasadniczo przez dwie jednostki w Banku: z jednej strony Treasury zarządza pozycją ryzyka płynności w ramach strategii, wytycznych i parametrów określonych przez organy decyzyjne, a z drugiej strony jest monitorowany i wspierany przez niezależną jednostkę zarządzania ryzykiem. Jednostki ryzyka mierzą i modelują pozycje ryzyka płynności, ustalają limity i monitorują ich przestrzeganie.

Oprócz opisanych powyżej funkcji liniowych, Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO) działa jako organ decyzyjny w odniesieniu do wszystkich kwestii, które mają wpływ na zarządzanie pozycją płynności, strukturą bilansu RBI AG, w tym w odniesieniu do definicji strategii i wytycznych dotyczących postępowania

w przypadku ryzyka płynności. ALCO podejmuje decyzje i raportuje do odpowiednich członków zarządu co najmniej raz w miesiącu za pomocą standardowych raportów na temat ryzyka płynności.

Strategia płynnościowa

Treasury jest zobowiązany do przestrzegania pewnych wskaźników wydajności i zasad opartych na ryzyku. Obecne wskaźniki skuteczności działania obejmują ogólne cele, np. w zakresie zwrotu z kapitału skorygowanego o ryzyko (RoRAC) lub marży wkładów. Ponadto istnieją konkretne cele skarbowe w zakresie płynności, takie jak minimalne przetrwanie w określonych scenariuszach warunków skrajnych lub dywersyfikacja struktury finansowania. Oprócz generowania wkładu strukturalnego poprzez zmianę terminów zapadalności, który odzwierciedla przyjęte przez Bank ryzyko płynności i ryzyko rynkowe, skarb państwa musi prowadzić ostrożną i trwałą politykę ryzyka w zarządzaniu bilansem. Cele strategiczne obejmują ograniczenie finansowania spółek zależnych Grupy przez spółkę dominującą, zrównoważone zarządzanie bazą depozytariuszy i wzrost kredytów oraz konsekwentne przestrzeganie wymogów regulacyjnych oraz wewnętrznych wytycznych i limitów. Skarb Państwa jest zobowiązany do przestrzegania pewnych wskaźników wydajności i zasad opartych na ryzyku. Obecne wskaźniki skuteczności działania obejmują ogólne cele, np. w zakresie zwrotu z kapitału skorygowanego o ryzyko (RoRAC) lub marży wkładów. Ponadto istnieją konkretne cele skarbowe w zakresie płynności, takie jak minimalne przetrwanie w określonych scenariuszach warunków skrajnych lub dywersyfikacja struktury finansowania. Oprócz generowania wkładu strukturalnego poprzez zmianę terminów zapadalności, który odzwierciedla przyjęte przez Bank ryzyko płynności i ryzyko rynkowe, skarb państwa musi prowadzić ostrożną i trwałą politykę ryzyka w zarządzaniu bilansem. Cele strategiczne obejmują ograniczenie finansowania spółek zależnych Grupy przez spółkę dominującą, zrównoważone zarządzanie bazą depozytariuszy i wzrost kredytów oraz konsekwentne przestrzeganie wymogów regulacyjnych oraz wewnętrznych wytycznych i limitów..

Ramy ryzyka płynności

Regulacyjne i wewnętrzne raporty i wskaźniki płynności są przygotowywane i definiowane w oparciu o pewne założenia modelowe. Sprawozdania regulacyjne są przygotowywane zgodnie z wymogami organów, natomiast sprawozdania wewnętrzne są oparte na założeniach opartych na obserwacjach empirycznych.

RBI AG posiada solidną bazę danych oraz specjalistyczną wiedzę w zakresie prognozowania przepływów pieniężnych wynikających ze wszystkich istotnych pozycji bilansowych i pozabilansowych. Modelowanie wpływów i wyływów płynności odbywa się w sposób odpowiednio szczegółowy, z rozróżnieniem co najmniej pomiędzy produktami, segmentami klientów oraz, jeśli dotyczy, walutami. Modelowanie depozytów klientów detalicznych i korporacyjnych oparte jest na założeniach dotyczących okresu utrzymywania depozytów po upływie terminu ich zapadalności. Założenia modelowania są ostrożne, na przykład nie zakładają "rolowania" depozytów od instytucji finansowych i podkreślają wszystkie kanały finansowania i bufora płynności jednocześnie, nie uwzględniając łagodzących skutków dywersyfikacji..

Podstawą wewnętrznych ram ryzyka płynności są scenariusze Going Concern (GC) i Time to Wall (TTW). The going concern report shows the structural liquidity position and covers all significant risk drivers that could burden RBI AG in a normal business environment ("business as usual"). Modele "goingconcern" są ważnymi czynnikami wejściowymi dla udziału w kosztach transferu środków w ramach banku (model cen transferowych środków). Z kolei raport Time to Wall pokazuje okres przetrwania przy pewnych niekorzystnych scenariuszach i założeniach dotyczących warunków skrajnych (rynek, nazwa i połączony kryzys) i określa minimalny poziom bufora płynności (lub zdolności bilansującej) na jednostkę grupy.

Scenariusze płynności są modelowane z wykorzystaniem metodologii obejmującej całą grupę, która uwzględnia lokalną specyfikę, jeżeli jest ona uzasadniona czynnikami wpływającymi na rynek lub otoczenie prawne, bądź też pewnymi cechami charakterystycznymi dla działalności gospodarczej. Przy modelowaniu wpływów i wyływów płynności dokonuje się rozróżnienia co najmniej pomiędzy produktami, segmentami klientów oraz, w stosownych przypadkach, poszczególnymi walutami. W przypadku produktów bez umownego terminu zapadalności, rozkład wpływów i wyływów płynności jest określany za pomocą "geometrycznego ruchu Browna", który wynika ze statystycznych prognoz przyszłych bilansów dziennych na podstawie obserwowanej i wykładniczo ważonej historycznej zmienności odpowiednich produktów.

Ramy ryzyka płynności są stale udoskonalane. W kilku projektach rozbudowuje się infrastrukturę techniczną i poprawia dostępność danych w celu spełnienia nowych wymogów w zakresie sprawozdawczości i zarządzania w tym obszarze ryzyka.

Apetyt na ryzyko i limity płynności

Pozycja płynności jest monitorowana na poziomie RBI AG i jej oddziałów i ograniczona przez kompleksowy system limitów. Granice te są określone w odniesieniu do regularnego otoczenia biznesowego, jak również w odniesieniu do scenariuszy stresowych. Zgodnie z określonym apetytem na ryzyko, każda jednostka musi mieć kilkumiesięczny okres przetrwania (TTW) w scenariuszu poważnych, połączonych napięć (nazwa i napięcie rynkowe). Można to zapewnić albo poprzez strukturalnie dodatni profil płynności, albo wystarczająco wysoki bufor płynności. W normalnych warunkach działalności gospodarczej transformacja terminów zapadalności w średnim okresie musi być w pełni pokryta przez dostępny bufor płynności. Oznacza to, że skumulowana pozycja płynności musi być dodatnia w okresie do jednego roku. W dłuższej perspektywie czasowej (jeden rok i więcej) dopuszcza się w pewnym stopniu przekształcenie terminów zapadalności. Limity te w modelach wewnętrznych uzupełniane są o limity zgodności z regulacjami.

wskaźnikami płynności, takimi jak wskaźnik pokrycia płynności (LCR). Wszystkie limity muszą być przestrzegane codziennie.

Monitorowanie płynności

Bank korzysta z szeregu dostosowanych do potrzeb narzędzi pomiarowych i wskaźników wczesnego ostrzegania, aby zapewnić terminowe i perspektywiczne informacje dla Zarządu i kierownictwa. Zgodność z ramami ryzyka płynności gwarantuje, że Bank jest w stanie kontynuować swoją działalność nawet w warunkach dużych napięć.

Monitorowanie i sprawozdawczość w zakresie zgodności z ograniczeniami jest prowadzona regularnie i skutecznie. Każde naruszenie przepisów przez jednostki Grupy jest zgłaszane do ALCO Grupy i eskalowane, a w razie potrzeby podejmowane są odpowiednie działania w porozumieniu z daną jednostką lub kwestie sporne są eskalowane do właściwego organu wyższego szczebla.

Testy warunków skrajnych płynności

Testy warunków skrajnych przeprowadzane są codziennie dla RBI AG oraz co tydzień na poziomie grupy. Testy obejmują trzy scenariusze (rynkowy, nazwany i połączony kryzys), uwzględniają skutki scenariuszy na okres kilku miesięcy i pokazują, że zdarzenia warunków skrajnych mogą prowadzić do czasowo krytycznego zapotrzebowania na płynność w kilku walutach jednocześnie. Scenariusze warunków skrajnych obejmują istotne ryzyko związane z finansowaniem i płynnością rynkową bez uwzględnienia korzystnych efektów dywersyfikacji, tzn. wszystkie jednostki RBI AG są indywidualnie narażone na wyraźny, połączony kryzys dla wszystkich swoich istotnych produktów jednocześnie. Wyniki testów warunków skrajnych są co tydzień raportowane zarządowi i członkom kierownictwa firmy, stanowią istotny element comiesięcznych spotkań ALCO i są włączane do planowania strategicznego i planowania awaryjnego banku.

Przy określaniu wielkości odpływu stosuje się konserwatywne podejście w oparciu o dane historyczne i opinie ekspertów: Symulacja zakłada, że nie ma dostępu do rynków pieniężnych i kapitałowych, a jednocześnie występują znaczne odpływy depozytów klientów. W związku z tym ryzyko koncentracji depozytów jest również brane pod uwagę poprzez przypisywanie jeszcze wyższych wskaźników odpływu środków do głównych klientów.

Ponadto sformułowano założenia dotyczące warunków skrajnych w zakresie wykorzystania gwarancji i zobowiązań kredytowych. Ponadto pozycje bufora płynności są korygowane poprzez redukcję wartości w celu pokrycia ryzyka niekorzystnych ruchów rynkowych oraz oszacowania potencjalnych wypływów wynikających z zabezpieczonych transakcji pochodnych. Bank na bieżąco monitoruje, czy sformułowane założenia dotyczące warunków skrajnych są nadal aktualne, czy też konieczne jest uwzględnianie nowych rodzajów ryzyka.

Koncepcja "time-to-wall" stała się głównym instrumentem kontroli codziennego zarządzania płynnością i dlatego stanowi centralny element planowania finansowania i budżetowania. Ponadto ma to zasadnicze znaczenie dla określenia wskaźników wydajności w odniesieniu do płynności.

Bufor płynnościowy

Jak pokazują codzienne raporty na temat ryzyka płynności, główne jednostki Grupy aktywnie utrzymują i zarządzają buforami płynności, w tym wysokiej jakości aktywami płynnymi (HQLA), które są zawsze wystarczająco duże, aby pokryć odpływy netto oczekiwane w scenariuszach kryzysowych. RBI AG posiada obszerne, nieobciążone i płynne zasoby papierów wartościowych i preferuje papiery wartościowe kwalifikujące się do transakcji przetargowych banku centralnego w celu zapewnienia wystarczającej płynności w różnych walutach. Znaczące jednostki Grupy zapewniają dostępność buforów płynności, testują zdolność do korzystania ze środków banku centralnego, na bieżąco oceniają swoje pozycje zabezpieczeń pod kątem ich wartości rynkowej i obciążeń oraz dokonują przeglądu innych środków zaradczych, w tym potencjału finansowania i płynności aktywów.

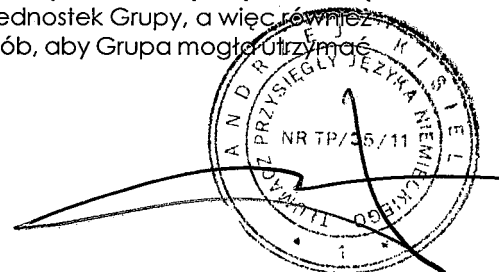
Z reguły do wszystkich pozycji w buforze płynności stosuje się redukcję wartości w wycenie. Cięcia te składają się z cięć związanych z ryzykiem rynkowym oraz cięć w banku centralnym. Podczas gdy redukcja wartości w wycenie z tytułu ryzyka rynkowego stanowi potencjalną zmienność cen papierów wartościowych po stronie aktywów bufora płynności, redukcja wartości w banku centralnym stanowi dodatkową redukcję wartości w wycenie dla każdego pojedynczego kwalifikowanego papieru wartościowego oferowanego jako zabezpieczenie.

Zarządzanie płynnością śróddzienną

Zgodnie z wymogami regulacyjnymi dotyczącymi zarządzania ryzykiem płynności w ciągu dnia, dla RBI AG obliczana jest dzienna prognoza dostępnej płynności w krytycznych porach dnia. W oparciu o analogiczne założenia dotyczące odpływu w regularnych testach warunków skrajnych (zob. powyżej), przeprowadza się zachowawczą analizę, która nie uwzględnia nieostatecznych (odwołalnych) napływów. Wszelkie naruszenia limitów powodują eskalację i proces awaryjny, który jest klasyfikowany według stopnia nasilenia.

Plan finansowania awaryjnego

W trudniejszych warunkach płynności jednostki przechodzą do organizacji kryzysowej, w której realizują wcześniej określone plany awaryjne w zakresie płynności. Te plany awaryjne są również częścią składową ram zarządzania płynnością i są obowiązkowe dla wszystkich znaczących jednostek Grupy, a więc również dla RBI AG. Proces zarządzania kryzysowego jest zaprojektowany w taki sposób, aby Grupa mogła utrzymać silną pozycję płynnościową nawet w poważnych sytuacjach kryzysowych..

Struktura zobowiązań i pozycja płynnościowa

Finansowanie opiera się na silnej bazie depozytowej. Wymogi dotyczące finansowania są regularnie aktualizowane w celu uwzględnienia zmian w bilansie i zapewnienia utrzymania wskaźników płynności zgodnie z wymogami zarządzania. Zdolność do pozyskiwania funduszy jest ściśle monitorowana i oceniana przez Skarb Państwa.

Nadwyżka płynności RBI AG przekroczyła wszystkie regulacyjne i wewnętrzne limity w ubiegłym roku i do chwili obecnej. Wynik wewnętrznego testu warunków skrajnych "time-to-wall" wyraźnie pokazuje, że RBI AG przetrwiałby fazę modelowanych warunków skrajnych trwającą kilka miesięcy nawet bez zastosowania środków nadzwyczajnych.

Wyniki scenariusza kontynuacji działalności zostały przedstawione w poniższej tabeli. Ilustrują one nadwyżkę płynności oraz stosunek oczekiwanego napływu kapitału i zdolności bilansującej do odpływu kapitału (wskaźnik płynności) dla wybranych terminów zapadalności w ujęciu skumulowanym. Przepływy pieniężne oparte są na założeniach wykorzystujących ekspertyzy, analizy statystyczne oraz specyfikę poszczególnych krajów. Wylczenie to obejmuje również szacunki dotyczące utrzymywania się depozytów klientów, wypływów pozabilansowych i spadków rynkowych dla pozycji ujętych w zdolności bilansującej.

w tys. €	2019		2018	
Czas trwania	1 miesiąc	1 rok	1 miesiąc	1 rok
Nadpłynność	4.250.532	4.562.591	2.871.841	3.318.873
Wskaźnik płynności	110%	106%	108%	105%

Wskaźnik pokrycia płynności (Liquidity Coverage Ratio, LCR)

Wskaźnik pokrycia płynności (LCR) wymaga od banków zdolności do radzenia sobie z krótkoterminowymi napięciami. Te ostatnie muszą zapewnić odpowiednie zasoby nieobciążonych aktywów płynnych pierwszej klasy (wysokiej jakości aktywa płynne, HQLA), aby pokryć potencjalne odpływy poprzez zobowiązania, które mogą powstać w czasie kryzysu. HQLAs mogą być konwertowane na gotówkę w celu pokrycia zapotrzebowania na płynność w scenariuszu warunków skrajnych dla płynności przez co najmniej 30 dni kalendarzowych.

Obliczanie oczekiwanych wpływów i wypływów pieniężnych oraz HQLAs oparte jest na wymogach prawnych.

Ustawowy limit LCR wynosi 100 %.

w tys. €	31.12.2019	31.12.2018
Średnie aktywa płynne	16.163.381	17.042.412
Wydatki netto	12.372.628	14.030.981
Wpływy	7.601.297	4.293.880
Wypływy	19.973.925	18.324.861
Wskaźnik pokrycia płynności	131%	121%

Transakcje na zabezpieczonym rynku kapitałowym doprowadziły do wzrostu wpływów, natomiast wzrost wypływów wynikał głównie z nieoperacyjnych depozytów krótkoterminowych.

Wskaźnik płynności strukturalnej (Net Stable Funding Ratio, NSFR)

NSFR jest definiowany jako stosunek dostępnego stabilnego finansowania do wymaganego stabilnego finansowania. Nowe wymogi regulacyjne wchodzi w życie z dniem 28 czerwca 2021 r. i musi zostać spełniony limit regulacyjny w wysokości 100 %. Dostępne stabilne finansowanie definiowane jest jako ta część kapitału własnego i długu, która ma być wiarygodnym źródłem funduszy w jednorocznym horyzoncie czasowym objętym NSFR. Wymagane stabilne finansowanie banku jest uzależnione od charakterystyki płynności i pozostałych terminów zapadalności poszczególnych posiadanych aktywów i ekspozycji pozabilansowych.

Celem RBI AG jest zrównoważona pozycja finansowa..

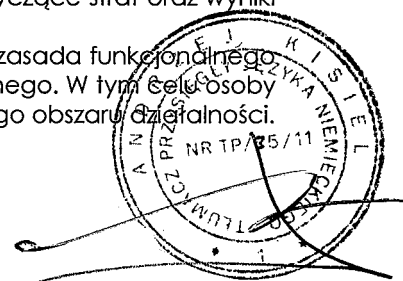
w tys. €	2019	2018
Wymagana płynność strukturalna	38.336.772	33.901.396
Dostępna płynność strukturalna	37.914.378	32.871.966
Wskaźnik stabilnego finansowania netto	99%	97%

Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne definiowane jest jako ryzyko straty wynikające z niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, w tym ryzyka prawnego. W ramach tej kategorii ryzyka monitorowane i zarządzane są zarówno wewnętrzne czynniki ryzyka, np.: nieuprawnione działania, kradzieże i oszustwa, szkody behawioralne, błędy modeli, błędy rozliczeń i procesów, przerwy w działalności lub awarie systemów - jak i zewnętrzne czynniki ryzyka, w tym szkody majątkowe i zamiary oszustwa.

Ryzyka te są analizowane i zarządzane w oparciu o własne, historyczne dane dotyczące strat oraz wyniki oceny ryzyka.

Podobnie jak w przypadku innych rodzajów ryzyka, również w RBI AG obowiązuje zasada funkcjonalnego podziału na zarządzanie ryzykiem i jego kontrolę w odniesieniu do ryzyka operacyjnego. W tym celu osoby są wyznaczane i szkolone jako tzw. menedżerowie ryzyka operacyjnego dla każdego obszaru działalności.

Osoby zarządzające ryzykiem operacyjnym zgłaszają oceny ryzyka, zdarzenia powodujące straty, wskaźniki i środki do centralnego systemu kontroli ryzyka operacyjnego. Są one wspierane przez Dedykowanych Specjalistów ds. Ryzyka Operacyjnego (DORS).

Jednostki kontroli ryzyka w zakresie ryzyka operacyjnego są odpowiedzialne za sprawozdawczość, wdrażanie ram, opracowywanie środków kontroli i monitorowanie zgodności z wymogami. W ramach rocznego cyklu zarządzania ryzykiem koordynują one również udział odpowiednich jednostek drugiej linii obrony (Zarządzanie Przepiętstwami Finansowymi, Zgodność, Zarządzanie Sprzedażą, Zarządzanie Outsourcingiem, Zarządzanie Ubezpieczeniami, Bezpieczeństwo Informacji, Bezpieczeństwo Fizyczne, BCM, System Kontroli Wewnętrznej, Zarządzanie Ryzykiem Informatycznym) oraz całej pierwszej linii kontaktów obronnych (Menedżer ds.).

Identyfikacja ryzyka

Kluczowym etapem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest identyfikacja i ocena ryzyk, które mogłyby zagrozić dalszemu istnieniu przedsiębiorstwa (ale ich wystąpienie jest bardzo mało prawdopodobne) oraz innych obszarów, w których straty występują częściej (ale tylko przy niskim poziomie szkód).

Ryzyko operacyjne jest oceniane w ustrukturyzowanej formie według kategorii takich jak procesy biznesowe i rodzaje zdarzeń poprzez ocenę ryzyka. Ponadto wszystkie nowe produkty podlegają również ocenie ryzyka. Obejmuje to pomiar wpływu zdarzeń prawdopodobnych o niskim poziomie strat (wysokie prawdopodobieństwo/niskie oddziaływanie) oraz mało prawdopodobnych zdarzeń o wysokim potencjale strat (niskie prawdopodobieństwo/duże oddziaływanie) w horyzoncie czasowym jednego roku lub dziesięciu lat. Zdarzenia o niskim prawdopodobieństwie/wysokim oddziaływaniu są mierzone za pomocą scenariuszy, których analiza jest inicjowana na podstawie wewnętrznego profilu ryzyka, zdarzeń powodujących straty lub zmian zewnętrznych.

Monitoring

Wskaźniki wczesnego ostrzegania są wykorzystywane do monitorowania ryzyka operacyjnego, umożliwiając identyfikację strat i ich ograniczenie w odpowiednim czasie.

Straty operacyjne są rejestrowane w uporządkowany sposób w centralnej bazie danych ORCA (OperationalRisk Controlling Application) z odpowiednim podziałem na obszary działalności i rodzaje zdarzeń. Oprócz wymogów dotyczących sprawozdawczości wewnętrznej i zewnętrznej, zdarzenia powodujące straty są wykorzystywane do wymiany z międzynarodowymi bazami danych o stratach w celu dalszego rozwoju stosowanych metod pomiaru oraz do działań następczych w odniesieniu do środków i skuteczności kontroli. Od 2010 roku RBI AG jest uczestnikiem konsorcjum danych ORX (OperationalRiskdata Exchange Association), którego dane są obecnie wykorzystywane do wewnętrznych analiz i benchmarkingu oraz w ramach modelu ryzyka operacyjnego. Konsorcjum danych ORX jest stowarzyszeniem grup bankowych i ubezpieczeniowych dla celów statystycznych. Wyniki analiz i incydentów wynikających z ryzyka operacyjnego są regularnie, w sposób kompleksowy, raportowane do właściwego Komitetu Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym.

Pomiar i ograniczanie ryzyka

Od października 2016 r. RBI AG wspiera swoje wymogi kapitałowe w oparciu o metodę zaawansowaną (AMA).

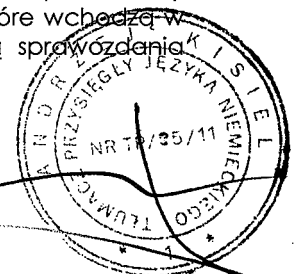
Podejście zaawansowane opiera się na modelu wewnętrznym z uwzględnieniem czynników wejściowych w postaci zewnętrznych i wewnętrznych zdarzeń strat oraz scenariuszy dla całej Grupy. Zarządzanie ryzykiem odbywa się w oparciu o alokację na podstawie czynników wejściowych poszczególnych jednostek oraz przychodów operacyjnych na potrzeby stabilizacji. Wdrażanie tych wysokich standardów jakościowych zostało już wdrożone w innej części Grupy.

W celu ograniczenia ryzyka operacyjnego szefowie pionów biznesowych podejmują działania prewencyjne w zakresie ograniczania i przenoszenia ryzyka, a ich postępy i skuteczność są monitorowane przez Risk Controlling. Te pierwsze opracowują również plany awaryjne i wyznaczają osoby lub departamenty, które podejmują niezbędne działania w przypadku faktycznego wystąpienia strat. Ponadto, kilka wyspecjalizowanych jednostek organizacyjnych wspiera działy w unikaniu ryzyka operacyjnego. Zarządzanie przepiętliwością finansową odgrywa kluczową rolę w interakcji z działaniami związanymi z ryzykiem operacyjnym. Zarządzanie przepiętliwością finansową zapewnia wsparcie w zapobieganiu i identyfikacji przypadków nadużyć finansowych. RBI AG prowadzi również na bieżąco szeroko zakrojone szkolenia dla pracowników i dysponuje różnymi planami awaryjnymi i systemami awaryjnymi.

System kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesów odniesieniu do procesu rachunkowości grupy

Wprowadzenie

Dla RBI AG istotne znaczenie ma ustanowienie i zaprojektowanie odpowiedniego systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sprawozdawczości finansowej. Przygotowanie rocznego sprawozdania finansowego dla RBI AG jest prowadzone przez Departamenty Rachunkowości Transakcyjnej, Rachunkowości Bankowej i Rachunkowości Finansowej, które wchodzi w skład obszaru zarządzania Dyrektora Finansowego. Oddziały zagraniczne dostarczają sprawozdania finansowe do centrali, za które same są odpowiedzialne.

Podstawą do sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego są odpowiednie przepisy prawa austriackiego, przede wszystkim austriacka ustawa o bankowości (BWG) oraz austriacki kodeks handlowy (UGB), który reguluje sporządzanie rocznych sprawozdań finansowych.

W RBI AG księga główna jest prowadzona w systemie SAP. Główny system bankowy GEBOS wykonuje podstawowe funkcje podrzędne, takie jak obsługa kredytów i depozytów oraz transakcje płatnicze. Oprócz systemu GEBOS istnieją również inne podkłady, takie jak w szczególności:

- Wall Street Systems i Murex (transakcje skarbowe)
- GEOS i GEOS Nostro (przetwarzanie papierów wartościowych i administrowanie papierami wartościowymi nostro)
- Transakcje płatnicze
- Finansowanie handlu (gwarancje i akredytywy)
- UBIK (gieldowe instrumenty pochodne na papiery wartościowe)
- ARTS/SE4 (transakcje repo i pożyczki)
- Podksięgi SAP (klienci/sprzedawcy/księgowość majątkowa)
- FineVare (rezerwy na ryzyko)

Proces księgowy można opisać w następujący sposób:

Rachunkowość bieżąca

Większość zapisów księgowych na potrzeby księgowości bieżącej jest prowadzona w odpowiednich księgach pomocniczych (podsystemach). Dane księgowe są codziennie przekazywane w formie zagregowanej do księgi głównej (SAP) za pośrednictwem zautomatyzowanych interfejsów. Ponadto poszczególne księgowania są wprowadzane bezpośrednio do księgi głównej SAP.

Księga główna w systemie SAP posiada funkcjonalność multi-GAAP, co oznacza, że w systemie SAP prowadzone są dwie równoważne, równoległe księgi główne: jedna zgodna z przepisami o rachunkowości UGB/BWG, a druga równoległa zgodna z MSSF. Istnieje operacyjny plan kont dla obu ksiąg głównych, wszystkie księgowania są dokonywane jednocześnie w obu księgach głównych lub tylko w jednej z nich, w zależności od ich treści. Ze względu na paralelizm księgowania i równoległe istnienie obu ksiąg głównych nie ma potrzeby dokonywania księgowania uzgadniających z UGB/BWG do MSSF.

Jednostkowe sprawozdania finansowe centrali RBI według UGB/BWG i MSSF

Bilans SAP zgodnie z UGB/BWG lub IFRS wynika z zaksięgowania danych odpowiednich podsystemów dostarczonych przez zautomatyzowane interfejsy. Oprócz tego, bezpośrednio w systemie SAP dokonuje się szeregu dodatkowych wpisów zamykających poszczególne księgi. Są one niezależne od odpowiednich podsystemów. Suma wszystkich tych pozycji wynika z bilansu i rachunku zysków i strat zgodnie z UGB/BWG i MSSF.

Jednostkowe sprawozdania finansowe RBI AG

Wreszcie, sprawozdania finansowe RBI AG są sporządzane zgodnie z UGB/BWG. Należą do nich centrala i oddziały. Zarówno dane oddziałów, jak i dane sprawozdania finansowego centrali są przekazywane w sposób automatyczny z systemu SAP lub częściowo poprzez bezpośredni wpis do systemu konsolidacji IBM Cognos Controller. Tam dane są konsolidowane i na tej podstawie sporządzane są całe jednostkowe sprawozdania finansowe RBI AG.

Środowisko kontroli

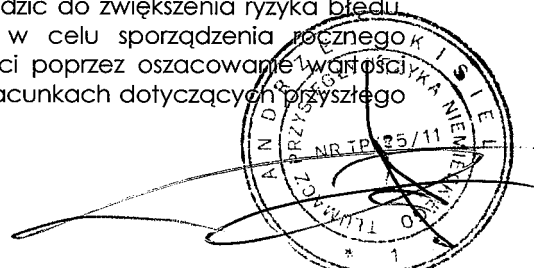
Wewnętrzna Prawna Baza Danych Grupy zawiera wszystkie wewnętrzne instrukcje grupy. W odniesieniu do rachunkowości na szczególną uwagę zasługuje Instrukcja Rachunkowości Grupy, która zawiera w szczególności opis następujących punktów:

- Ogólne zasady rachunkowości
- Metody wyceny
- Wymagane uwagi (ilościowe)
- Zasady księgowania transakcji specjalnych

Ponadto istnieją również wytyczne, które dotyczą wyłącznie RBI AG lub regulują jedynie wewnętrzne zadania departamentu. Na przykład, dyrektywa korporacyjna - wytyczne dotyczące rachunkowości, które regulują proces składania dyspozycji dotyczących rozliczania przychodzących faktur, zwrotu kosztów lub prowadzenia kont rozliczeniowych, mają zastosowanie do rachunkowości.

Ocena ryzyka

Ocena ryzyka związanego z nieprawidłową sprawozdawczością finansową opiera się na różnych kryteriach. Wycena złożonych instrumentów finansowych może prowadzić do zwiększenia ryzyka błędu. Ponadto pozycje aktywów i pasywów muszą zostać wycenione w celu sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego, przy czym istnieje ryzyko, w szczególności poprzez oszacowanie wartości należności, papierów wartościowych i inwestycji, które oparte są na szacunkach dotyczących przyszłego rozwoju sytuacji.

Środki kontroli

Środki kontroli obejmują różne procesy uzgadniania, w szczególności uzgadnianie między księgą główną w systemie SAP a podległymi księgami. Oprócz zasady podwójnej kontroli stosuje się także kontrole oparte na automatyce oraz instrumenty monitorowania oparte na analizie ryzyka, takie jak uzgodnienie wyników między rachunkowością finansową a zarządzaniem ryzykiem bilansowym. Obszary odpowiedzialności przypisane do poszczególnych stanowisk są dokumentowane na piśmie i na bieżąco aktualizowane. Szczególną wagę przywiązuje się do dobrze funkcjonującego systemu zastępstw, tak aby terminy nie były zagrożone w przypadku utraty danej osoby. Kontrole w głównych procesach są ważne dla procesu zamykania. Są to głównie procesy istotne z punktu widzenia wyceny, których wyniki mają istotny wpływ na sprawozdanie finansowe (np. rezerwy na ryzyko kredytowe, produkty pochodne, udziały, rezerwy kadrowe, ryzyko rynkowe).

Roczne sprawozdanie finansowe i sprawozdanie z działalności są rozpatrywane przez Komitet Audytu Rady Nadzorczej; ponadto są one przyjmowane przez Radę Nadzorczą. Są one publikowane w Wiener Zeitung i ostatecznie zdeponowane w rejestrze handlowym.

Informowanie i komunikacja

Informacje dotyczące księgowania i rozliczania poszczególnych produktów są na bieżąco wymieniane ze specjalistycznymi działami. Przykładowo, co miesiąc odbywają się spotkania z Departamentami Rynków Kapitałowych i Skarbu, gdzie m.in. prowadzona jest księgowość produktów złożonych. Księgowość jest również reprezentowana na regularnych spotkaniach "jour-fixe" w ramach procesu wprowadzania produktów na rynek, aby dostarczyć informacji na temat specyficznych aspektów księgowości i konsekwencji wprowadzania nowych produktów na rynek. Regularne wewnętrzne zebrania wydziałowe zapewniają pracownikom stałe szkolenia w zakresie innowacji w dziedzinie rachunkowości zgodnie z UGB/BWG i MSSF.

W trakcie sporządzania raportów Zarząd otrzymuje raporty miesięczne i kwartalne, w których analizowane są wyniki RBI AG. Rada Nadzorcza jest również informowana o wynikach podczas swoich posiedzeń.

Sprawozdawczość zewnętrzna prowadzona jest zasadniczo tylko w odniesieniu do skonsolidowanego wyniku RBI AG. Cykl sprawozdawczy jest kwartalny: Oprócz skonsolidowanego sprawozdania finansowego publikowane jest półroczne lub kwartalne raporty okresowe dla Grupy. Ponadto istnieją bieżące regulacyjne obowiązki sprawozdawcze wobec organów nadzoru bankowego.

Monitorowanie

Sprawozdawczość finansowa jest kluczowym tematem w systemie ICS, w którym procesy księgowość podlegają dodatkowemu monitoringowi i kontroli, a ich wyniki są przedstawiane Zarządowi i Radzie Nadzorczej. Ponadto, Komitet Audytu musi monitorować proces księgowy. Odpowiedzialność za stały monitoring całego przedsiębiorstwa spoczywa na Zarządzie. Zgodnie z docelowym modelem operacyjnym tworzone są kolejno trzy linie obrony, aby sprostać zwiększonym wymaganiom dotyczącym wewnętrznych systemów sterowania.

Pierwsza linia obrony" jest tworzona przez wyspecjalizowane działy, w których szefowie działów są odpowiedzialni za monitorowanie swoich jednostek biznesowych. Kontrole i sprawdzenia wiarygodności są tu przeprowadzane w regularnych odstępach czasu, zgodnie z udokumentowanymi procesami.

Druga linia obrony jest objęta specjalnymi obszarami tematycznymi. Są to, na przykład, zgodność z przepisami, zarządzanie jakością danych, kontrola ryzyka operacyjnego lub zarządzanie bezpieczeństwem i ciągłością działania. Mają one przede wszystkim na celu wsparcie wyspecjalizowanych działów w działaniach kontrolnych, walidację rzeczywistych kontroli oraz wprowadzenie do organizacji najnowocześniejszych praktyk.

Jako trzeci poziom, w proces monitorowania zaangażowany jest audyt wewnętrzny. Funkcję audytora pełni Departament Audytu Wewnętrznego Grupy RBI oraz odpowiednie działy audytu wewnętrznego jednostek Grupy. Do wszystkich działań związanych z badaniem sprawozdań finansowych mają zastosowanie Standardy Rewizji Finansowej Grupy, które opierają się na minimalnych standardach kontroli wewnętrznej austriackiego Urzędu. Ponadto, obowiązują wewnętrzne regulacje Departamentu Audytu Wewnętrznego (w szczególności Karta Audytu). Dział Audytu Grupy dokonuje niezależnego i regularnego przeglądu zgodności z regulacjami wewnętrznymi w jednostkach Grupy RBI. Kierownik działu audytu wewnętrznego Grupy podlega bezpośrednio Zarządowi.

Przegląd ogólny

Perspektywy gospodarcze

Europa Centralna

Oczekuje się, że wzrost realnego PKB w Europie Środkowej (CE) będzie nadal umiarkowanie osłabiał, podobnie jak reszta otoczenia gospodarczego w 2020 r., ale na poziomie 2,8 % (2019 r.: 3,6 %) nadal będzie znacznie wyższy niż wzrost oczekiwany dla strefy EUR (0,8 %). Konsumpcja prywatna powinna po raz kolejny okazać się podporą gospodarki dzięki stałemu spadkowi bezrobocia i solidnemu wzrostowi płac realnych. Oczekuje się natomiast, że w ciągu całego roku gospodarka przemysłowa ulegnie dalszemu osłabieniu. Niemniej jednak jej tempo wzrostu powinno pozostać dodatnie. W poszczególnych krajach największe tempo wzrostu PKB spodziewane jest w Polsce (3,3 %) i na Węgrzech (3,2 %).

Europa Południowo-Wschodnia

W Europie Południowo-Wschodniej (SEE) w 2020 r. spodziewany jest wzrost gospodarczy w wysokości 2,9%, co odpowiada spowolnieniu o nieco ponad pół punktu procentowego w porównaniu z 2019 r. Gospodarka będzie prawdopodobnie napędzana przez popyt wewnętrzny. Spodziewane spowolnienie gospodarcze w strefie euro będzie miało również negatywny wpływ na wzrost gospodarczy w Europie Środkowo-Wschodniej. Prawdopodobnie prawie wszystkie kraje Europy Południowo-Wschodniej odczują skutki spowolnienia. Oczekuje się, że Rumunia i Bułgaria, które razem wytwarzają około dwóch trzecich PKB regionu SEE, zmniejszą się o około jeden punkt procentowy. Państwa takie jak Chorwacja czy Bośnia i Hercegowina powinny doświadczyć jedynie niewielkiego spowolnienia wzrostu.

Europa Wschodnia

Po nieco słabszym roku 2019 oczekuje się, że w 2020 r. gospodarka rosyjska wykaże nieco wyższą stopę wzrostu na poziomie około 1,6 %. Ścieżka umiarkowanego wzrostu z ostatnich kilku lat powinna zatem być kontynuowana. Podczas gdy polityka pieniężna i budżetowa będzie miała bardziej restrykcyjny wpływ w 2019 r., w 2020 r. oczekuje się niewielkiego impulsu wzrostowego ze względu na niższe kluczowe stopy procentowe, rządowe projekty infrastrukturalne i wyższe wydatki socjalne. Nadal istnieje ryzyko sankcji, które może mieć negatywny wpływ na walutę i rozwój gospodarczy. Na Ukrainie nowy rząd ma zamiar wdrożyć ambitne projekty reform (np. reforma gruntowa), a oczekiwane ożywienie współpracy z Międzynarodowym Funduszem Walutowym powinno mieć efekt stabilizujący. Oczekuje się, że w 2020 r. wzrost gospodarczy na Ukrainie wyniesie 3,1%. Po spowolnieniu w 2019 r. oczekuje się, że w 2020 r. białoruska gospodarka wzrośnie o 1,8 %.

Austria

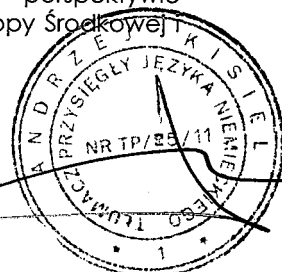
W pierwszych kwartałach 2020 r. gospodarka austriacka będzie prawdopodobnie wykazywać jedynie ograniczoną dynamikę. W rezultacie w całym roku 2020 spodziewany jest wzrost PKB o 0,8 %, ponownie niższy niż w roku 2019 (1,6 %), co powinno jednak stanowić również niski poziom gospodarczy. Impuls z handlu zagranicznego powinien ustąpić, ale nie powinien on również okazać się istotnym czynnikiem negatywnym. Niezwykle długi i silny cykl inwestycji przedsiębiorstw powinien się skończyć, ale nie powinien też obciążać całej gospodarki. Centralnym filarem gospodarki powinna być raczej konsumpcja prywatna, która powinna korzystać z dalszego solidnego rozwoju realnych dochodów gospodarstw domowych do dyspozycji (również wspierana przez ulgi podatkowe).

Sektor bankowy w Austrii

Nowa działalność na austriackim rynku bankowym powinna nadal rozwijać się pozytywnie w 2020 roku. W zależności od segmentu rynku oczekuje się wzrostu kredytów w przedziale od 3 do 5 %. W segmencie klientów korporacyjnych spodziewane jest umiarkowane spowolnienie tempa wzrostu w związku ze zbliżającym się spowolnieniem gospodarczym. W działalności detalicznej i w zakresie udzielania kredytów na nieruchomości dalszy pozytywny rozwój dochodów i pozytywna dynamika rynku powinny zasadniczo nadal sprzyjać udzielaniu kredytów. Niemniej jednak oczekuje się umiarkowanego spowolnienia w udzielaniu kredytów hipotecyjnych - również w związku z intensyfikacją działań informacyjnych ze strony krajowych i ponadnarodowych organów regulacyjnych w odniesieniu do ewentualnych znaczących przeszacowań i zbyt agresywnych praktyk udzielania kredytów. Podsumowując, zwrot z kapitału własnego austriackiego sektora bankowego - przy stabilnych lub tylko nieznacznie rosnących kosztach ryzyka - powinien pozostać w 2020 r. w wysokim jednocyfrowym przedziale procentowym.

Sektor bankowy w Europie Środkowo-Wschodniej

Dla rynków bankowych Europy Środkowej i Wschodniej oczekuje się, że w ciągu najbliższych 12 do 18 miesięcy stopa wzrostu kredytów wyniesie od 5 do 8 %, co oznacza umiarkowane spowolnienie wzrostu w porównaniu z rokiem poprzednim. Dynamika wzrostu akcji kredytowej w krajach Europy Środkowej i Wschodniej w roku 2020 powinna mieć ogólnie pozytywny wpływ na sytuację dochodową banków Europy Środkowej i Wschodniej. Na rynkach RE dalsze i zdecydowane obniżki stóp procentowych przez banki centralne w ciągu roku powinny w coraz większym stopniu ograniczyć perspektywy zysków, podczas gdy w krajach Europy Środkowej i Południowo-Wschodniej, z wyjątkiem Węgier, nie oczekuje się znaczących zmian w krajobrazie stóp procentowych. Zaostrzone regulacje mikro- i makroostrożnościowe prawdopodobnie ograniczą jednak dalszy wzrost kredytów hipotecyjnych i konsumpcyjnych, zwłaszcza w Czechach i na Słowacji, a także w niektórych krajach Europy Południowo-Wschodniej i w Rosji. Dzięki korektom dokonany w ostatnich latach - takim jak redukcja kredytów walutowych, ostrożne standardy kredytowe oraz redukcja portfeli NPL - nie przewiduje się obecnie znaczących negatywnych skutków dla wyników nawet w przypadku umiarkowanego spowolnienia gospodarczego w krajach Europy Środkowej i Południowo-Wschodniej. Ogólnie rzecz biorąc, zwrot z kapitału własnego w sektorze bankowym EŚW powinien być zbliżony do poziomu z roku 2019 w 2020 r., nawet jeśli koszty ryzyka mogą nieznacznie wzrosnąć w niektórych regionach (zaczynając od niskich poziomów). Zagrożenia dla perspektyw wzrostu i dochodów w sektorze bankowym EŚW mają obecnie głównie charakter polityczny (np. pozostałe należności z tytułu kredytów walutowych, specjalne opodatkowanie sektorowe). W perspektywie średnioterminowej fala konsolidacji pojawiająca się obecnie na rynkach bankowych Europy Środkowej i Wschodniej może mieć pozytywny wpływ na perspektywy zysków

Perspektywy RBI AG

Pomimo nieznacznego osłabienia perspektyw gospodarczych na nadchodzący rok obrotowy 2020, oczekujemy stabilnego rozwoju wolumenu działalności dla RBI AG w najbliższych latach.

W związku z tym spodziewamy się, że w nadchodzącym roku budżetowym utrzymają się nieznacznie dodatnie impulsy w obszarze stóp procentowych, w szczególności dzięki korzystniejszemu refinansowaniu. Umiarkowany wzrost wolumenu działalności usługowej powinien również doprowadzić do niewielkiego wzrostu przychodów z tytułu prowizji. Przewidujemy również wzrost przychodów z tytułu dywidend od spółek powiązanych w roku obrotowym 2020. Te pozytywne zmiany powinny doprowadzić do wzrostu przychodów operacyjnych w dolnym jednocyfrowym przedziale procentowym.

W obszarze wydatków administracyjnych projekt "TOM" powinien wykazać początkowe efekty, a dzięki wzrostowi wydajności i usprawnieniom procesów wspieranym przez zwiększenie cyfryzacji, doprowadzić do zauważalnego spadku struktury kosztów już w roku budżetowym 2020.

W 2019 r. alokacja netto na rezerwy z tytułu utraty wartości była na niskim poziomie 109 mln EUR, co wynikało głównie z dobrej koniunktury gospodarczej, ale również z przychodów ze sprzedaży kredytów zagrożonych. Jednak ze względu na niewielkie spowolnienie gospodarcze spodziewamy się w 2020 roku umiarkowanego wzrostu rezerw na odpisy z tytułu utraty wartości.

W perspektywie średnioterminowej dążymy do osiągnięcia wskaźnika CET1 (fullloaded) po dywidendzie w wysokości około 13% dla Grupy RBI. W oparciu o ten docelowy wskaźnik zamierzamy wypłacić dywidendę w wysokości od 20 do 50 procent skonsolidowanego zysku.

